

DROBETA

XXIV

Seria Pedagogie Muzeală

2014

MUZEUL REGIUNII PORȚILOR DE FIER

DROBETA

Seria Pedagogie Muzeală

MUZEUL REGIUNII PORȚILOR DE FIER

Seria
Pedagogie Muzeală

DROBETA

XXIV

DROBETA TURNU SEVERIN

2014

REFERENȚI ȘTIINȚIFICI

Lector Univ. Dr. Dumitra Baron
Dr. Tudor Rățoi

COLEGIUL DE REDACȚIE

Magdalena Trăistaru
Aneta Pristoleanu

EDITOR IMAGINE

Magdalena Trăistaru

Orice corespondență se va adresa/ Please send any mail to the following adress:

MUZEUL REGIUNII PORȚILOR DE FIER

Str. Independenței nr. 2
220160 Drobeta Turnu Severin
Tel. 0040252/312177
Tel/Fax 0040252/320027
E-mail: muzeulpdf@rdslink.ro

Responsabilitatea pentru conținutul articolelor și studiilor revine în întregime autorilor

ISSN 2285-8865

ISSN-L 2285-8865

EDITURA MEGA | www.edituramega.ro

e-mail: mega@edituramega.ro

CUPRINS / CONTENTS / SOMMAIRE / INHALT

NICOLAE ADRIAN ALEXE

Jandarmul din mediul rural în Muzeul în aer liber din Sibiu.....7

RALUCA IOANA ANDREI, LILIANA OPRESCU

Ateliere practice la Muzeul ASTRA derulate în cadrul programului *Să știi mai multe, să fii mai bun!*.....15

LUMINIȚA ANGHELESCU, DANA ILIE

Cu și despre Caragiale. Expoziție temporară și activitate educațională 23

MARINELA LOREDANA BARNA

Atelierul de iconografie..... 31

VASILICA ELENA BERGHIA

Discriminarea, reper al educației interculturale..... 35

DANIELA-RAMONA BOTOȘ, PETRU-VASILE ISTRATE

Zilele Europene ale Patrimoniului la muzeu..... 41

OANA BURCEA

T-avesBaxtalo! Să fii fericit, Să ai noroc! Școala de vară de cultură romanes într-un muzeu etnografic.....51

ION CATANĂ

Cartea, Păpușa, Povestea. *Expoziție de scenografie a Teatrului Colibri din Craiova la Muzeul Gorjului*.....61

MONICA CÎRSTEA

Proiect educațional. Colecții și invenții.....67

FLORINA DIACONU, SORINA ȘTEFANIA MATACĂ

„Apa în centrul Științei” în limbajul copiilor cu cerințe educative speciale.....77

CONSTANȚA DIAMANDI

Planetariul în serviciul copiilor de vârstă preșcolară..... 83

FLORICA MARIANA DRĂGHIA	
Cronica evenimentelor desfășurate la Muzeul Hidrocentralei Porțile de Fier I.....	91
DAN GRIGORE	
Era Dinozaurilor.....	97
BIANCA MICU	
„Mic și mare la Muzeu” Atelier de educație muzeală la casa „Ștefan Baciș” Brașov.....	103
FLORENTINA PLENICEANU	
Acțiuni etnografice în educația non formală	111
ANETA PRISTOLEANU	
Activități educaționale desfășurate de Muzeul Regiunii Porților de Fier în cadrul programului „Școala altfel: Să știi mai multe să fii mai bun” – 2014.....	121
HORAȚIU ROMAN, CRISTIANA ANDREEA VASILIU	
Geoeducație aplicată – Metoda C&H (Interacțiune prin ghidare video).....	129
LUCICA SAVU, CĂTĂLINA DUMITRESCU	
Programul educațional „Cum se face?”.....	135
MAGDALENA TRĂISTARU	
Partenerii Muzeului Regiunii Porților de Fier și rolul lor în susținerea activităților de educare, promovare și etalare a patrimoniului muzeal	147
MAGDALENA TRĂISTARU	
Cronica evenimentelor desfășurate în cadrul Muzeului Regiunii Porților de Fier în anul 2013..	155
MARIA-ADRIANA VOINEA	
Educație plastică pentru nevăzători.....	165
DANIELA VOITESCU	
Ora de muzeu. Programe educaționale la Muzeul Național Peleş.....	169

JANDARMUL DIN MEDIUL RURAL ÎN MUZEUL ÎN AER LIBER DIN SIBIU

Nicolae Adrian Alexe*

RURAL GENDARM IN OPEN AIR MUSEUM FROM SIBIU

The article presents the cultural animation done in the open air museum from Dumbrava Sibiului during 2014, „Characters of the Villages – rural gendarm”. The animation aims historical reconstruction, the implementation of the concept of „living museum”, public education and cultural diversification offered by the museum. The animation consists of the presence in the museum, during summer – season weekends, of a person dressed in an exact copy of the model 1893 uniform of a rural gendarm from Romania. This work exemplifies the best sense of the museum: the scientific research is not confined to the publication of articles or books, for a specialized public, restricted, but is offered to all audiences, from young children to grown men, who visit the museum.

Keywords: *historical reconstitution, cultural animation, uniform, rural gendarm, living museum*

Cuvinte cheie: *reconstituire istorică, animație culturală, uniformă, jandarm rural, muzeu viu*

Muzeele, indiferent de profil, trebuie să ofere servicii culturale publicului. Aceste instituții nu pot exista dacă nu posedă patrimoniu, dar mai ales vizitatori. Provocarea dar și frumusețea muncii într-un muzeu constă în a comunica rezultatele cercetării patrimoniului unui public variat ca vârstă și pregătire intelectuală. Un concept modern care privește muzeele este acela de *museum vivium* – muzeul viu, asumat și implementat de către Muzeul ASTRA încă din anii '90 ai secolului trecut și dezvoltat în ultimii 2 ani prin programul „Animă ASTRA!”. În cadrul Muzeului Civilizației Populare Tradiționale ASTRA (Muzeul în aer liber din Dumbrava Sibiului), parte a Complexului Național Muzeal ASTRA, acest concept a fost aplicat prin realizarea unor manifestări ca „Târgul creatorilor populari”, „Festivalul național al tradițiilor” și „Olimpada micilor meșteșugari”, spectacole

* Muzeograf Complexul Național Muzeal ASTRA, Sibiu, e-mail: adrian_alexe1986@muzeulastra.com

folclorice, târguri cu profil culinar, iar după anul 2012 până în prezent, și prin animații culturale. Toate acestea aduc satul și viața din trecut sub ochii vizitatorilor, diversifică oferta culturală a muzeului și înțelegerea patrimoniului de către public.

Animațiile culturale constau în prezența în muzeul în aer liber a meșterilor populari, mai ales în zilele de sâmbătă și duminică din sezonul estival, care realizează obiecte cu materiale și tehnici tradiționale „pe viu” și oferă posibilitatea publicului să realizeze și el același lucru. De asemenea, oameni îmbrăcați în costume tradiționale de sărbătoare cântă muzică tradițională, iar „Târgul de țară” oferă posibilitatea de a gusta patrimoniul culinar. Toate acestea, alături de alte activități, dau viață satului de altădată, promovează patrimoniul cultural material și imaterial; ele sunt de fapt activități normale pentru un muzeu în aer liber contemporan. Este de precizat aici că aceste manifestări, dacă nu sunt susținute și nu sunt unul din rezultatele cercetării științifice, pot aduce prejudicii muzeului și calității actului cultural oferit publicului.

În anul 2014 Muzeul Civilizației Populare Tradiționale ASTRA a venit cu o nouă surpriză pentru vizitatorii săi – o animație culturală prin care este reprezentat jandarmul rural, un personaj al statului, dar și al satului din trecut, sau cum era o vorbă în perioada interbelică, unul dintre cei trei stâlpi ai satului românesc din acea perioadă, alături de preot și învățător.

Vreți să vedeți cum arătau jandarmii rurali din România anilor 1895–1912? Vreți să vedeți culoarea numită în trecut „bleu-jandarm”, amintită în opere literare, dar uitată demult? Doriți să vă fotografiați lângă „jăndarul” de altădată, temut dar și respectat în satul bunicilor și străbunicilor voștri? Veniți în fiecare sâmbătă și duminică din sezonul estival, în Muzeul în Aer Liber din Dumbrava Sibiului! Această animație culturală face parte din programul „Animă ASTRA”, care la rândul lui se încadrează în conceptul de „Muzeu viu”, așa cum am precizat anterior.

În perioada 1893–1949 în satele din România nu exista poliție, ci jandarmeria rurală. Jandarmii aveau atribuții mai importante și mai multe decât actuala poliție rurală; pe lângă aceasta, jandarmul era un personaj al lumii satului, prezent în toate activitățile cotidiene, în mentalul colectiv și în opere literare. Dacă portul popular era diferit de la o zonă etnografică sau chiar de la un sat la altul, uniforma jandarmului și sutana neagră a preotului erau la fel în toată România, fiind un element de unitate și o parte a peisajului cotidian rural. Muzeul Civilizației Populare Tradiționale va reprezenta această temă prin reconstruirea unui post de jandarmi și prin animații culturale prin care, în sezonul estival, în majoritatea sâmbetelor și duminicilor, un reprezentant al muzeului va îmbrăca o copie fidelă a uniformei de jandarm rural.

Uniforma a fost realizată pe baza cercetării de arhivă, a regulamentelor militare, a fotografiilor de epocă, a cărților poștale și a altor surse documentare. Prima ținută confecționată este modelul 1893–1895 (confecționată până în anul

1912), a unui sergent de jandarmi și reprezintă prima uniformă a jandarmeriei rurale din România. Acest tip de uniformă nu se mai găsește în original în nici un muzeu militar sau de altă categorie din țară. Descrierea ei detaliată a fost publicată pe *site*-ul muzeului și va putea fi citită și în anuarul Muzeului, „Cibinium” 2014. Animația a demarat în zilele de 21–22 iunie 2014, și a continuat până la sfârșitul sezonului estival, urmând a fi extinsă și în anii viitori.

La fiecare sfârșit de săptămână „jandarmul” (subsemnatul) a patrulet în muzeu echipat de fiecare dată altfel, pentru că există 3 ținute, care se obțin prin schimbarea unor accesorii ale uniformei. În jandarmeria rurală, în anii 1893–1911, sergentul era un grad pe care îl purtau angajații (în epocă se numeau *reangajați*), iar funcția corespunzătoare pentru acest grad era, până în 1908, aceea de șef de secție sau de pluton – comandatul jandarmeriei unei plăși (subdiviziune teritorial-administrativă, intermediară între comună și județ), iar anii 1908–1911 sergenții erau șefi de post din fiecare comună rurală. Ulterior gradul va fi rezervat pentru trupa în termen.

Scopurile realizării acestei animații sunt:

1) Diversificarea activităților culturale realizate de muzeu și oferite publicului: întotdeauna noutățile atrag atenția publicului și pot aduce mai mulți vizitatori. Realizarea aceluiași activități, an de an, poate duce la plictisirea turiștilor, de aceea acestea trebuie diversificate și extinse, totul având o bază științifică și fiind un rezultat al cercetării de cabinet sau de teren.

2) Punerea în practică a conceptului de „muzeu viu”: animația constă în patrularea în muzeu, mai ales în zona „Târgului de țară” și a cârciumii din satul Bătrâni a unui muzeograf îmbrăcat în replica uniforme – astfel, imaginea satului de la cumpăna secolelor XIX–XX este completată prin ilustrarea altui personaj din lumea rurală (prin biserica activă din muzeu avem reprezentat preotul, iar prin restul animațiilor, meșteșugarii).

3) Abordarea unei teme noi pentru muzeul în aer liber din Sibiu și a unei teme inedite pentru muzeele în aer liber din România. În țară există 4 asociații de reconstituire istorico-militară, care au ca studiu secolele XIX–XX: Asociația Tradiția Militară, Asociația „6 Dorobanți”, Asociația Deutsches Freikorps și Asociația Datina Străbună, dar nici una nu a realizat animații cu uniforme de jandarm rural. Această specialitate militară („armă”), jandarmeria rurală, se pretează muzeului în aer liber, prin tematica acestuia. De asemenea, prin cercetările efectuate, Muzeul ASTRA dezvoltă un subiect puțin abordat în România, uniformologia. Uniformele sunt o imagine a epocii în care au fost realizate, ilustrând chiar și blocul politico-militar din care România făcea parte sau spre care tindea, uniformele copiind, mai mult sau mai puțin, uniforma armatei altui stat.

4) Legarea civilizației populare tradiționale de trecutul istoric. Din păcate, o scăpare a literaturii etnografice este faptul că aspectele legate de civilizație și cultură nu sunt corelate cu contextul istoric. Această animație istorică reprezintă o instituție care a interacționat cu satul românesc, într-o perioadă istorică clar

precizată. Uniforma rezalizată a fost purtată în România (Vechiul regat), între anii 1893–1912, aşadar şi la răscoala din 1907, eveniment crucial din istoria modernă, legat de satul românesc.

5) Educarea publicului şi oferirea de informaţii noi – animatorul oferă publicului interesat informaţii despre uniformă şi instituţia jandarmeriei, interacţionând direct cu publicul – ţintă, reprezentat de toţi vizitatorii care calcă pragul muzeului în aer liber. Pe lângă informaţiile de ordin istoric, turiştii învaţă utilitatea şi valoarea materialelor naturale care se foloseau în trecut la confecţionarea hainelor şi încălţămintei: uniforma este realizată din lână şi postav, iar cizmele din piele. Pentru a satisface curiozitatea vizitatorilor care întrebau cum poate rezista jandarmul vara la temperaturi de 28–30 grade Celsius în uniforma groasă, închisă la gât şi cu cizme, răspunsul primit era că „materialele naturale permit corpului să respire”. Astfel, este realizată educaţia pentru purtarea unor haine din materiale naturale, prin demonstraţia practică a beneficiilor utilizării lor. Educaţia se face astfel prin interacţiunea directă dintre angajatul muzeului şi vizitatori, fiind şi o modalitate de sondare a reacţiilor publicului.

Majoritatea publicului din muzeu a reacţionat plăcut surprinsă la vederea uniforme, dorind să se fotografieze alături de jandarm şi de a pune întrebări. Mulţi bărbaţi îşi aminteau de stagiul militar sau de concentrările de mai târziu, iar cei mai în vârstă, care au copilărit în mediul rural, de şeful de post din comună. Uniforma este folosită şi la realizarea ghidajelor pentru public, sau la primirea unor delegaţii importante. Animaţia nu are loc strict în muzeul în aer liber, ci şi la alte activităţi la care muzeul ASTRA este organizator sau participant – ca „ASTRA Film Festival” sau Festivalul de istorie militară de la Fundata şi Râşnov.

Această activitate exemplifică cel mai bine rostul unui muzeu: cercetarea ştiinţifică nu se rezumă numai la publicarea unor articole sau cărţi, pentru un public de specialitate, restrâns, ci este oferită întregului public, de la oameni maturi până la copiii mici, care trec pragul muzeului. Prin acurateţea ştiinţifică cu care este realizată copia uniforme după original, Muzeul ASTRA arată respectul pentru publicul vizitator şi pentru adevărul istoric; totodată, acesta diversifică gama de activităţi culturale pe care le oferă vizitatorilor, dar completează şi tematica muzeului.

Prezentul articol a prezentat doar animaţia culturală „Personaje din lumea satului – jandarmul rural”, mai ales aspectele de educaţie muzeală ale acesteia. În alte articole ştiinţifice şi volume realizate de către Muzeul ASTRA va fi detaliat subiectul jandarmeriei rurale din punct de vedere al celorlalte aspecte (istoria şi descrierea ştiinţifică a uniformelor, organizării, a mentalului colectiv referitor la jandarmi etc.).

Bibliografie

- *** *Descrierea uniformelor Armatei. Ediție Oficială*, Imprimeria Statului, București, 1895.
- *** *Albumul Armatei Române*, Librăria Socecu & Co, București, 10 mai 1902.
- *** Album în limba franceză realizat cu uniforme armatei române, fără editură, fără loc, fără dată, aproximativ 1895–1896.
- *** Album în limba germană realizat cu uniforme armatei române, fără editură, fără loc, fără dată, aproximativ 1895–1896.
- *** Cărți poștale, picturi, imagini de epocă.

Legenda ilustrațiilor

- Fig. 1.** Carte poștală reprezentând doi caporali de jandarmi rurali din România, în ținută de serviciu (în tunică, cel din stânga, în manta cel din dreapta), datată în anul 1912. Militarii poartă uniforme model 1893, confecționate până în anul 1912.
- Fig. 2.** Pictură datată 1901 – sergentul călare este un jandarm rural, în uniformă de serviciu model 1893, iar cel de jos un jandarm pedestru (jandarmii pedestri erau numai în orașele lași și București la început de secol XX).
- Fig. 3.** Grad inferior, jandarm rural, fotografie realizată între anii 1893–1912. Tunica pe care o poartă este identică cu cea folosită la animația culturală din Muzeul ASTRA.
- Fig. 4.** Jandarmul din Muzeul ASTRA, în ținuta de ceremonie, la „Olimpiada micilor meșteșugari”, august 2014.
- Fig. 5.** Jandarmul din Muzeul în aer liber, în ținuta zilnică, interacționând cu turiști străini, iulie 2014.
- Fig. 6.** Jandarmul în ținuta de serviciu, la „Festivalul internațional de istorie militară” de la Fundata și Râșnov, septembrie 2014.
- Fig. 7.** Jandarmul în ținuta zilnică, la defilarea din centrul Sibiului organizată în cadrul „ASTRA Film Festival”, 11 octombrie 2014, foto Răzvan Prislopeanu.

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4

Fig. 5

Fig. 6

Fig. 7

ATELIERE PRACTICE LA MUZEUL ASTRA DERULATE ÎN CADRUL PROGRAMULUI SĂ ȘTII MAI MULTE, SĂ FII MAI BUN!

Raluca Ioana Andrei*
Liliana Oprescu**

PRACTICAL WORKSHOPS IN THE ASTRA MUSEUM WITHIN THE PROGRAM *TO KNOW MORE, TO BE BETTER!*

The week 7th–11th of April 2014 was dedicated to extracurricular and nonacademic educational activities that were unfolded within the program called *Different School Week: To know more, to be better!* ('Școala altfel: Să știi mai multe, să fii mai bun!') The purpose of this program is to involve all pre-school children, pupils and teachers in activities that respond to their various interests and preoccupations, in order to showcase their talents and skills in various fields as well as to stimulate their participation in various actions and non-formal contexts. Pupils and teachers having visited the ASTRA National Museum Complex from Sibiu have taken part in a series of interactive activities, from thematic guided tours inside the pavilion and open-air exhibitions to attractive workshops (making knotted bracelets, painting on wood traditional households, painting icons on glass), activities that facilitate acquiring ethnographic knowledge and developing practical skills.

Keywords: *practical workshops; guided tours; Different School Week, non-formal education*

Cuvinte cheie: *atelier practice, Școala altfel, educație non-formală*

Săptămâna 7–11 aprilie 2014 a fost dedicată activităților educative extracurriculare și extrașcolare, în cadrul programului numit Școala altfel: *Să știi mai multe, să fii mai bun!*

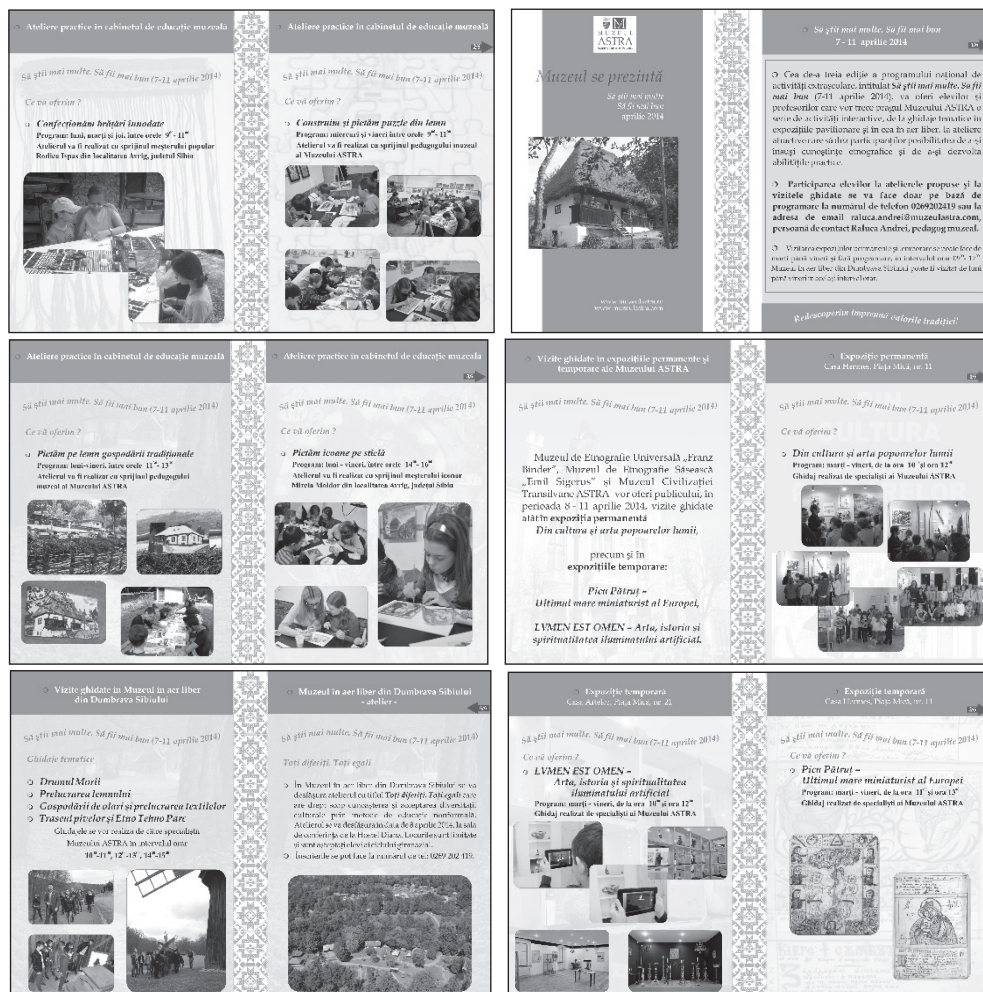
Scopul acestui program este implicarea tuturor copiilor preșcolari, a elevilor și a cadrelor didactice, în activități care să răspundă intereselor și preocupărilor

* Pedagog de muzeu CNM ASTRA, Sibiu, e-mail:raluca.andrei@muzeulastra.com

** Muzeograf CNM ASTRA, Sibiu, e-mail:lilyoprescu@yahoo.com

diverse, să pună în valoare talentul și îndemânarea acestora în diferite domenii, nu neapărat în cele prezente în curriculumul național, și să stimuleze participarea lor la acțiuni variate, în contexte nonformale.

Cea de-a treia ediție a programului național de activități extrașcolare intitulat *Să știi mai multe. Să fii mai bun!*, desfășurat anul acesta în perioada 7-11 aprilie 2014, a oferit elevilor și profesorilor care au trecut pragul Complexului Național Muzeal ASTRA din Sibiu o serie de activități interactive, de la ghidaje tematice în expozițiile pavilionare și în cea în aer liber, la ateliere atractive, care să dea participanților posibilitatea de a-și însuși cunoștințe etnografice și de a-și dezvolta abilitățile practice.

Programul educațional al Complexului Național Muzeal ASTRA

Atelierele practice din cadrul *cabinetului de educație muzeală* se realizează cu scopul de a dezvolta atât abilitățile practice ale copiilor, deprinderile și imaginația, cât și de a pune în valoare patrimoniul etnografic existent. Elevii își însușesc astfel, cu o mai mare ușurință, termeni și noțiuni noi, învață importanța și semnificația patrimoniului, învață să-l prețuiască și să-l respecte. Astfel, am propus în acest an ateliere precum *confecționarea brățărilor înnodate* cu sprijinul meșterului popular prof. Rodica Ispas din Avrig, județul Sibiu, *pictarea pe lemn a gospodăriilor tradiționale*, atelier realizat cu sprijinul specialiștilor Muzeului ASTRA, *pictarea icoanelor pe sticlă* îndrumați de meșterul iconar Mirela Moldor din Avrig, județul Sibiu.

Luni, 7 aprilie 2014:

orele 9⁰⁰–11⁰⁰ → Atelier de *Brățări înnodate*, participanți clasa a III-a, Colegiul Național „Octavian Goga”;

orele 11³⁰–13³⁰ → Atelier de *Pictură pe lemn*, participanți clasa I, Colegiul Național „Octavian Goga”;

orele 14⁰⁰–16⁰⁰ → Atelier de *pictură pe sticlă* participanți clasa a VII-a, Colegiul Național „Octavian Goga”;

Marti, 8 aprilie 2014:

orele 9⁰⁰–11⁰⁰ → Atelier de *Brățări înnodate*, participanți clasa a IV-a, Colegiul Național „Octavian Goga”;

orele 11³⁰–13³⁰ → Atelier de *Pictură pe lemn*, participanți clasa I, Colegiul Național „Octavian Goga”;

orele 14⁰⁰–16⁰⁰ → Atelier de *pictură pe sticlă* participanți clasa a IX-a, Liceul Tehnologic „Avram Iancu”;

Miercuri, 9 aprilie 2014:

orele 9⁰⁰–11⁰⁰ → Atelier de *Pictură pe lemn*, participanți elevii Școlii Gimnaziale din Șelimbăr, județul Sibiu;

orele 11³⁰–13³⁰ → Atelier de *Pictură pe lemn*, participanți clasa a IV-a, Colegiul Național „Octavian Goga”;

orele 14⁰⁰–16⁰⁰ → Atelier de *Pictură pe sticlă* participanți clasa a V-a, Școala Gimnazială nr. 18;

Joi, 10 aprilie 2014:

orele 9⁰⁰–11⁰⁰ → Atelier de *Brățări înnodate*, participanți elevi de la Școala Gimnazială nr. 2;

orele 11³⁰–13³⁰ → Atelier de *Pictură pe lemn*, participanți clasa a III-a, Colegiul Național „Octavian Goga”;

orele 14⁰⁰–16⁰⁰ → Atelier de *Pictură pe sticlă* participanți clasa a X-a, Liceul Economic Transilvania din Târgu Mureș;

Vineri, 11 aprilie 2014:

orele 9⁰⁰–11⁰⁰ → Atelier de *Pictură pe lemn*, participanți clasa pregătitoare, Școala Gimnazială nr. 4;

orele 11³⁰–13³⁰ → Atelier de *Pictură pe lemn*, participanți clasa pregătitoare, Colegiul Național „Octavian Goga”;

Atelier pictură pe sticlă

Ateliere de pictură pe lemn – gospodării tradiționale

Atelier confecționat brățări înnodate

După fiecare atelier participanții au vizitat expoziția permanentă a Muzeului de Etnografie Universală „Franz Binder” – *Din cultura și arta popoarelor lumii*. Accesul la expozițiile permanente și temporare, precum și ghidaje de specialitate au fost oferite și celorlalte grupuri de elevi, care au ales să participe fără programare.

Astfel, s-au realizat vizite ghidate în expoziția de bază a Muzeului de Etnografie Universală „Franz Binder”, *Din cultura și arta popoarelor lumii*, expoziție inaugurată la 18 mai 1993, expoziție ce face cunoscut publicului diferite aspecte de cultură, civilizație și artă ale popoarelor extraeuropene. Vizitatori programați: marți 8 aprilie 2014, ora 10⁰⁰ → Grupa mare, Grădinița nr. 16; miercuri, 9 aprilie 2014, ora 10⁰⁰ → clasa a VI-a, Liceul „Ioan Lupaș” din Săliște, județul Sibiu; ora 12⁰⁰ → elevi de la Colegiul Național „Lucian Blaga” din Sebeș, județul Alba; vineri, 11 aprilie 2014, ora 10⁰⁰ → Grupa mare, Grădinița nr. 28 din Sibiu.

La Casa Artelor ghidajele s-au realizat în cadrul expoziției *LV MEN EST OMEN. Artă, istoria și spiritualitatea iluminatului artificial*, o expoziție ce a pus în valoare bogăția și evoluția corpurilor de iluminat pe cele cinci continente, prin intermediul unei selecții de fotografii și documente de epocă și a mai mult de 300 de piese, din Antichitate și până la apariția electricității. Lămpile, lanternele și candelabrele prezentate publicului își regăsesc dimensiunea globală, care cuprinde funcția practică, estetică și câteodată chiar cea ludică. Interactivitatea multimedia a expoziției a devenit posibilă datorită Swiss Web Academy (Sibiu). Cu ajutorul unei tablete sau a unui smartphone, elevii au avut acces la secvențe filmate, ce ilustrau modul de funcționare al celor mai reprezentative obiecte și instalații de iluminat din cadrul expoziției. Participanți: marți 8 aprilie 2014, ora 10⁰⁰ → clasa a VII-a, Colegiul Național „Octavian Goga”; miercuri, 9 aprilie 2014, ora 11³⁰ → clasa a IV-a, Școala Gimnazială „Nicolae Iorga”; vineri, 11 aprilie 2014, ora 10⁰⁰ → clasa a IV-a Școala Gimnazială nr. 4.

La subsolul Casei Hermes elevii au avut ocazia să viziteze expoziția document *Picu Pătruț. Ultimul mare miniaturist al Europei* unde au fost prezentate aspecte

ale vieții și creației renumitului poet, pictor și miniaturist, prin intermediul unor panouri reprezentând imagini din creația sa, prin manuscrise copiate și ilustrate de acesta și printr-o suită de obiecte țărănești din Săliștea Sibiului, locul nașterii și copilăriei sale. Activitățile s-au desfășurat după cum urmează: marți 8 aprilie 2014, ora 11⁰⁰ → clasele I A și I B, Colegiul Național „Octavian Goga”; joi, 10 aprilie 2014, ora 11⁰⁰ → clasa I și clasa a III-a, Școala Gimnazială nr. 2;

Oferta Complexului Național Muzeal ASTRA a inclus și ghidaje tematice în Muzeul în aer liber din Dumbrava Sibiului: *Drumul Morii*, *Prelucrarea lemnului*, *Gospodăria de olari și prelucrarea textilelor*, precum și *Traseul pivelor și Etno Tehno Parc*.

Drumul Morii: luni, 7 aprilie 2014, ora 10⁰⁰ → clasa a III-a și clasa a IV-a, Liceul de Artă Sibiu; marți, 8 aprilie 2014, ora 10⁰⁰ → clasa a IX-a, Liceul Tehnologic „Avram Iancu”; vineri, 11 aprilie 2014, ora 12⁰⁰ → clasa a IV-a, Școala Gimnazială nr. 6;

Prelucrarea lemnului: miercuri, 9 aprilie 2014, ora 10⁰⁰ → clasa a VII-a, Colegiul Național „Octavian Goga”;

Gospodăria de olari și prelucrarea textilelor: marți, 8 aprilie 2014, ora 10⁰⁰ → clasa a IX-a, Colegiul Tehnic Cibinium; miercuri, 9 aprilie 2014, ora 11⁰⁰ → clasa a X-a, Colegiul Tehnic Cibinium; joi, 10 aprilie 2014, ora 10⁰⁰ → clasa a IX-a și clasa a X-a Colegiul Tehnic Textil;

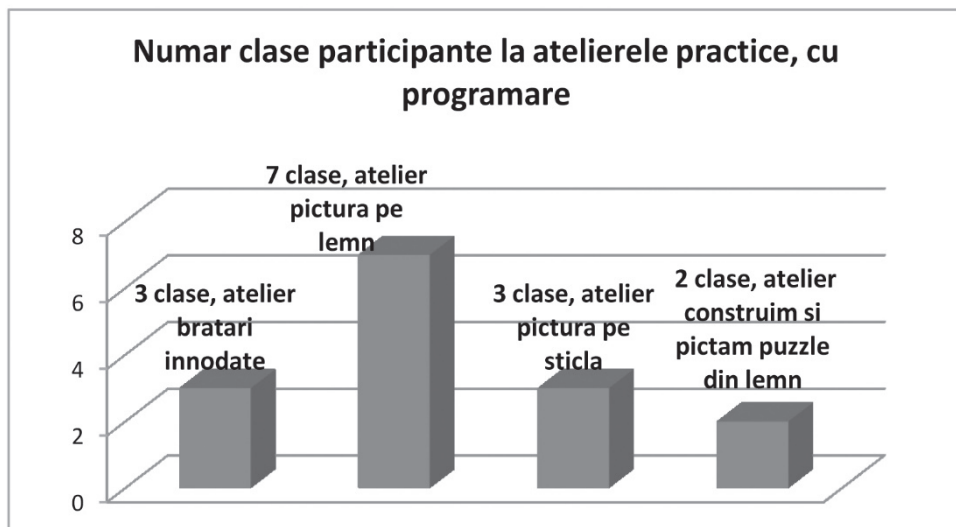
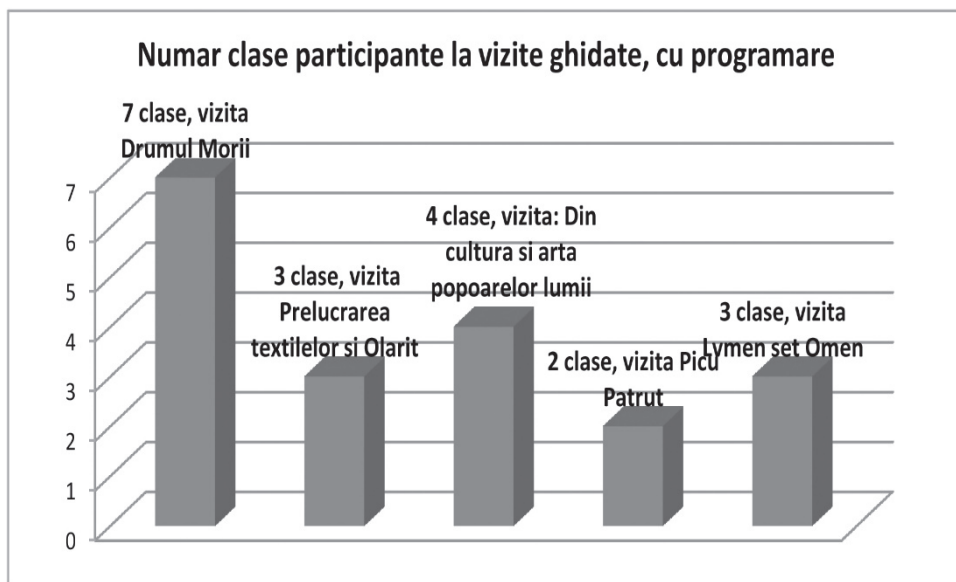
Traseul pivelor și Etno Tehno Parc: clasa a X-a, Liceul Economic Transilvania din Târgu Mureș;

Evenimentul a fost promovat prin pliante dedicate, pe site-urile instituției și pagina de socializare (<https://www.facebook.com/pedagogie.muzeala?fref=ts>)

De asemenea, s-au cuantificat 80 apariții în presa on line, 12 apariții în presa tipărită, s-au acordat 10 știri și interviuri radio și 9 interviuri TV.

Din punct de vedere statistic se poate observa din graficele de mai jos interesul elevilor și cadrelor didactice pentru vizitele ghidate, cât și cele mai atractive ateliere practice. Astfel, vizitarea sectorului morărit din Muzeul în aer liber a beneficiat într-o mai mare măsură de interesul celor mai multe școli, fiind programate 7 clase de elevi. Prezența a numeroase monumente în cadrul sectorului și descrierea explicită a principiilor de funcționare, susținută de prezența angrenajelor, au determinat creșterea numărului de vizitatori. Cea mai puțin interesantă pentru elevi a fost expoziția *Picu Pătruș. Ultimul mare miniaturist al Europei*, tocmai datorită caracterului pur teoretic al expoziției.

În ceea ce privește atelierele practice, pictarea pe lemn a modelelor de gospodăria tradițională a beneficiat de prezența a peste 200 de elevi, fiind prezente un număr de 7 clase.

Amenajarea expoziției

Atelierul de construit puzzle cu reprezentarea gospodăriilor din muzeu a fost în mai mică măsură cerut de elevii participanți datorită dificultății sale și a costurilor puțin mai ridicate a materialelor. Însă rezultatele obținute au fost deosebit de importante din punct de vedere educațional.

Ateliere realizate: Pictură icoane pe sticlă, Pictură pe lemn gospodării tradiționale, Confectionat brățări înnodate, Construit și pictat puzzle din lemn;

Total participanti ateliere: 435;

Vizite tematice în expozițiile pavilionare cu programare: 9; Număr participanți cu programare la vizite tematice: 270;

Vizite tematice în Muzeul în aer liber din Dumbrava Sibiului cu programare: 8; Număr participanți cu programare: 240;

Total vizitatori grupuri organizate: 3.320;

Total participanți la activități educaționale, vizite ghidate, cu și fără programare: 5.296;

Complexul Național Muzeal ASTRA mulțumește tuturor părinților și cadrelor didactice care aleg să transmită noilor generații valorile culturale autentice, tradițiile și obiceiurile moștenite.

CU ȘI DESPRE CARAGIALE. EXPOZIȚIE TEMPORARĂ ȘI ACTIVITATE EDUCAȚIONALĂ

Luminița Anghelescu*
Dana Ilie**

“WITH AND ABOUT CARAGIALE”. TEMPORARY EXHIBITION AND EDUCATIONAL ACTIVITIES

Every year, on the last day of January, the National Museum “Curtea Domnească” from Târgoviște organizes a cultural event that brings together local officials-students and teachers. In a unanimous accord, everyone pays tribute in their way and through their involvement to the greatest Romanian playwright whose work still relates to our real life. This year, in commemoration of the 162-year anniversary of the writer’s birth, we organized a cultural event which consists of a temporary exhibition and a contest with the theme “With and about Caragiale”.

Keywords: *anniversary, playwright, Caragiale, temporary exhibition, competition.*

Cuvinte cheie: *aniversare, dramaturg, Caragiale, expoziție temporară, concurs*

În fiecare an, în ultima zi a lunii ianuarie, Complexul Național Muzeal „Curtea Domnească” Târgoviște organizează o manifestare culturală care reunește oficialități locale, elevi și profesori, pentru ca într-un acord unanim, să aducă fiecare în felul său și prin activitatea pe care o desfășoară, un omagiu, celui mai mare dramaturg român, a cărui operă, are corespondențe în viața noastră reală. Și anul acesta, cu prilejul împlinirii a 162 de ani de la nașterea scriitorului, am organizat o manifestare culturală, concretizată într-o expoziție temporară și un concurs cu tema „Cu și despre Caragiale”

Prin intermediul unor fotografii, realizate după: cărți poștale, timbre și afișe ale operelor sale, jucate în premieră sau pe marile scene ale lumii, expuse în Casa memorială „I. L. Caragiale”, din localitatea natală, omonimă, am încercat

* Muzeograf Complexul Național Muzeal „Curtea Domnească”, Târgoviște, e-mail: luminita_anghelescu@yahoo.com

** Muzeograf Complexul Național Muzeal „Curtea Domnească”, Târgoviște

să ilustrăm în expoziția temporară „Cu și despre Caragiale”, succesul de care s-a bucurat scriitorul încă din timpul vieții. Totodată, au fost prezentate în expoziție și ediții princeps, rare și aniversare ale operelor sale, dar și fotografii și corespondență personală.

Pentru că de peste un secol, spectatori din întreaga lume râd în hohote la reprezentarea pe scenă a pieselor sale devenite celebre, fiindcă subiectele lor, au fost și continuă să fie actuale, ne-am hotărât să râdem în hohote și de această dată. Actorii pieselor sale au fost elevii de la Școala nr. 1. „I. Al. Brătescu-Voinești” și Școala nr. 2. „Vasile Cârlova” din Târgoviște, care, în ziua vernisajului expoziției au participat la un concurs.

Invitații de onoare la această manifestare culturală au fost două grupuri de elevi de la Școala Specială din Târgoviște. De altfel, școlile participante la concurs au reprezentat fiecare câte un grup de copii de la Școala Specială. Mai mult decât atât, copiii de la cele două școli au hotărât ca premiile obținute de ei să fie dăruite copiilor de la Școala Specială.

Prima probă a concursului, „Cei mai buni actori” a constat în interpretarea unor fragmente din schițele „D-nul Goe”, „Vizită” și „O inspecțiune” de către elevii Școlii nr 1, „Bubico”, „Five o'clock” și „Examenul anual”, revenindu-le celor de la Școala nr. 2.

Pentru buna desfășurare a acestei probe, am realizat împreună cu colegii mei, trei decoruri: un vagon de tren, pentru schițele „D-nul Goe” și „Bubico”, un salon, pentru „Vizită” și „Five o'clock” și o sală de clasă, pentru „Examenul anual” și „O inspecțiune”. Totodată, am participat la selectarea micilor actori, la repetițiile care s-au desfășurat atât la școală, cât și la muzeu și i-am consiliat în ceea ce privește alegerea vestimentației.

La finalul probei ne-a fost imposibil să desemnăm o școală sau măcar o echipă câștigătoare, toți copiii dovedind calități remarcabile de actori, dar, mai mult decât atât, au dovedit că au spirit de echipă, sunt competitivi și știu să dăruiască: hohote de râs tuturor celor care au asistat la reprezentările lor, dar și premiile cu care au fost răsplătiți și pe care le-au dăruit elevilor de la Școala Specială.

Pentru cea de-a doua probă, „Ce știm despre Caragiale”, am selectat câte o echipă formată din 5 copii de la fiecare școală, care au trebuit să răspundă unui test cu întrebări referitoare la viața și opera scriitorului, un interes deosebit stărnindu-le ultimul punct din test, în care, copiii au trebuit să recunoască replici și personaje caragialiene. Echipele de la ambele școli au fost destul de bine pregătite, astfel că, și la această probă, aceștia au obținut punctajul maxim.

Ultima probă, „Lumea lui Caragiale” de desene inspirate din personajele lui Caragiale ne-a surprins datorită numărului mare de participanți, 100 de elevi de la cele două școli. A fost motivul pentru care am decis să organizăm cu aceste desene, expoziția „Lumea lui Caragiale” care a stârnit interesul vizitatorilor din ziua vernisajului, dar și după, expoziția fiind deschisă publicului, timp de o lună de zile.

Câștigătorii acestei probe au fost de această dată, desemnați de către copii. Astfel, cele trei desene câștigătoare ale elevilor de la Școala nr. 2 „I. Al. Brătescu-Voinești” au fost alese de către elevii de la Școala nr 1. „Vasile Cârlova” și invers. Bineînțeles, toți cei șase câștigători ai acestei probe au vrut să dăruiască premiile obținute, colegilor de la Școala Specială.

Considerăm că atât elevii implicați în activitate, cât și cei care au asistat, au învățat într-un mod plăcut, fără constrângeri, o mică parte din opera marelui scriitor, dar, mai mult decât atât, au învățat cât este de frumos să dăruiești celor care au mai puțin decât tine.

Amenajarea expoziției

Realizarea decorațiunilor

Vernisajul expoziției

Domnul Goe

Bubico

Vizita

Five o'clock

O inspecțiune

Examenul anual

A doua probă a concursului: *Ce știm despre Caragiale*

Proba de desen: *Lumea lui Caragiale*

ATELIERUL DE ICONOGRAFIE

Marinela Loredana Barna*

THE ICONOGRAPHY WORKSHOP

In the period 4 February to 22 April 2013 was held în Muresenilor's House Museum the iconography workshop sustenained by Mrs. Nicoleta Suciu. The icons resulted in those eight meetings were part of an exhibition that lasted two weeks. After the exhibition, the students have taken their icons.

Keywords: *museum education, iconography workshop*

Cuvinte cheie: *educație muzeală, atelier de iconografie.*

În prezent, oferta educațională a Muzeului „Casa Mureșenilor” din Brașov cuprinde 9 ateliere pentru ciclurile primar, gimnazial și liceal, cu tematici diferite. Atelierele au ca subiecte istoria scrisului, a vestimentației în secolul al XIX-lea, a publicității, alături de jurnalism, dansul ROMANA, jocuri și legende, restaurarea documentelor și desenul.

În anul 2012 un tânăr artist plastic, Răzvan Malanca, a propus muzeului nostru realizarea unui atelier de iconografie tradițională adresat elevilor din ciclul gimnazial. Atelierul a fost inclus și bugetat în anul 2013, dar din păcate, parteneriatul propus nu s-a mai realizat.

Deși muzeul este o casă memorială, propunerea a fost acceptată prin crearea unei legături cu un membru al familiei Mureșianu. Elena Mureșianu (1862–1924), căsătorită cu dr. Aurel Mureșianu (1847–1909)¹, a urmat cursurile Școlii de Arte și Meserii ce funcționa pe lângă Muzeul Austriac pentru Artă și Industrie din Viena. Pe lângă tablourile ce pot fi văzute în muzeu, realizate în manieră academistă, Elena a pictat și iconostasul² bisericii din Dobolii de Jos ce cuprinde 19 icoane.³

* Muzeograf, Muzeul Casa Mureșenilor Brașov, e-mail:marinelabarna@yahoo.com

¹ Sanda-Maria Buta, *Dr. Aurel Mureșianu și mișcarea memorandistă*, p. 9–11

² Vasile Drăguț, *Dicționar enciclopedic de artă medievală românească*, ediția a II-a, p. 250–251

³ Radu Popica, *Activitatea artistică a Elenei Mureșianu*, în *Țara Bârsei*, serie nouă, nr. 7 din 2008, p. 233

Atelierul a fost preluat de doamna Nicoleta Suciu. Absolventă a Facultății de Psihologie și Pedagogie din cadrul Universității Transilvania Brașov, a activat, în anul 2006, alături de domnul profesor Ioan Sorin Apan în cadrul Minisatului „Sf. Andrei” cu care a participat la diferite festivaluri de artă populară organizate de Muzeul Țăranului Român și Muzeul Satului din București.

Doamna Nicoleta Suciu, începând cu anul 2007, coordonează atelierul de iconografie (45 de copii) înființat în cadrul parohiei „Carpați” Brașov. Cu acești copii a participat la festivaluri și expoziții, cele mai recente fiind Festivalul „Suflet Transilvan” și expoziția „Artă și spiritualitate ortodoxă” de la Dusseldorf, Germania, din decembrie 2012.

Schimbarea artistului coordonator a dus și la schimbarea categoriei de beneficiari. Astfel, beneficiarii acestui atelier au devenit 10 liceeni ai Colegiului Național „Unirea” Brașov. În baza parteneriatului dintre muzeu și colegiu, s-a stabilit ca în perioada 4 februarie – 22 aprilie 2013 elevii să participe la atelier cu o frecvență bilunară. Elevii, însoțiți de doamna profesor Gabriela Borșan, au plătit taxa de pedagogie muzeală stabilită prin Hotărârea 258/20.12.2012 de către ordonatorul de credite, Consiliul Județean Brașov. Muzeul a pus la dispoziția participanților spațiul muzeal, materiale auxiliare necesare și personal specializat, asigurând totodată desfășurarea activităților în condiții optime și de siguranță.

În cadrul primelor întâlniri, elevilor le-a fost prezentat un scurt istoric al icoanelor. Acestea au apărut încă de la începutul creștinismului, iar în secolul al IV-lea este atestată documentar cinstirea sau cultul lor. Teologia sau doctrina icoanelor a fost stabilită de către Biserica prin Sinodul al VII-lea ecumenic de la Niceea din anul 787, tradiția atribuind Sfântului Apostol și Evanghelist Luca primele reprezentări iconografice ale Maicii Domnului.

Pentru țăranul român la loc de cinste au fost icoana Maicii Domnului cu Pruncul, cea a Mântuitorului, Sfânta Treime, a sfinților protectori precum Sfântul Nicolae, Sfântul Gheorghe, Sfântul Ilie, Sfântul Dimitrie, Sfântul Haralambie, dar și reprezentări mai complexe, precum Maica Domnului cu Proorocii, Maica Domnului cu Apostolii și prăznicare cu scene din viața Mântuitorului Iisus Hristos.

În timpul celor 8 ședințe, elevii au parcurs etapele realizării unei icoane pe sticlă:

1. Alegerea modelului.
2. Alegerea suportului – în cazul nostru sticlă.
3. Pregătirea suportului – sticla a fost curățată cu spirt sau alcool industrial pentru a fi degresată.
4. Realizarea izvodului (model/tipar) – acesta s-a realizat prin trasarea conturului cu creionul pe o coală de hârtie de calc.
5. Trasarea conturului pe sticlă – s-a întors izvodul (pe dos/„în oglindă”), s-a așezat sticla peste izvod și s-a trasat conturul și inscripțiile cu litere chirilice sau latine, pe sticlă, cu pensula. S-a folosit pigment negru și emulsie de ou. După această etapă s-au lăsat să se usuce bine vopseaua.

6. Trasarea „luminilor” cu culoarea albă.

7. Prima culoare cu care s-a început colorarea icoanei a fost culoarea pielii. A urmat apoi pictarea propriu zisă a icoanei cu celelalte culori.

8. Aplicarea foiței de aur.

9. Înfrământarea – rama simplă, lată și de culoare închisă.

Lucrările (icoanele pe sticlă) rezultate în cadrul atelierului au fost expuse în spațiul Muzeului Casa Mureșenilor Brașov timp de 2 săptămâni în perioada 21 mai – 3 iunie 2013.

Expoziția a fost centrată pe tematica pascală și a avut ca teme: Maica Îndurerată, Maica tânguindu-se, și scene din Săptămâna Patimilor: Cina cea de Taină, Răstignirea lui Iisus, Punerea în mormânt, Învierea Domnului. S-au folosit drept modele icoanele originale din renumitele centre de la Nicula, Scheii Brașovului și Făgăraș. Expoziția a fost întregită de RUGĂCIUNEA ICONARULUI: „Doamne Iisuse Hristoase, luminează și învață mintea, sufletul și cugetul robului (numele) Tău și fă ca mâna lui să zugrăvească fără de prihană și fără de greș chipul Tău, al Preacuratei Maicii Tale și al tuturor sfinților Tăi și izbăvește-l pe el de cel rău, ca să urmeze Ție în poruncile Tale, prin mijlocirea Preacuratei Maicii Tale, a Sfântului Apostol și Evanghelist Luca și a tuturor sfinților Tăi. Amin.”

La încheierea expoziției, lucrările (icoanele pe sticlă) au fost înmânate autorilor (elevilor).

Aspecte din timpul atelierelor

DISCRIMINAREA, REPER AL EDUCAȚIEI INTERCULTURALE

Vasilica Elena Berghia*

LA DISCRIMINATION COMME REPÈRE DE L'ÉDUCATION INTERCULTURELLE

L'article présente une étude de cas, réalisée à la suite des étapes développées dans le cadre d'un atelier intitulé *Stop à la discrimination, maintenant!*

Mots clé: *éducation, musée, discrimination*

Cuvinte cheie: educație, muzeu, discriminare

În general în instituții publice, școli, centre culturale sunt cultivate medii favorabile excluderii sociale.

Muzeul este locul unde publicul vine pentru a se delecta, pentru a se informa, pentru a-și lărgi orizontul de cunoștințe, pentru a cunoaște mai bine – prin intermediul exponatelor – valori istorice, culturale, religioase.

* Muzeograf, Muzeul Turnu Roșu, Sibiu, e-mail: elenaberghia@yahoo.com

Astăzi muzeul a devenit *agent de distribuire* a informației, modelator de opinii și mentalități, atitudini, prin cultivarea de exemplu a unei atitudini tolerante, conștientizarea valorilor umane, acceptarea diversității culturale, etnice și cultivarea respectului față de semenii în cadrul unor ateliere de lucru, sesiuni de informare, schimburi interculturale.

Din păcate în zilele noastre spre exemplu cazul lui Bercea Mondialul ajunge în opinia publică să „etnicizeze” fenomenul infracțional și să perpetueze stereotipurile. Motiv pentru care avem cu toții sarcina de a contribui la o societate tolerantă, care are la bază valori comune, precum acceptare și atitudini constructive.

Prejudecățiile sunt atitudini subiective față de anumite entități care nu sunt bazate pe argumente logice.

Stereotipurile exprimă generalizările produse de mintea noastră și care duc de regulă la formarea unor modele de gândire schematice ce provoacă discriminarea.

Probabil cu toții devenim în viață fie victima prejudecăților sau chiar autorul acestora altelei.

Discriminarea se definește ca fiind: *„orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

Aceste atitudini pot fi diminuate prin sesiuni și ateliere precum cel pe care îl propun mai jos.

FISA: FĂ UN PAS ÎNAINTE

Tema: Discriminare și xenofobie, sărăcie, drepturile omului în general

Număr de participanți: Minim 10, maxim 30 persoane

Durata: 90 minute

Obiective:

- Promovarea compasiunii față de cei care sunt diferiți.
- Conștientizarea existenței inegalității de șanse în societate.
- Stimularea înțelegerii posibilelor consecințe personale ale apartenenței la anumite minorități sociale sau grupuri culturale.

Materiale:

- Fișe de prezentare a rolurilor

- Un spațiu liber (coridor, sală mare sau în exterior)
- Muzică relaxantă.

Pregătire:

- Citește instrucțiunile cu atenție; analizează lista de „situații și evenimente” și adaptează-o la grupul cu care lucrezi.
- Pregătește fișele de prezentare a rolurilor, câte una pentru fiecare participant.
- Copiază foaia (adaptată), de mână sau la un fotocopiator, decupează bilețelele și împăturește-le.

Instrucțiuni:

- 1)** Creați o atmosferă calmă cu muzică relaxantă pe fundal sau roagă-i pe participanți să facă liniște.
- 2)** Distribuiți fișele de prezentare a rolurilor la întâmplare, câte una fiecărui participant. Spune-le să le păstreze pentru ei și să nu le arate altcuiva.

FIȘE DE ROL – de distribuit participanților

Ești mamă necăsătorită și șomeră.

Ești fiica directorului băncii din localitate, studiezi economie la universitate.

Ești fiul unui emigrant chinez care are o afacere profitabilă în domeniul fast-food.

Ai 19 ani și ești fiul unui fermier dintr-un sat din sudul țării.

Ești o tânără de 17 ani, de etnie romă (țigancă), care nu a terminat școala primară.

Ești fiica ambasadorului american în țara în care locuiești.

Ești o prostituată de vârstă mijlocie și ești infectată cu virusul HIV.

Ești soldat în armată și efectuezi serviciul militar obligatoriu.

Ești un muncitor ieșit la pensie de la o fabrică de încălțăminte.

Ești prietena unui tânăr artist care este dependent de droguri.

Ești profesor șomer și locuiești într-o localitate a cărei limbă nu o cunoști.

Ești proprietarul unei companii de import-export de succes.

Ești o fată arabo-musulmană, locuiești cu părinții, care sunt persoane foarte religioase.

Ești fiul preotului din orașul în care locuiești.

Ești o persoană cu deficiențe care nu se poate deplasa decât în cărucior.

Ești o persoană de etnie găgăuză și lucrezi într-o organizație în capitală.

Ești un imigrant ilegal din Uganda.

Ești o persoană care nu are unde locui.

Ești un tânăr absolvent care își caută loc de muncă.

Ești fotomodel de origine romă.

Ești președintele unei organizații de tineret al unui partid politic ce se află la guvernare.

Ești un activist al unei organizații ce reprezintă minoritățile sexuale.

Situații și evenimente:

Citiți cu voce tare următoarele situații; lăsați timp participanților să facă un pas înainte și să reușească să se uite în jur să vadă unde se situează față de ceilalți:

- nu ai avut niciodată probleme financiare serioase;
- ai o locuință decentă, cu linie telefonică și televizor;
- consideri că limba, religia și cultura îți sunt respectate în societatea în care trăiești;

- consideri că opinia ta în probleme sociale și politice contează și că părerea îți sunt ascultate; alte persoane te consultă în diverse probleme;

- nu îți este teamă că te-ar opri poliția;
- știi cui să te adresezi dacă ai nevoie de un sfat sau ajutor;
- nu te-ai simțit niciodată discriminat/ă din cauza originii tale;
- beneficiezi de protecție socială și medicală corespunzătoare necesităților tale;

- îți permiți să mergi în vacanță o dată pe an;
- poți invita prieteni la masă în casa ta; ai o viață interesantă și ești optimist/ă în privința viitorului;

- simți că poți studia și practica profesia pe care ți-o dorești;
- nu îți este teamă că poți fi agresat/ă sau atacat/ă pe stradă sau în mass-media; poți vota la alegerile naționale și locale;

- poți sărbători cele mai importante evenimente religioase cu rudele și prietenii apropiați;

- poți participa la seminarii internaționale organizate în străinătate;
- te poți duce la cinema sau teatru cel puțin o dată pe săptămână nu te temi pentru viitorul copiilor tăi;

- îți cumperi haine noi cel puțin o dată la trei luni;

- te poți îndrăgosti de cine vrei;

- simți că îți este apreciată și respectată competența în societatea în care trăiești;

- internetul îți este accesibil și folositor.

3) Rugați-i să se așeze – de preferință jos la podea – și să își citească pentru sine fișele de prezentare a rolului.

4) Spuneți-le să intre în rol, să își găsească un nume. Pentru a-i ajuta, citiți-le câteva din întrebările de mai jos. Faceți o pauză după fiecare dintre ele pentru a le lăsa timp să reflecteze și să își construiască o imagine despre ei și viața lor:

- Ce fel de copilărie ai avut? În ce fel de casă ai locuit? Ce jocuri ai jucat? Cu ce se ocupau părinții tăi?

- Cum se desfășoară viața ta de zi cu zi în prezent? Cum îți petreci timpul cu ceilalți?

- Ce faci dimineața, după-amiaza și seara?
- Ce stil de viață ai? Unde locuiești? Cât câștigi pe lună? Ce faci în timpul liber? Ce faci în vacanță?
- Ce îți place și de ce te temi?

5) Rugați participanții să facă liniște absolută și să se așeze unul lângă altul (ca pe linie de start).

6) Spuneți-le că urmează să le citiți o listă de situații și evenimente. De fiecare dată când răspund „da”, trebuie să facă un pas înainte. În rest, stau pe loc și nu înaintează.

7) Citiți situațiile cu voce tare, câte una pe rând. Între ele faceți o pauză pentru a lăsa timp participanților să facă un pas înainte și să reușească să se uite în jur să vadă unde se situează față de ceilalți.

8) La sfârșit, fiecare trebuie să observe care este poziția sa finală. Lasați-i câteva minute pentru a ieși din rol, înainte de debriefarea în grup.

Debriefare și evaluare:

Întrebați-i mai întâi pe participanți ce părere au despre cele petrecute, cum li s-a părut activitatea, discutați apoi despre problemele ridicate și despre ce au învățat.

Cum s-au simțit pășind înainte?

În ceea ce îi privește pe cei care au pășit înainte de multe ori, când au început să observe că alții nu înaintează la fel de repede?

A avut cineva impresia că au existat momente când drepturile lor de bază au fost ignorate?

Întrebați participanții dacă știu ce roluri au avut ceilalți (în această parte a activității permiteți participanților să dezvăluie rolurile pe care le-au avut).

Cât de ușor sau dificil le-a fost să joace diversele roluri? Cum și-au imaginat că este persoana al cărei rol l-au jucat? De unde s-au inspirat ca să-și creeze situațiile?

Reflectă în vreun fel acest exercițiu societatea? În ce mod?

Care drepturi ale omului sunt avute în vedere pentru fiecare dintre roluri? Poate cineva să spună că nu i-au fost respectate drepturile omului sau că nu a avut acces la aceste drepturi?

Care ar fi primii pași ce ar putea rezolva inegalitățile din societate?

Recomandări pentru formator/moderator:

La început, în etapa de imaginație, este posibil ca unii participanți să spună că știu puține lucruri despre viața persoanei al cărei rol trebuie să îl joace. Spuneți-le că nu contează și că trebuie să își folosească cât mai mult imaginația.

Forța acestei activități constă în impactul pe care îl are mărimea distanței dintre participanți, în special la sfârșit când ar trebui să fie o distanță mare între cei care au înaintat și cei care au rămas pe loc sau au făcut doar câțiva pași. Pentru a mări impactul, este important să adaptezi rolurile pentru a reflecta din viața participanților. Când faci acest lucru, adaptează rolurile astfel încât doar câțiva participanți să poată face pași înainte (și anume, să poată răspunde „da”)

Același lucru este valabil dacă ai un grup mare și trebuie să crezi mai multe roluri.

Pe parcursul dezbaterii și evaluării este important să vezi cum au aflat participanții despre personajul pe care au trebuit să îl interpreteze. Pe baza experienței personale sau din alte surse de informare (știri, cărți, glume etc.)? Sunt siguri că informațiile și imaginile pe care le au despre personaj sunt de încredere? În felul acesta, poți prezenta modul în care funcționează stereotipurile și prejudecățile.

Sugestii pentru continuarea activității:

În funcție de context, puteți invita reprezentanți ai unor grupuri care pledează în favoarea anumitor minorități culturale, etnice sau sociale să vorbească grupului după ce finalizați activitatea. Aflați de la invitați care sunt problemele pentru care se luptă în prezent și cum participanții pot să ajute. O asemenea întâlnire față în față ar putea fi o ocazie să abordați sau să analizați câteva din prejudecățile și stereotipurile care au ieșit la iveală pe parcursul discuției.

Deși nu conștientizăm, prejudecățile dau naștere comportamentelor negative, injuste față de anumite persoane și discriminării, ce presupune îngrădirea unor drepturi precum egalitatea de șanse, libertatea etc.

Bibliografie

Viorel Barbănouă

Repere ale Educației Interculturale, Chișinău, 2013 Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM).

Legea nr. 48/2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

ZILELE EUROPENE ALE PATRIMONIULUI LA MUZEU

Daniela-Ramona Botoș*
Petru-Vasile Istrate**

EUROPEAN HERITAGE DAYS AT THE MUSEUM

Once a year, during the month of September, 50 countries of Europe celebrate European Heritage Days (EHDs), at the initiative of the Council of Europe and European Union. The 2014 edition celebrated at the Natural Sciences Museum, part of Mureș County Museum, on the 8th of October, was dedicated to the “Gloden stag” which is one of the world’s most beautiful deer-trophy, who got the golden medal therefore considered a national pride. 7th grade students from the National College “Alexandru Papiu Ilarian” of Târgu-Mureș took part at this event accompanied by their coordinator, phd. professor Petru-Vasile Istrate. The documentary presented in the museum’s educational activities room, intended to consolidate and enlarge the scholastic plan book in terms of biology sciences. The museology teaching workshop was structured on two levels based on invoking teaching methods with movable cultural patterns (carpatin deer-trophy, mammal skulls, fossil remains of mammals, exhibited in the museum’s main exhibition) and puzzle pieces.

Keywords: *European Heritage Days, carpatin deer-trophy, mammal skulls*

Cuvinte cheie: *Zilele Europene ale Patrimoniului, trofeu de cerb carpatin, cranii de mamifere*

„Zilele Europene ale Patrimoniului” (Z.E.P.) sunt organizate în fiecare an, în **septembrie**, în întreaga Europă, la inițiativa comună a Consiliului Europei și a Uniunii Europene.

„Zilele Europene ale Patrimoniului” s-au bucurat de un succes răsunător încă de la prima ediție, care a avut loc în anul 1999. Aproximativ 20 de milioane de

* Șef secție, Secția de Științele Naturii, Muzeul Județean Mureș, Târgu-Mureș, e-mail: botos.dana@gmail.com

** Profesor Colegiul Național „Alexandru Papiu Ilarian” Târgu-Mureș, e-mail: forest_dog_yellow@yahoo.com

vizitatori sunt atrași în fiecare an de cele peste 30 000 de obiective care pot fi vizitate cu ocazia evenimentului.

Obiectivele „Zilelor Europene ale Patrimoniului” sunt următoarele:

- sensibilizarea cetățenilor europeni cu privire la bogăția și diversitatea culturală a Europei;
- crearea unei atmosfere de stimulare a mozaicului bogat al culturilor europene;
- combaterea rasismului și xenofobiei și favorizarea unei toleranțe mai mari în Europa și în afara frontierelor naționale;
- sensibilizarea publicului larg și a autorităților publice despre necesitatea de a proteja patrimoniul cultural împotriva noilor amenințări;
- invitarea Europei să răspundă provocărilor sociale, politice și economice cu care se confruntă.

În scopul de a armoniza totalitatea inițiativelor naționale și regionale și de a le unifica sub un drapel european comun, în 1991 au fost definite mai multe *principii*:

- trebuie să se desfășoare în luna septembrie, la un sfârșit de săptămână;
- permit marelui public să viziteze, în întreaga Europă, monumente și situri la care de obicei nu au acces;
- edificiile deschise pe parcursul anului pot participa în cadrul unui program cu activități speciale, cum ar fi vizite ghidate, expoziții, concerte, conferințe;
- vizitele trebuie să fie gratuite sau să propună tarife preferențiale;
- programul „Zilelor Europene ale Patrimoniului” trebuie să prevadă organizarea activităților speciale cu implicarea publicului larg și, în special, a tinerilor și copiilor de vârstă școlară;
- toate țările participante sunt solicitate să utilizeze denumirea oficială „Zilele Europene ale Patrimoniului”.

Din 1999, „Zilele Europene ale Patrimoniului” au un slogan permanent: „Europa, un patrimoniu comun”.

Ediția din anul 2014 a fost sărbătorită de Secția de Științele Naturii din cadrul Muzeului Județean Mureș în data de 8 octombrie 2014 și a fost dedicată trofeului de cerb carpatin de la Glodeni, un motiv de mândrie națională.

Activitatea a fost promovată *prin mijloace proprii*: site-ul Muzeului Județean Mureș, facebook-ul Muzeului Județean Mureș și al Secției de Științele Naturii, Institutul Național al Patrimoniului, internet, materiale publicitare tipărite (afiș, pliant tip semn de carte) (Fig.: 1, 2) și *prin mass-media*: comunicat de presă (Anexa.1), articole de presă, precedate de descinderea reprezentanților mass-media la eveniment.

Au fost invitați elevii clasei a VII-a B de la Colegiul Național „Alexandru Papiu Ilarian” din Târgu-Mureș, coordonați de către domnul prof. dr. Petru-Vasile Istrate.

S-a urmărit:

- creșterea vizibilității muzeului în comunitate;

- accesul la colecțiile muzeului;
- valorificarea patrimoniului muzeal;
- formarea apetitului și reflexului pentru activitățile de pedagogie muzeală;
- atragerea copiilor spre activitățile muzeale și transformarea muzeului într-un colaborator al școlii;
- potențarea competențelor și capacităților teoretice și practice ale copiilor și elevilor;
- asigurarea unei oferte educative inedite, ca alternativă a celei realizate în școli;
- crearea unui cadru de activitate stimulativ, în care copiii și elevii să-și manifeste și să-și dezvolte creativitatea și inventivitatea, inclusiv prin munca în echipă;
- maximizarea potențialului formativ al spațiului muzeal.

Activitatea a constat într-o *videoproiecție* și un *atelier de pedagogie muzeală* (Fig. 3).

Filmul, „*Cerbul de Gloden*”, prezentat în Sala de activități de pedagogie muzeală, a urmărit consolidarea și completarea cunoștințelor din programele școlare pentru disciplinele de biologie și a fost structurat astfel:

- familia Cervidae – generalități;
- creșterea coarnelor;
- excepții: cervide fără coarne: *Moschus* (cerbul moscat) (4 specii) și *Hydropotes* (cerbul de apă chinezesc);
- extreme: cel mai mic reprezentant al familiei – *cerbul moscat*, iar cel mai mare – *elanul*;
- date despre alcătuirea corpului, biotop, hrană, structură socială, comportament, reproducere, dușmani, întrebuințările coarnelor;
- cerbi fosili (*Megaceros*);
- ierarhizarea cerbilor după coarne (cerb de 12/13);
- caracteristicile unui trofeu de cerb;
- vânătoria de cerbi;
- evaluarea și omologarea trofeelor de vânătoare.

Atelierul de pedagogie muzeală a fost structurat în două etape.

Prima etapă s-a desfășurat în expoziția de bază a muzeului, unde elevii, familiarizați deja cu părțile componente ale unui trofeu de vânătoare, au privit cu alți ochi trofeul de cerb carpatin expus, medaliat cu aur, considerat de specialiști ca fiind unul dintre cele mai frumoase din lume, au recunoscut criteriile care valorizează trofeele de vânătoare, precum și ierarhizarea cerbilor după numărul de ramuri ale coarnelor, așezarea lor pe prăjină, existența sau lipsa coroanei. De asemenea, au putut admira și alte tipuri de cranii de mamifere, în Sala „Flora și fauna județului Mureș”, în vitrina „Cranii și dentiții”, precum și resturi fosile de la alte mamifere decât cerbul gigant: mamutul lânos, rinocerul lânos, ursul de peșteră, expuse în Sala dedicată paleontologiei.

A doua etapă a atelierului s-a desfășurat în Sala de activități de pedagogie muzeală, unde elevii au reconstituit, prin puzzle... cerbi.

Au fost utilizate cu predilecție metode activizat – participative: expunerea, conversația, învățarea prin descoperire, problematizarea, învățarea cu ajutorul modelelor.

S-au folosit următoarele *resurse materiale*:

– bunuri culturale mobile din patrimoniul muzeului (trofeul de cerb carpatin din expoziția de bază, craniile de mamifere din Sala „Flora și fauna județului Mureș”, din vitrina „Cranii și dentiții”, precum și resturi fosile de la alte mamifere decât cerbul gigant: mamutul lânos, rinocerul lânos, ursul de peșteră, expuse în Sala dedicată paleontologiei;

– aparatură audio-vizuală: laptop, video-proiector, ecran de proiecție;

– materiale xeroxate: fișe de lucru;

– literatură de specialitate: tratate, articole, atlase zoologice, determinatoare etc.

Concluzii

Scopul principal al acestei activități, de valorificare a patrimoniului muzeal, a fost îndeplinit cu succes, colecțiile muzeale constituind resurse pentru educația formală, nonformală și informală (Anexa.2).

Anexa 1: Comunicat de presă: Zilele Europene ale Patrimoniului la muzeu

Secția de Științele Naturii din cadrul Muzeului Județean Mureș organizează miercuri, 8 octombrie 2014, la orele 8,30, la sediul său din Târgu-Mureș, de pe strada Horea nr. 24, o activitate de pedagogie muzeală, cu ocazia Zilelor Europene ale Patrimoniului.

Ediția din acest an are ca temă „Renașterea patrimoniului cultural”, context în care, la muzeu, va fi celebrat trofeul de cerb carpatin de la Glodeni, un motiv de mândrie națională.

Sunt invitați să participe elevii clasei a VII-a B de la Colegiul Național „Alexandru Papiu Ilarian” din Târgu-Mureș, coordonați de domnul prof. dr. Petre Istrate.

Anexa 2: Extras din „Caietul de impresii al muzeului”

„Am participat cu interes la activitatea Zilele Europene ale Patrimoniului, împreună cu elevi de la Colegiul Național Alexandru Papiu Ilarian, clasa a VII-a B.

Am urmărit prezentarea doamnei muzeograf Dana Botoș, prezentare legată de trofeul de cerb carpatin adăpostit de Muzeul Județean Mureș, Secția de Științele Naturii.

Vă doresc multe activități interesante și pe viitor și un număr cât mai mare de vizitatori.”

prof. dr. Istrate Petru

Bibliografie

- Andrei, Raluca *Pedagogia muzeală – programe și strategii*, în *Revista Muzeelor*, nr. 3, în http://www.revistamuzeelor.ro/arhpdf/2005_03_23.pdf
- Duțu, A., Dragomir, V., Costoiu, V. E., Mihăilescu, A., Andreescu, M. *Ghid de bune practici în protejarea și promovarea colecțiilor publice locale*, Centrul de Pregătire Profesională în Domeniul Culturii, București, 2010
- Iordache, I., Leu, U. M., Constantin, I., Zbucnea, Alexandra *Metodica predării – învățării biologiei*, Editura Solaris, Iași, 2004
- *** *Educația formală și informală în muzee*, în *Revista Muzeelor*, nr. 1, în http://www.revistamuzeelor.ro/arhpdf/2006_01_05.pdf, 2006
- *** <http://www.calarasi.djc.ro/EvenimenteDetalii.aspx?ID=12093>

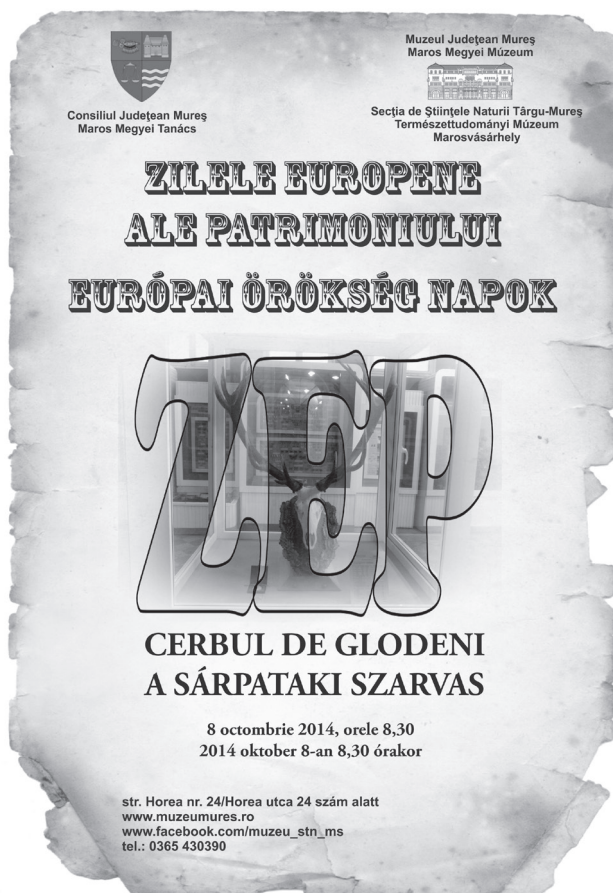

Fig. 1: Afișul evenimentului

Fig. 2: Pliant tip semn de carte

Fig. 3: Aspecte din timpul desfășurării activităților

T-AVESBAXTALO! SĂ FII FERICIT, SĂ AI NOROC! ȘCOALA DE VARĂ DE CULTURĂ ROMANES ÎNTR-UN MUZEU ETNOGRAFIC

Oana Burcea*

T-AVES BAXTALO! BE HAPPY! ROMA SUMMER SCHOOL IN AN ETHNOGRAPHIC MUSEUM

ASTRA National Museum located in Sibiu, south of Transylvania has organized in the last two years an event for and with Roma people. T-aves baxtalo! is a wish met very often in the Roma communities from all over the world. The aim of the summer school is to make an active interaction between Roma, which present the traditions and the public which receives and try an information or a custom. The activities of the summer school were culinary workshops, photo exhibitions, dance and music workshops, a Roma evening, a shoe class and methods from the nonformal education.

Keywords : *roma, roma people, summer school, methods, acceptance*

Cuvinte cheie: *rromi, rromanes, școală de vară, metode, acceptare*

2013 a fost anul când Complexul Național Muzeal ASTRA a dorit să întâmpine vizitatorii cu o schimbare în programele sale cu și pentru rromi. Clasicele târguri de meșteșuguri, expozițiile cu bunuri din patrimoniul material sau din colecția de fotografie au fost incluse și îmbunătățite cu noi momente inspirate din cultura rromilor. Scopul noului eveniment muzeal era acela de a face posibilă o interacțiune activă între rromi, care își prezintă tradiția și public, care primește și probează o informație sau o cutumă.

Obiectivele vizează:

- îmbunătățirea accesului publicului la patrimoniul cultural al rromilor prin organizarea de ateliere practice, expoziții cu fotografie veche, discuții, dezbateri despre cultura rromilor;

* Muzeograf C.N.M. ASTRA Sibiu, e-mail: oana.burcea@muzeulastra.com

- valorificarea patrimoniului imaterial din viața comunităților de rromi prin deprinderea unor dansuri rromanes;

- combaterea stereotipurilor și a prejudecăților prin intermedierea unor întâlniri între rromi și persoane de alte etnii; îmbunătățirea opiniei publice cu privire la rromi, prin stârnirea toleranței și a empatiei;

- stimularea participării rromilor la viața culturală, socială, educațională a comunității locale prin atragerea în programe de afirmare identitară;

- realizarea unui dialog direct între rromi și publicul vizitator, prin demonstrațiile tradiționale de meșteșugărie, muzică și artă culinară.

Astfel a fost creată și concepută *T-aves baxtalo! Școala de vară de cultură rromă*.

Prima provocare a fost aceea de a descoperi un titlu simplu, ușor de reținut și în limba rromă. Dintre îmbinările de cuvinte cunoscute de specialiștii sibiieni amintim: *Mišto avilăn!* (Bine ai venit!), *Baxt te del o Del!* (Să-ți dea Dumnezeu noroc!), *T-aves baxtalo!* (Să fii fericit, să ai noroc!), *Te aves sasto!* (Să fii sănătos!) sau *3 a Devleça!* (Mergi cu Dumnezeu!). Câteva precizări privind transcrierea fonetică se impun. În limba rromă literele de mai jos au următoarea pronunție: *ś* [ș], *ă* [ia], *x* [h], *3* [j], *ç* [s].

Toate cele de mai sus sunt câteva dintre expresiile uzuale ale rromilor de pretutindeni, din toate neamurile. Aceste urări se spun de fiecare dată când se întâlnesc două persoane, în împrejurări obișnuite sau la botezuri, nunți, aniversări. Sintagma cea mai des întâlnită în comunitățile de rromi din România este *Te aves baxtalo! (te aves)* – *Să fii fericit, să ai noroc!*, ea exprimând bucurie și transmite de fiecare dată o stare de bun augur. Ea este spusă cu zâmbetul pe tot chipul și e imposibil ca cel căruia i se adresează să nu se lase contaminat de înțeleșul său. Mai rar se aude salutul de *Bună ziua*, sau dacă este întrebuințat, nu i se oferă aceiași spațiu și însemnătate precum norocul și sănătatea.

O dată stabilit titlul, s-a continuat cu stabilirea activităților și atelierelor care vor atinge scopul și obiectivele programului muzeal. Într-un spațiu cultural

precum cel al Sibiului, se remarcă interferențele între toate etniile de aici, de la atestarea documentară a orașului de pe Cibin, anul 1911. Astfel, sașii, românii, rromii și ungurii, etniile cele mai numeroase, viețuiesc de peste 800 de ani pe teritoriul de la poalele Munților Lotru-Cindrel, unde au avut mai mult legături de natură socială. Personalul instituției sibiene consideră că intermedierea unor întâlniri culturale între persoane din etnii diferite pot ameliora starea de necunoaștere și de tensiune creată de diverși factori.

Activitățile desfășurate în cele două ediții ale școlii de vară au fost: expoziții de fotografie etnografică și contemporană, ateliere de dans și muzică, de împletit părul, ateliere culinare, lecție de potcovit, meșteșuguri, seara rromanes și metode din educația nonformală (cafeneaua publică, biblioteca vie).

Pentru susținerea activităților acestui eveniment, Muzeul ASTRA a colaborat cu comunități de cortorari, rudari/băieși, ceaunari, căldărari, fierari și dansatori din județele Sibiu, Vâlcea, Mureș, Olt. Prima ediție a avut un caracter internațional prin participarea unui artist fotograf din Norvegia, îmbogățind aleile muzeului în aer liber din Dumbrava Sibiului cu imagini ale rromilor de mari dimensiuni.

Încă din perioada pregătirilor s-a lucrat cot la cot cu cortorarii, rromi din sudul Transilvaniei, care au susținut atelierele culinare, cele de împletire a părului și seara rromanes. Ei, femeile în mod deosebit, au contribuit cu idei de organizare și prezență activă. Aceasta a fost o acțiune organizată de muzeu cu actori vii, cu povești spuse sau intuite.

Expozițiile de fotografie în aer liber fac parte din întâmplările așa zis statice și au fost compuse din imagini de epocă ale rromilor din colecția muzeului, imagini recente din cercetările de teren și o retrospectivă a primei ediții, pozele fiind dăruite participanților după consumarea evenimentului.

De departe atelierul cel mai atractiv a fost acela al gastronomiei. Târgul de țară, locația atelierelor, a oferit logistica necesară pregătirii unui astfel de moment, bucătarii lucrând la foc continuu pe durata celor două zile. Preparatele provin din cultura cortorarilor, natura lor fiind una simplă, cu ingrediente de bază. Ciorba de carne și orez cu mămligă sau pâine, tocana de cartofi cu pui, clătitele de dovlecei, tocana de mațe, varza scăzută, *floștoroage*, cu mămligă, popenta – prăjitura cortorarilor și pureceii (mămligă rece trecută prin grăsimi) au trezit curiozitatea tuturor. Responsabilă de amestecul ingredientelor și a mobilizării asistenților a fost o cortorăriță din Igheșu Vechi, județul Sibiu, care și-a arătat abilitatea de socăciță, ca pe vremurile când „șapte feluri de mâncare făceam la o nuntă”.

La atelierele de dansuri și muzică, de meșteșuguri, de împletire a părului, lecția de potcovit, participanții și publicul au reușit să creeze un dialog, oferind unul altuia o parte din bogăția spirituală și descoperind căi firești de comunicare. Fetele tinere au avut rolul de actrițe principale în „filmul” împletirii părului, „coa-fând” fiecare persoană conform tradiției lor, cu două plete pe spate, întrepătrunse de panglici viu colorate. Părul femeilor este pus la mare preț, este întruchiparea feminității și frumuseții, el nefiind niciodată tuns, zi de zi pieptănat. Cât e fată

poate umbla cu capul descoperit, cu pletele pe spate, în momentul măritişului, părul este acoperit de batic, iar cele două plete sunt legate între ele, semn ca fata e măritată, că nu mai e fată mare.

Dintre metodele care au mai fost puse în practică la şcoala de vară dar şi la alte manifestări culturale în care au fost implicaţi rromii, amintim de metodele din educaţia nonformală, care au sporit gradul de interes şi de cunoaştere, atât a ascultătorului cât şi a personajului cu rol principal.

Metoda Biblioteca Vie

Biblioteca Vie funcţionează ca o bibliotecă obişnuită – cititorii vin şi împrumută cărţi pentru o perioadă limitată de timp. După ce au citit cărţile, le returnează în bibliotecă. Există însă un aspect important. Cărţile din biblioteca vie sunt oameni reprezentând grupuri care se confruntă sau se pot confrunta cu prejudecăţi sau stereotipuri (de gen, vârstă, etnie, rasă, religie etc.).

Biblioteca Vie îşi propune să promoveze respectul pentru drepturile omului şi demnitatea umană, să atragă atenţia asupra diversităţii în toate formele ei, să stimuleze dialogul între oameni.

Biblioteca Vie încurajează audienţa să reflecteze asupra propriilor prejudecăţi şi stereotipuri. Credem că fiecare dintre noi are prejudecăţi sau stereotipuri de care este conştient şi pe care le recunoaşte în anumite contexte, dar în altele este posibil să nu le identifice. Este foarte uşor să avem prejudecăţi şi stereotipuri faţă de un grup de persoane aflat la mare distanţă de noi, dar este şi mai greu să menţinem aceste prejudecăţi atunci când intrăm în contact direct cu cineva faţă de care avem prejudecăţi şi putem observa şi o altă perspectivă.

“Cartea” aleasă are o poveste de spus şi poate interacţiona cu cititorii. În anul 2014, “cărţile” au fost “Fierarul student”, protagonist fiind un tânăr dintr-o familie tradiţională care şi-a depăşit condiţia, când, în acelaşi timp, a muncit la fierărie pentru a se putea întreţine în facultate. Ce-a de-a doua “carte” a fost “Cortorarii. Povestea lor” unde Elisabeta Clopotar a relatat fragmente din tradiţia neamului său, exemplificând fiecare cutumă istorisită.

Metoda Cafeneaua publică

Cafeneaua publică este o metodă de consultare publică a unor actori locali pentru oferirea de soluţii creative de acţiune. Ea este un dialog activ, o dezbatere într-un cadru relaxat a unor teme ce privesc un segment semnificativ al populaţiei. Spaţiul este asemănător unei cafenele, cu mese de câte patru, cinci persoane, cu cafea şi răcoritoare. Tema discuţiilor din anul 2014 a fost “Îmbunătăţirea serviciilor muzeale cu şi pentru rromi”, la care au participat meşteşugari, reprezentanţi ai rromilor, lideri ai rromilor, profesori de gimnaziu şi universitate, specialişti ai Muzeului ASTRA, reprezentanţi ai instituţiilor publice. Ei au oferit, din experienţa profesională dobândită, idei de optimizare a programelor muzeale ce privesc rromii.

O metodă cu mare succes la toate categoriile de public și segmente de vârstă este cea a “etichetării”, cum ne simțim în pielea personajului diferit din societate. Mai jos este oferit modul de aplicare a acestui procedeu, pas cu pas. Poate fi aplicat în orice situație în care ne confruntăm cu teme precum discriminarea sau stereotipurile.

Metoda Ciudatul afară

Subiect adresat: Relația majoritate – minoritate. Să reflecte despre egalitate, diversitate.

Obiective:

- să poarte discuții despre grupurile diferite din societate;
- să sensibilizeze, să conștientizeze despre subiecte precum prejudecata și discriminarea;
- să încurajeze empatia cu experiența respingerii și a excluderii.

Materiale: Abțibilduri de forme și culori diferite.

Instrucțiuni:

• Cere participanților să închidă ochii și după aceea pune câte un abțibild pe fruntea tuturor. Asigură-te că o parte din participanți are abțibilduri unice sau de o culoare sau formă, pe care numai unii dintre ceilalți participanți le împărtășesc. Alte abțibilduri trebuie să fie mai larg răspândite.

• Explică participanților că nu este permis să se vorbească în timpul exercițiului.

• Cere participanților să deschidă ochii și să se grupeze ei între ei. Nu le oferi mai multe informații, ține de hotărârea participanților cum se grupează.

• Așteaptă până când grupul ia o decizie finală în ceea ce privește gruparea.

Pune întrebări precum:

- Toată lumea se simte confortabil?
- Sunteți siguri că aceasta este alegerea finală?
- Când grupul a decis că a terminat, roagă participanții să explice cum s-au grupat și de ce.

Evaluare:

• Cum v-ați simțit în momentul în care ați întâlnit pentru prima dată o persoană cu același semn ca al dumneavoastră?

- Cum v-ați simțit să fiți grupați în felul acesta?
- De ce v-ați grupat în felul acesta?
- Cum s-a simțit persoana cu abțibildul ciudat?
- Ați încercat să ajutați pe alții să se grupeze?

- Căror grupuri mai aparțineți? (fotbal, biserică, școală, loc de muncă, cor, bicicletă, munte etc.
- Ați fi ales să vă grupați altfel? Ar fi schimbat rezultatul? Ar fi schimbat felul în care vă simțiți acum?
- Se poate găsi o soluție de grupare în care fiecare să fie inclus?
- În societatea noastră cine sunt „ciudații”?

Sfaturi pentru facilitator

- Fii conștient cu cine primește abțibildul „ciudad”.
- Poți manipula compoziția finală a grupurilor, dar nu face evident acest lucru. Lasă-i pe “actori” să creadă că abțibildurile au fost distribuite la întâmplare.
- Ajută grupul să reflecte despre importanța egalității și cum putem să o trăim/simțim când lucrăm în grupuri diferite cu persoane foarte diferite.

Aceste metode pot fi utilizate în orice instituție muzeală fiindcă implică publicul vizitator și comunitatea locală din punct de vedere cognitiv și empatic.

Ceea ce s-a observat de-a lungul celor două ediții este o anumită teamă a publicului în a interacționa. Publicul românesc este obișnuit să asiste, să fie spectator la un act cultural, iar la urmă să complimenteze artiștii cu aplauze. Echipa muzeului sibian crede că un rol fundamental în combaterea stereotipurilor și a prejudecăților îl are medierea de acțiuni în comun între majoritari și minoritari. Populația majoritară privește cu încântare și teamă obiceiurile rromilor, fiind la mijlocul drumului dintre exotism și ostilitate.

Într-o societate în care nu numai că se aude de termeni precum discriminare sau rasism, acțiunile de tip cultural, inspirate din modul de viață al unor comunități, pot crea, cel puțin, efectul de acceptare al unui grup deosebit de majoritatea populației.

Ca încheiere, o urare de bine, cu invitația spre reflecție, spre o privire înăuntrul nostru:

TE AVEN BAXTALE! Să fiți fericiți! Să aveți noroc!

Bibliografie

Brander, Pat; Cardenas, Carmen; Abad, Juan de Vicente; Gomes, Rui; Taylor, Mark	<i>Education pack “All different, all equal”,</i> Ungaria, Council of Europe, 2004.
Sarău, Gheorghe	<i>Curs practic de limba rromani pentru toți,</i> București, Editura Sigma, 2008.
Sarău, Gheorghe	<i>Dicționar rrom – român,</i> București, Editura Sigma, 2006.
http://www.nonformalii.ro/	
https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/search/	

Expoziția de fotografie, copiii
privesc spre trecut

Atelierul de gastronomie

Atelierul de gastronomie

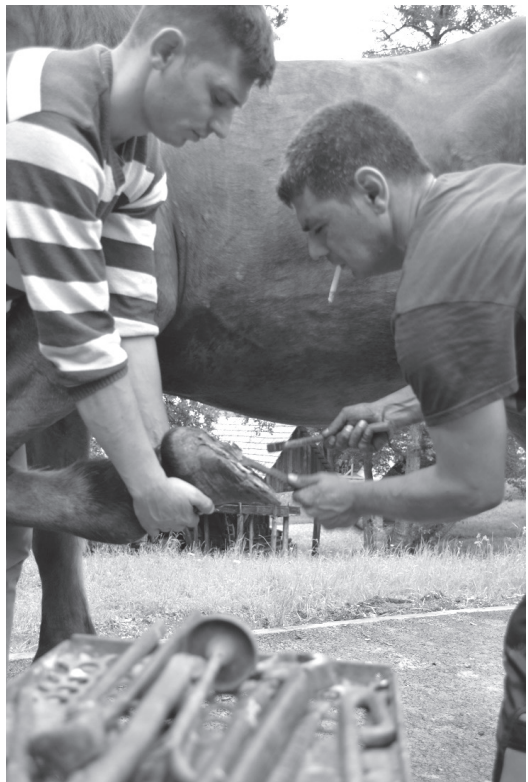
Atelierul de dansuri romanes

Învățăm cum și de ce își împletesc fetele părul

▲
Meșteșugar la lucru

Lecția de potcovit

CARTEA, PĂPUȘA, POVESTE. EXPOZIȚIE DE SCENOGRAFIE A TEATRULUI COLIBRI DIN CRAIOVA LA MUZEUL GORJULUI

Ion Catană*

LE LIVRE, LA POUPÉE, LE CONTE. EXPOSITION SCÉNOGRAPHIQUE DU THÉÂTRE DE CRAIOVA AU MUSÉE DU GORJ

L'exposition ouverte au Musée du Gorj dans l'intervalle 24 juillet – 20 août 2004 a été une première pour le public de Tg. Jiu, qui a eu l'occasion d'admirer poupées, marionnettes et éléments de décor des spectacles montés au long de ses 60 stagions au Théâtre COLIBRI de Craiova.

Plus de 200 poupées et marionnettes furent admirées dans les deux sections expositionnelles proposées, remémorant des personnages des contes roumaines et universelles.

Mots clé: *exposition, théâtre, poupées, marionnettes*

Cuvinte cheie: *expoziție, păpuși, marionete*

„Cartea, păpușa, povestea”! este numele unei expoziții inedite găzduite de Muzeul Județean Gorj „Alexandru Ștefulescu” în parteneriat cu Teatrul „Colibri” din Craiova. Deschisă în perioada 24 iulie – 20 august 2014, expoziția reface drumul poveștii de la carte la spectacol. Imaginea acestui drum este păpușa, așa cum a fost văzută și pusă în spectacol de scenograf, regizor și actori.

Expoziția Teatrului de Păpuși din Craiova reprezintă o premieră absolută pentru orașul Târgu Jiu, fiind compusă din păpuși, marionete, elemente de decor din spectacole desfășurate în peste 60 de stagiuni. Ea a atras micii vizitatori imediat ce și-a deschis porțile. În această lume a tehnologiei moderne, poveștile românești puse în scenă de actori nu își pierd farmecul, au dat asigurări reprezentanții Teatrului „Colibri” din Craiova.

* Conservator general, Muzeul Județean Gorj „Alexandru Ștefulescu”, Târgu-Jiu, e-mail: ioncatana@gmail.com

Reprezentanții Bibliotecii Județene Gorj „*Christian Tell*” au fost parteneri în acest proiect. Primul grup de vizitatori, fiind format chiar din copiii care participă la diferite programe organizate de această instituție, pe perioada vacanței de vară. Fiecare personaj al piesei sau fiecare costum este o pagină din cartea cu povești a tuturor copiilor. Expoziția a fost găzduită de Muzeul Județean până la data de 20 august 2014.

Zeci de păpuși, coborâte direct de pe scena Teatrului pentru Copii și Tineret „*Colibri*” din Craiova, au poposit la Târgu-Jiu, dornice să fie admirate de copiii de toate vârstele. **Harap Alb, Motanul Încălțat, Albă ca Zăpada și Scufița Roșie** sunt doar câteva dintre personajele care i-au întâmpinat cu brațele deschise pe toți cei care au trecut pragul Muzeului Județean Gorj „*Alexandru Ștefulescu*”, călăuzindu-i pe drumul poveștii de la carte la spectacol.

Itinerată, pe rând, la Arad și Slatina, expoziția de scenografie „**Cartea, Păpușa, Povestea**”, organizată de Teatrul pentru Copii și Tineret „*Colibri*” din Craiova, a ajuns și la Târgu-Jiu, la Muzeul Județean Gorj „*Alexandru Ștefulescu*”. În cadrul acestei expoziții pot fi admirate păpuși, marionete și elemente de decor care de-a lungul anilor au încântat mii de copii, le-au insuflat acestora dragostea pentru povești și le-au stimulat imaginația.

„Este cumva o trecere prin toată istoria noastră de 66 de stagioni aproape, cu povești românești, povești internaționale, povești pentru copii mai mici, pentru copii mai mari, diverse stiluri, diverse epoci. Practic, am încercat să reconstituim puțin din atmosfera unui spectacol și am încercat să creăm mici povești sau să recompunem mici povești pe care toți spectatorii le pot vedea pe scena Teatrului pentru Copii și Tineret „Colibri” din Craiova.

*Expoziția se numește „Cartea, păpușa, povestea” pentru că și un spectacol de teatru pleacă de la o carte, de la o poveste scrisă. Apoi, creatorii, care sunt regizori, scenografi, butafori, constructori de păpuși, fac toate aceste minunății, iar actorii le joacă. Toate aceste păpuși și toate obiectele de decor poartă, să zicem, amprenta jocului actorilor și a celor care le-au creat. Sunt regizori și scenografi care, chiar dacă nu au notorietatea unor creatori pe care îi vedem tot timpul pe micile ecrane sau apar în presă, sunt artiști extraordinari. Poate că numele lor nu spune mare lucru, dar ei sunt cei care ne cresc prin poveștile lor spuse pe scenă copiilor. Și noi am crescut cu poveștile lor”, a spus **Adriana Teodorescu**, managerul Teatrului „Colibri”.*

Expoziția a fost găzduită în două dintre sălile Muzeului Județean Gorj. În prima sală, vizitatorii au putut admira personaje din povești românești, precum **„Harap Alb”, „Ursul păcălit de vulpe”, „Capra cu trei iezi”** sau **„Fata babei și fata moșului”**. Cea de-a doua sală a devenit casa păpușilor ce, cu ajutorul actorilor, au dat viață unor personaje din povești internaționale. **Albă ca zăpada, Prințul broască și Motanul încălțat** sunt doar câteva dintre personajele ce stau cuminiți unele lângă altele în sala respectivă, **Cenușăreasa, Rățușca cea urâtă, Harap-Alb, Mica Vrăjitoare, Cheliuță cel isteț, prinți, cocorici** și câte și mai câte personaje de poveste au coborât de pe scenă și și-au dat întâlnire, căci unele dintre ele au fost create chiar și cu 40 de ani în urmă! Le-au conturat destinul renumiți regizori, ca **Liviu Steciuc, Horia Davidescu și Cristian Pepino**, le-au dat formă iscusite și creative mâini, precum cele ale maestrului scenograf **Eustațiu Gregorian**, apoi le-au însuflețit, în lumina reflectoarelor, minunați actori ai teatrului craiovean.

Păpușile nu sunt etichetate, tocmai pentru a stimula cât mai mult imaginația copiilor. „Copiii cu siguranță își vor recunoaște personajele preferate și până la urmă cred că misterul și ceea ce este foarte frumos în această expoziție este că pot să-și aleagă un personaj, să-și imagineze o păpușă ceea ce vor ei să fie. Din acest motiv nici nu le-am etichetat. Pot să-și creeze fiecare povestea lui, în funcție de ceea ce văd, de imaginație, de cultura pe care o au”, a explicat Adriana Teodorescu. Nu doar copiii au putut vizita această expoziție. Adulții au fost și ei așteptați să treacă pragul Muzeului Județean Gorj și să profite de acest prilej pentru a face o mică vizită în lumea poveștilor copilăriei. La vernisajul expoziției au participat zeci de copii care s-au distrat de minune zeci de minute încercând să identifice personajele din poveștile preferate. Expoziția „Cartea, Păpușa, Povestea” găzduită la Târgu-Jiu până la data de 20 august, și-a continuat călătoria și prin alte orașe ale Olteniei.

Expoziția de scenografie intitulată „Cartea, Păpușa, Povestea”, a fost structurată pe două secțiuni, una care a cuprins numai personaje din poveștile românești precum *Sarea în bucate*, *Ursul păcălit de vulpe*, *Harap Alb* sau *Capra cu trei iezi* și o alta cu personaje din poveștile universale precum *Alba ca zăpada*, *Cavalerii mesei rotunde*, *Prințul broască* sau *Motanul încălțat*. „Este cumva o trecere prin istoria noastră de 66 de stagiuni, cu povești românești, universale, povești pentru copii mici, mai mari, diverse stiluri, diverse epoci, practic am încercat să reconstituim din atmosfera unui spectacol și am încercat să recompunem mici povești pe care copiii și toți spectatorii le pot vedea pe scena noastră. Expoziția se numește *Cartea, Păpușa, Povestea* pentru că și un spectacol de teatru pleacă de la o carte, de la o poveste scrisă”, a declarat Adriana Teodorescu, manager al Teatrului „Colibri” din Craiova.

Expoziția a avut circa 200 de păpuși și marionete. Cele mai vechi expodate sunt câteva măști supradimensionate care au fost realizate acum circa 50 de ani.

Pe simeze ori pe postamente și-au găsit locul o mulțime de personaje de poveste, creații artistice care au încântat, de-a lungul anilor, generații de copii. Cele mai vârstnice au făcut parte din „Scufița Roșie”, spectacol pus în scenă în 1974 de regizorul Horia Davidescu. Li se alătură Suzi și Stanislau din „S.O.S.” (1983), în aceeași regie, Prințul și Cenușăreasa din spectacolul „Cenușăreasa”, realizat în 1987 de regizorul Cristian Pepino, cocoricii din „Lecție de zbor și cor pentru puiul de cocor” (1989, regia Daniela Peleanu), Soldățelul și Servitoarea din „Amnarul” (1994, regia Horia Davidescu), Mica Vrăjitoare din spectacolul cu același nume (1996, regia Liviu Steciuc), ca și o suită de reușite personaje din „Harap-Alb” (1999, regia Liviu Steciuc): Harap-Alb, Fata, Flămânzică, Păsărilă, Ochilă, Setilă și Gerilă. Scenograful tuturor acestora, ca și al foarte multor spectacole montate la Teatrul pentru Copii și Tineret „Colibri” în anii 2000, a fost nimeni altul decât maestrul **Eustațiu Gregorian**, artist de al cărui nume se leagă însăși fondarea instituției craiovene.

La spectacolele anilor 2000, premiate pe scenele festivalurilor naționale deopotrivă s-au bucurat de succes pe numeroase scene din țară, la festivalurile la care au participat și au fost răsplătite cu premii, Mi-Si-Ko și Mi-Si-San – protagoniștii din „O poveste japoneză” (2003, regia Zivomir Jokovic, scenografia Eustațiu Gregorian), *Rătușca cea urâtă* (2006, regia Todor Valov, scenografia Stefka Kyuvlieva), *Cheliuță cel isteț* (2003, regia Ionuț Brancu, scenografia Mirela Tofan),

Regele și Piticul din „*Cavalerii Mesei Rotunde*” (2003, regia Cristian Pepino, scenografia Cristina Pepino și Mirela Tofan), *Țigancă* din „*Făt-Frumos cel năsos*” (2001, regia Mimi Mierluț, scenografia *Eustațiu Gregorian*), Fata din „*Găinușa cu puii de aur*” (2000, regia Patrel Berceanu, scenografia Eustațiu Gregorian), Vizitiul din „*Motanul încălțat*” (2009, regia Vili Perveli Nicolov, scenografia Eugenia Tărășescu – Jianu).

PROIECT EDUCAȚIONAL. COLECȚII ȘI INVENȚII

Monica Cîrstea*

EDUCATIONAL PROJECT “COLLECTIONS AND INVENTIONS”

The project “Collections and inventions” was accomplished by the County Museum of History and Archeology Prahova from Ploiești in partnership with the National College “Ion Luca Caragiale” from Ploiești and was developed over a period of four years (2011–2014) in march of each year.

The idea started from the period of “childhood” when they all have such desires – to collect something – like napkins, stamps, buttons, charms, stickers, pictures of foreign players, coins, toys, etc. This project wanted to reveal to light the passions of young people, to inspire them, to appreciate them, so they will know to discern the values of non-values and authentic art.

Starting from this motivation, we initiated this project to attract young people to the museum, its collections and in the same time to encourage them to become from the small collectors of today, the great collectors of tomorrow.

Keywords: *educational project, collections, inventions, exposition*

Cuvinte cheie: *proiect educațional, colecții, invenții, expoziție*

Proiectul educațional „Colecții și invenții”, a fost realizat de Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, din Ploiești în parteneriat cu Colegiul Național „Ion Luca Caragiale” din Ploiești și s-a desfășurat pe parcursul a 4 ani (2011–2014), în luna martie a fiecărui an.

Ideea a pornit de la perioada „copilăriei” când toți avem astfel de înclinații – de a colecționa ceva – șervețele, timbre, nasturi, măștișoare, abțibilduri, fotografii cu actori străini, monede, jucării, etc. Proiectul „Colecții și invenții”, a urmărit să aducă la lumină pasiunile tinerilor, să le încurajeze, să le aprecieze, astfel încât aceștia să știe să deosebească valorile de nonvalori, arta autentică de kitsch.

Pornind de la această motivație, am inițiat acest proiect prin care s-a încercat atragerea tinerilor către muzeu, colecțiile sale și în același timp să-i încurajăm să devină de la micii colecționari de azi, marii colecționari de mâine.

* muzeograf, Muzeul Județean de Istorie Ploiești, e-mail: monik_boom@yahoo.com

Aproape toată lumea colecționează ceva, obiecte mai valoroase, cum ar fi ceasuri, monede, mașini, bijuterii, tablouri sau alte obiecte de artă, dar și obiecte mai puțin valoroase, cum ar fi șervețele, nasturi, chibrituri, creioane, pixuri, brelocuri, rețete, etc. Departate de a fi o excentricitate, plăcerea de a colecționa diferite obiecte este mai degrabă o pasiune și, ca orice pasiune nu ține cont de rang, profesie sau vârstă. De aceea, cu cât pasiunea este cultivată mai devreme, cu atât mai bine. Toate marile descoperiri ale lumii sunt rezultatul cultivării și întreținerii unor pasiuni. Provocarea în acest sens a tinerei generații este un obiectiv cu bătaie lungă.

Începutul e identic de fiecare dată. Se pornește de la un timbru, un șervețel sau altceva, apoi se transformă în plăcere permanentă. Totul poate începe dintr-o joacă și poate ajunge o mare pasiune.¹ Aproape în fiecare casă se găsesc lucruri vechi pe care împătimitii le-au adunat în timp până când, hobby-ul a atins dimensiunile unei adevărate pasiuni, realizând mari colecții de: icoane, monede, insigne, mașini, etc. sau colecții trăznite (cartele telefonice, bilete de film, capace, jucării, cutii de bomboane etc.).

De-a lungul timpului regăsim printre marii colecționari, savanți, artiști, șefi de stat. Amintim aici pe: împăratul Napoleon Bonaparte colecționa soldați de plumb; Charles Darwin colecționa timbre, scoici, monede, peceti poștale și mine-reuri; Mihail Kogălniceanu era colecționar de artă germană; baronul Samuel von Brukenthal colecționar de pictură și nu numai; dr. Nicolae Minovici colecționar de artă populară; regina Maria a României colecționară de artă² etc.

Colecțiile unor muzee din Europa au fost realizate prin achiziții și donații ale unor șefi de state, diplomați, savanți, profesori, teologi etc. De pildă, Muzeul Ermitaj își are sorgintea în achiziții masive făcute sub Petru I și Ecaterina a II-a, din colecțiile lui Diderot, a regelui Frederik cel Mare, a contelui Bruhl al Saxoniei, a contelui Cobentzl etc.³ National Gallery a fost deschisă pentru public, în baza unor mari donații făcute în 1825 și în 1831 de sir George Beaumont și reverendul William Holwell Carr; ulterior, lordul Charles Lock Eastlake a completat și el colecțiile printr-o donație.⁴

Aici îl putem aminti și pe profesorul Nicolae Simache care a fost ctitorul unei bogate „salbe” de muzee (din achiziții și donații), în Ploiești și în județul Prahova: Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova; muzeele memoriale „Ion Luca Caragiale” din Ploiești, „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Câmpina, „Nicolae Grigorescu” din Câmpina, „Nicolae Iorga” din Vălenii de Munte, „Cezar Petrescu” din Bușteni, Muzeul Conacul Bellu din Urlați; Muzeul Ceasului din Ploiești, Muzeul Epocii Matei Basarab și Constantin Brâncoveanu, din comuna Brebu; precum și de muzee în județele Dâmbovița și Buzău – Muzeul Tiparului și Cărții Vechi Românești din Târgoviște, Muzeul Scriitorilor Târgovișteni; Muzeul Raional din Buzău.

¹ Revista muzeelor, nr. 4/2008, p. 51

² Revista muzeelor, nr. 4/2008, p. 51–52

³ Opreș Ioan, *Transmuseographia*, Ed. Oscar Print, București. 2003, p. 39

⁴ Opreș Ioan, *op. cit.*, p. 45

Desfășurarea proiectului

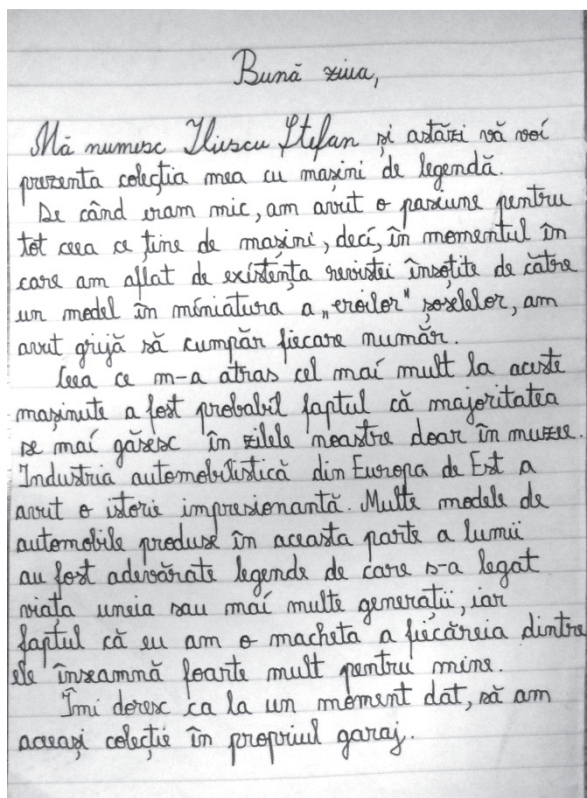
Propunerea acestui proiect a fost lansată elevilor din clasele I–XII de la Colegiul Național „Ion Luca Caragiale” din Ploiești, prin intermediul doamnei profesor psiholog Elena Butunoi din toamna anului școlar 2010–2011. La sugestia doamnei profesor s-a inițiat această colaborare între muzeu și școala mai sus menționată. Colaborarea școlii cu instituțiile de cultură nu este un proces spontan, ci este o activitate organizată, susținută, conștientă, direcționată spre problemele educative ale tinerei generații. Aceste inițiative întregesc activitatea educativă a școlii, aducând un surplus informațional elevilor și completând condițiile concrete ale educației acestora.

Coordonatorii proiectului au fost Monica Cîrstea, muzeograf în cadrul Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, din Ploiești și doamna profesor psiholog Elena Butunoi, din partea Colegiul Național „Ion Luca Caragiale”.

Proiectul s-a desfășurat pe două componente – „colecții” – când elevii (clasele I–XII) își prezentau obiectele colecționate (în luna martie a fiecărui an de desfășurare se alegea o dată în funcție de disponibilitatea programului elevilor) și „invenții” – când elevii liceeni (clasele IX–XII) își prezentau software-le educaționale realizate pe diferite teme de istorie, geografie, economie (au fost în jur de 10–12 elevi; aceștia lucrând pe echipe sau individual).

În primul an de desfășurare (2011) proiectul a înregistrat o participare numeroasă a elevilor, aceștia fiind dornici să-și prezinte obiectele colecționate. De asemenea, mulți dintre ei aveau pregătite scurte prezentări (scrise sau verbale) despre colecțiile lor (de unde au obiectele, cine îi ajută să-și îmbogățească colecția, cum au început să aibă acest hobby etc.).

„Am o colecție de scoici adunate în vacanțele de vară la: Marea Neagră, Marea Egee și Marea Mediterană.” (Iacob Elena – cls. a II-a)

„Am început colecția la 3 ani cu magneți de la produse alimentare, apoi am completat-o cu magneți luați din locurile pe care le-am vizitat sau aduși de prieteni și rude.” (Stanciu Andrada Ioana – cls. a III-a)

„Colecția mea de eroi roboți a apărut la vârsta de 6 ani. Primul l-am primit de la mama și numele lui este STORMER. Am colecționat până acum în jur de 24 de roboți. Această colecție eu am trecut-o la categoria INVENȚII deoarece pe mulți dintre roboți i-am inventat prin îmbinarea pieselor de la mai mulți roboți.” (Minas Mihai – cls. a III-a)

Dacă la început ne-am propus doar vizionarea acestor colecții, și jurizarea lor, datorită numărului mare de elevi participanți (peste 250 de elevi) și a colecțiilor diversificate a fost imposibil de ales care este mai interesantă sau haioasă. Astfel în final toți elevii participanți au fost răsplătiți prin acordarea de diplome de participare la proiect.

Începând cu anul următor (2012) am încercat să promovăm elevii participanți la proiect, organizând la sediul muzeului o mică expoziție temporară cu obiectele colecționate de aceștia. După vizionarea tuturor colecțiilor de către coordonatori, s-a realizat o selecție a celor mai interesante sau inedite obiecte pentru expunerea lor. Am dorit să expunem cât mai multe colecții, dar lipsa spațiului de expunere ne-a pus în imposibilitatea de a realiza acest lucru. Expoziția s-a organizat în timpul săptămânii „Școala altfel: Să știi mai multe, să fii mai bun!”, pentru a face cunoscute colecțiile publicului muzeului. Fiind o expoziție diversificată în ceea ce privește obiectele (mărțișoare, jucării, timbre, monede, nasturi, păpuși, scoici, melci, șervețele, versuri, citate, magneți, etc.) și viu colorată, aceasta a vut succes la toate categoriile de public, indiferent de vârstă sau profesie. Publicul vizitator după vizionare, exprimându-și la rândul său pasiunea de a fi fost sau încă e colecționar de obiecte valoroase sau mai puțin valoroase.

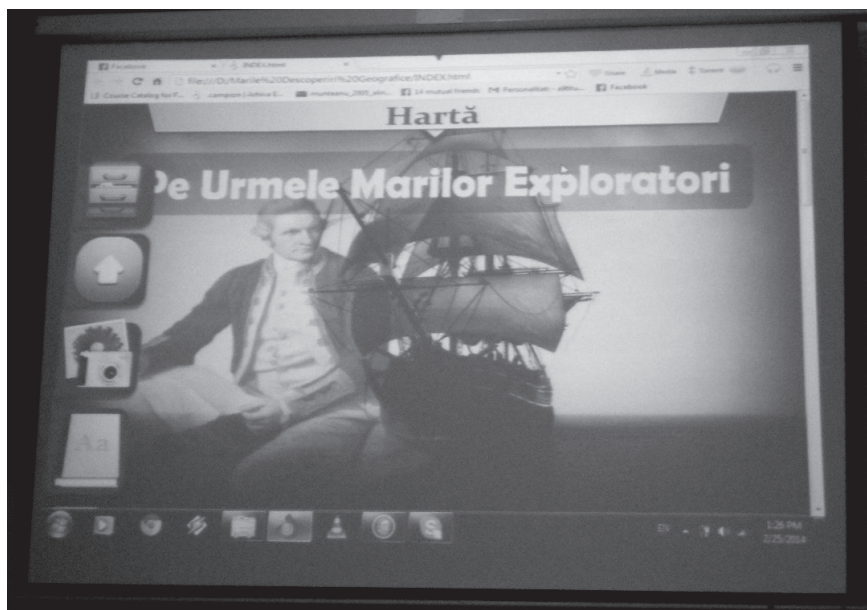
În ceea ce privește „invențiile” – software-le educaționale, acestea au fost foarte bine concepute din punct de vedere a informațiilor oferite (privind domeniul ales – istorie, geografie, economie), dar și informatic. Acestea au fost prezentate de elevi, atât coordonatorilor proiectului, cât și colegilor din școală. De asemenea, elevii care au inventat software-le educaționale au participat cu acestea la diferite concursuri (naționale și internaționale) și olimpiade unde au fost răsplătiți cu premii și mențiuni. Trebuie menționat faptul ca aceste „invenții” realizate de elevii liceeni pot fi folosite de cadrele didactice în timpul orelor de curs, fiind o modalitate interesantă și atractivă de a preda o lecție la clasă.

Proiectul „Colecții și invenții” a fost mediatizat în presa și televiziunea locală.

Concluzii

Proiectul „Colecții și invenții”, a avut succes în rândul elevilor, aceștia participând an de an cu plăcere și entuziasm. Derularea proiectului a reprezentat o experiență benefică atât pentru coordonatori, cât și pentru elevii participanți.

Reacția pozitivă a elevilor față de acest proiect a fost o bucurie și o satisfacție pentru coordonatori. De asemenea, unii dintre elevi s-au implicat în proiect fiind voluntari, ajutând la organizarea și desfășurarea acestuia. Fiind un proiect cu o perioadă de desfășurare pe 4 ani (2011–2014), noi, coordonatorii am putut observa interesul elevilor față de acesta prin îmbogățirea colecțiilor an de an și prin realizarea de noi colecții.

Invenții

Colecții

Colecții

Expoziții

„APA ÎN CENTRUL ȘTIINȚEI” ÎN LIMBAJUL COPIILOR CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

Florina Diaconu*
Sorina Ștefania Matacă**

“WATER IN SCIENCE CENTRE” IN LANGUAGES THE CHILDREN WITH ESPECIALLY EDUCATIVE NEEDS

This paper present an educational experiment realized in collaboration with the School Centre for Inclusive Education Constantin Pufan from Drobeta Turnu Severin. The thematic of educational experiment was “Water in science centre”. At interactive activities were the children with especially educative needs.

Keywords: *educational experiment, water, science, children with especially educative needs.*

Cuvinte cheie: *experiment educațional, apa, știința, copii cu cerințe educative, speciale.*

Viața, de oriunde și sub orice formă, este condiționată în mod deosebit de existența, cantitatea și calitatea resurselor de apă.

Dacă există multe elemente care diferențiază o națiune de alta, avem în schimb un element care ne unește permanent. Apa, pe care o împărțim și o gestionăm cu toții. Apa trebuie să unească națiunile și nu să le despartă.

În luna decembrie 2010, Adunarea Generală a Națiunilor Unite a declarat anul 2013, Anul Internațional al ONU privind cooperarea în domeniul apei.

În contextul acestor evenimente, Institutul de Cercetare pentru Dezvoltare (Franța) și Centrul de Cultură Științifică, Tehnică și Industrială (Franța) cu sprijinul Institutului francez au realizat expoziția „Apa în centrul științei”, care a fost itinerată la Drobeta Turnu Severin și găzduită de S.C. ROMANIA HYPERMARCHE S.A. – Cora Drobeta.

* Muzeograf Muzeul Regiunii Porților de Fier, Drobeta Turnu Severin, e-mail:florinadiaconu@yahoo.com

** Șef secție, Secția Științele Naturii, Muzeul Regiunii Porților de Fier, Drobeta Turnu Severin, e-mail:s_mataca@yahoo.com

Expoziția „Apa în centrul științei”, o invitație la gestionarea rațională a apei, a abordat numeroase aspecte referitoare la apă, ca element universal:

– Și totuși, **avem apă pentru toți?** Este una dintre temele acestei expoziții, temă care reprezintă laitmotivul expozițional.

– Cum se poate **ameliora accesul la apă** în orașele unde se vor concentra cele două treimi din populația mondială peste 50 de ani? Doar printr-un **management integrat al serviciilor** de gestionare a apei.

– **Apa dulce este indispensabilă omului**, iar stăpânirea acestei resurse este un element cheie al dezvoltării omenști.

– **Apa abundă pe Terra**, însă numai o parte infimă îi este accesibilă omului.

– Și totuși, **apa disponibilă, este o apă accesibilă tuturor?** Nu. Un miliard de persoane din lume, adică un locuitor din șapte, nu au acces la apa potabilă.

– Apa este o **resursă naturală amenințată**, în funcție de schimbările climatice.

Fig. 1. Expoziția „Apa în centrul științei”

– **Evaluarea științifică a resurselor de apă** reprezintă un imperativ. Cercetările științifice dezvoltă modele privind funcționarea cursurilor de apă, a pânzelor subterane, a lacurilor. Aceste modele permit simularea unor scenarii pentru viitor, importante în definirea unor politici de gestionare a apei.

– Apa poate deveni **un motiv de solidaritate**, dar și **de conflict**. Peste 260 de fluvii și râuri sunt împărțite între mai multe țări. Unii oameni de știință prevăd „un război al apei”, iar alții prevăd „un partaj al apei”, care va duce la solidaritatea multor utilizatori și state.

– **„Cu riscul apei”**, o altă temă a expoziției, ne arată evenimentele extreme cu efecte catastrofale: viituri, inundații, alunecări de teren. Cercetarea acestor fenomene poate duce la anticiparea acestor manifestări ale apei și la limitarea efectelor acestora.

Disponând de tematica generoasă a acestei expoziții, specialiștii Secției Științele Naturii a Muzeului Regiunii Porților de Fier au explorat capacitatea de înțelegere a copiilor cu cerințe educative speciale de la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Constantin Pufan” din Drobeta Turnu Severin printr-un experiment educațional, structurat pe mai multe tipuri de activități practice, facile, dinamice.

Scopul experimentului educațional a constat în învățarea prin descoperire a unora dintre cele mai importante aspecte din domeniul apei: stările de agregare ale apei, efectele benefice ale apei, efectele nocive ale poluării apei, domeniile în care este utilizată apa, evenimentele extreme cu efecte catastrofale.

Metodele utilizate au fost deosebit de simple, de la utilizarea unor planșe structurate pe teme mai sus-amintite, fotografii relevante cu ajutorul cărora copiii au completat planșele, limbajul simplu și prietenos, astfel încât, la final, copiii cu cerințe educative speciale și-au însușit noțiunile despre importanța apei în viața noastră.

Copiii cu cerințe educative speciale au lucrat în 4 echipe, în funcție de temele care au fost abordate.

Stările de agregare ale apei au fost „descoperite” completând planșa „Apa curge întotdeauna?” Au fost alese forme ale apei întâlnite de copii în viața de zi cu

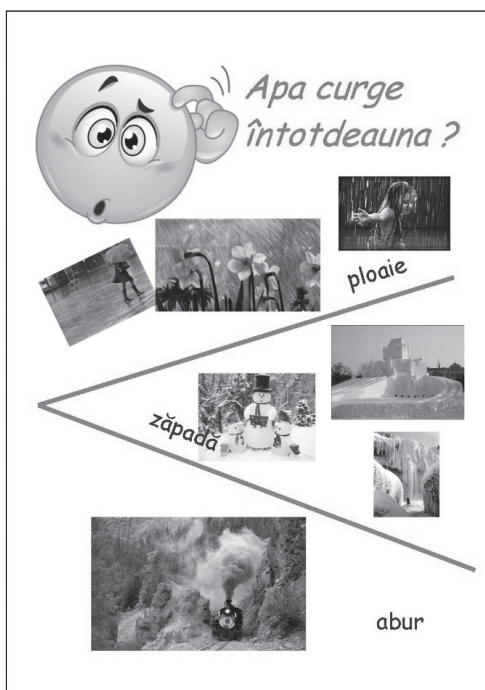

Fig. 2. Stările de agregare ale apei

zi (ploaie, zăpadă, abur). Copiii au grupat imaginile, astfel încât, la final, stările de agregare ale apei (lichidă, solidă, gazoasă) au fost corect reliefate.

Efectele benefice ale apei și efectele nocive ale poluării apei au fost analizate sub titlul „Apa bună. Apa rea!” Copiii au scos în evidență rolul unei ape curate în viața oamenilor, dar și în conservarea biodiversității acvatice. Poluarea apelor, implicit efectele nocive asupra vieții, în general, au fost amplu dezbătute, copiii fiind impresionați negativ de dezastrele pe care le produc poluanții care se deversează în apele continentale.

Domeniile în care este utilizată apa au reprezentat un subiect generos. La întrebarea „Pentru ce este bună apa?”, copiii au enumerat multe dintre domeniile în care apa este elementul principal, detaliindu-se importanța apei în igienă, gospodărie, transportul maritim și fluvial, agricultură, alimentație și nu în ultimul rând în recreere.

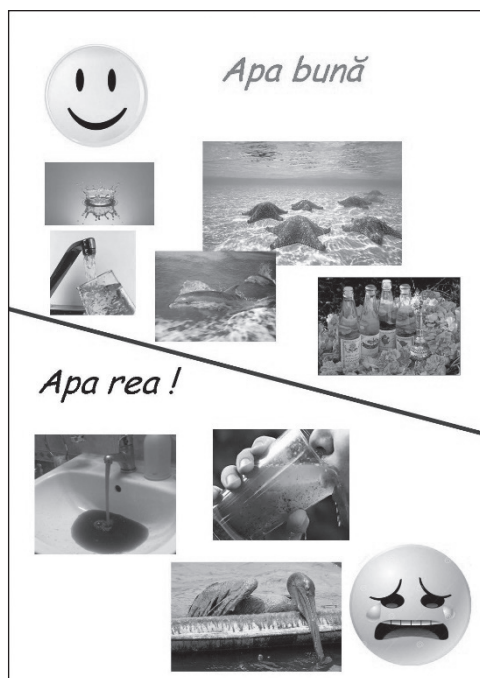

Fig. 3. Efectele benefice ale apei și efectele nocive ale poluării apei

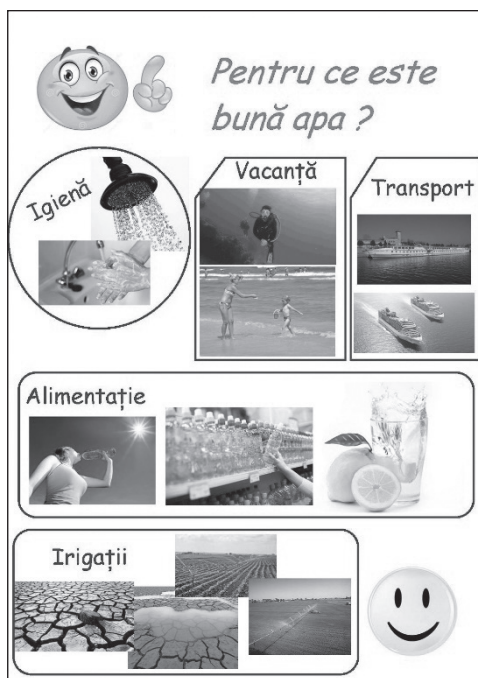

Fig. 4. Domeniile în care este utilizată apa

Evenimentele extreme ale apei cu efecte catastrofale (viituri, inundații, alunecări de teren, furtuni) au fost analizate în cadrul temei „Când apa s-a supărat pe noi”.

Copiii au concluzionat: dacă respectăm cu toții acest element vital – apa – vom primi ca răspuns respectul apei și implicit o viață sănătoasă și lipsită de evenimente neplăcute.

Experimentul educațional s-a finalizat cu promisiunea copiilor de a păstra apa mereu curată, sperând ca mesajul lor să ajungă în mediile decizionale.

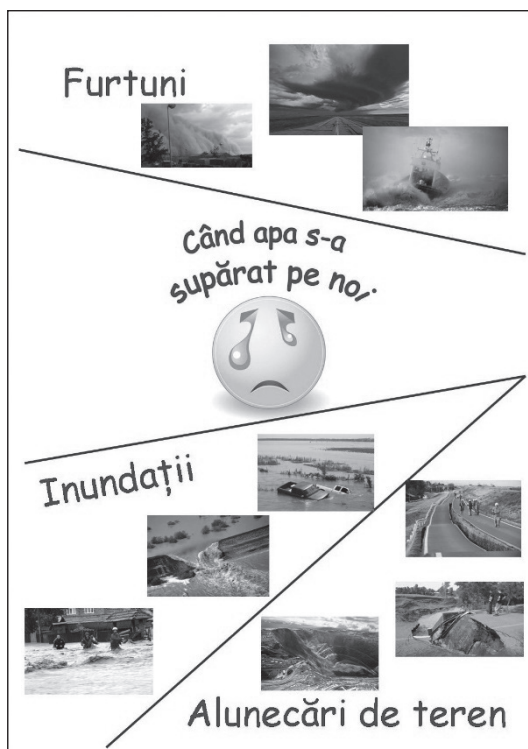

Fig. 5. Evenimentele extreme ale apei cu efecte catastrofale

Fig. 6. Copiii completând planșa „Pentru ce este bună apa?”

Fig. 7. Copiii completând planșa „Când apa s-a supărat pe noi”

Fig. 8. Copiii fac promisiuni apei

PLANETARIUL ÎN SERVICIUL COPIILOR DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ

Constanța Diamandi*

PLANETARIUM IN FAVOR PRESCHOOL CHILDREN

It represents an excellent material for classes with preschool children. It has a special position in educational activities and it presents important advantages. This study is trying to respond to a major problem faced by public planetariums, the services offered to children with an age between 4 and 7 years.

In this study there are presented points of view regarding the educational role played by the activities of a Planetarium that are addressed to preschool children. Of course, the problems presented here are far from destroying the planetarium's position in the intellectual education of preschool children.

There is a strong bond between children and the Universe.

They want to discover answers to their questions.

What are the stars? What are the planets? Why does everything move?

The Planetarium of Constanta was always an ideal place and will become soon not just an important section of the Natural Sciences Museum Complex, but also a genuine astronomical laboratory for preschool children

Keywords: *Planetarium, live, preserved,*

Cuvinte cheie: *Planetariu, pe viu, conservat*

În peisajul cultural și educațional al Constanței, Planetariul¹ Complexului Muzeal de Științe ale Naturii, ocupă un loc și un rol bine definit.

Fiind un obiectiv important al turismului cultural de pe litoral, prezintă o serie de avantaje importante:

– Permite o cunoaștere a fenomenelor cerești, la orice moment indiferent de condițiile meteo.

* Muzeograf la Observatorul Astronomic și Planetariu din cadrul Complexului Muzeal de Științe ale Naturii Constanța e-mail: dyamandy_65@yahoo.com

¹ Planetariu – este o instalație complexă de proiecție de mare precizie, cu ajutorul căreia se poate reda imaginea fidelă a boltei cerești, nocturne, precum și desfășurarea diversă a fenomenelor astronomice în timp și spațiu.

- Cerul este la adăpost de vreme rea, nori, ceață;
- Constelațiile și stelele pot fi cunoscute și reținute ușor și într-un timp scurt;
- Bolta cerească este înfățișată diferit, așa cum apare ea în diverse locuri de pe glob;

- Fenomenele astronomice care în natură se desfășoară în timp de ani și secole, la Planetariu sunt reproduse doar în câteva minute.

Dintre activitățile de cunoaștere a mediului, organizate de grădinițe, la Complexul Muzeal de Științe ale Naturii din Constanța, fac parte și vizitele la Planetariu. Folosirea planetariului în procesul educațional al copiilor, a căpătat în ultimii ani, o utilizare curentă, bine apreciată.

Planetariu Constanța

Proiector ZKP- 2

De altfel, un astronom contemporan Bengt Strömgren, definea seria de avantaje ale utilizării educaționale ale Planetariului, spunând despre el că „este școală, teatru, și cinematograful în același timp”.

Amplasamentul Planetariului din Constanța B-dul. Mamaia nr. 255

Planetariul public din Constanța, este amplasat într-o importantă zonă turistică, în vecinătatea Delfinariului, situat într-o oază de liniște și verdeață în Parcul Tăbăcăriei, pe B-dul Mamaia nr. 255, este o invitație la cunoaștere, fiind un minunat prilej de îmbogățire spirituală fără asemănare, care înregistrează un indice ridicat de folosire pentru preșcolarii din țară cât și din străinătate și nu numai.

Colaborarea Planetariului Constanța cu copii de vârstă preșcolară

Planetariul constituie un excelent suport didactic pentru aplicațiile desfășurate cu copii de vârstă preșcolară, ocupând un loc deosebit, în programele de activități educative și prezentând avantaje importante.

Valoarea educațională a planetariului constă în faptul că el generează la copiii mici, emoții cu adânci rezonanțe afective.

Serviciile pe care planetariul le oferă publicului preșcolar sunt multiple. Iată câteva argumente care pledează pentru folosirea planetariului la educația intelectuală a copiilor:

a) Planetariul se adresează simțului vizual, deci simțului cu cea mai mare posibilitate de a recepționa informațiile despre mediul înconjurător, oferind copiilor de vârstă preșcolară fantastica posibilitate de a veni în contact direct cu realitatea cosmică.

b) La planetariu, copiii exersează cunoștințele acumulate la grădiniță.

c) Demonstrațiile pe cupola planetariului dirijate pe calea mai multor analizatori, dezvoltă la preșcolari spiritul de observație, imaginație, gândirea și vocabularul.

Un proverb chinezesc, sintetizează importanța modului de interacțiune copil – planetariu, afirmând că: „*o imagine valorează cât o mie de cuvinte*”.

Sub cupola planetariului, preșcolarii au fantastica posibilitate de a veni în contact direct cu realitatea cosmică. Cu acest prilej ei învață noi forme de raționament spațial cu ajutorul cuvintelor: sus, jos; în față, în spate; zi; noapte; aproape; departe; dimineața; seara; azi; mâine; ieri; stea; planetă; ș.a.m.d. .

Sunt copii de vârstă preșcolară care se adaptează mai greu la condițiile specifice din planetariu, manifestând frică. Fenomenul devine neplăcut, atunci când un părinte cu copilul în brațe trebuie să părăsească sala pe întuneric și perturbă desfășurarea programului.

În perioada sezonului estival, copii de vârstă preșcolară (4–7ani), însoțiți de părinți sau rude, au acces la spectacolele pentru adulți și elevi.

În același timp, constituie o realitate incontestabilă, faptul că vizitele la planetariu sunt așteptate cu bucurie de preșcolari, ele asigurând o anumită reconfortare fizică, o înprospătare a minții, favorizând dialogul cu educatoarea și părinții.

Organizarea vizitelor la planetariu (planificare, coordonare și colaborare), trebuie să fie o preocupare susținută și permanentă. Asemenea vizite nu trebuie

concepute ca ceva ocazional, întâmplător, ce se pot realiza ad.hoc, de ziua copilului, ci ca o componentă intrinsecă a activității educative.

Privite sub aspectul accesibilității, activitățile cu preșcolarii se realizează după cerințe pedagogice, astfel ca să nu cuprindă elemente de prisos sau greu de asimilat, care să ducă la supraîncărcarea gândirii copiilor.

Legătura reciprocă dintre planetariu și grădiniță, se răsfrânge pozitiv asupra modului cum se face organizarea, primirea și desfășurarea vizitei.

Pentru copilul de 4 ani, noțiunile elementare au o deosebită importanță pe tot parcursul vieții. Ideea care ne conduce învățându-l pe copil numele planetelor, este de a-l ajuta să stabilească un criteriu pentru înțelegerea noțiunilor de spațiu și de dimensiune.

De asemenea, noțiunile despre aștrii, îmbogățesc vocabularul copiilor.

Cunoștințele dobândite de copii în cadrul familiei și grădiniței le punem în relație cu spectacolul boltei cerești artificiale într-o frumoasă noapte de vară.

Din punct de vedere tehnic al proiecțiilor, este importantă regizarea corectă, în sensul de a evita timpii morți. În majoritatea cazurilor, este indicat ca explicațiile să fie formulate cu ajutorul cuvintelor pe care copiii le înțeleg potrivit vârstei (observația, conversația, explicația însoțită de demonstrație).

Cheia programului cu preșcolarii pe timpul nopții artificiale, este stimularea și menținerea atenției.

Un mijloc important pentru a capta atenția copiilor este proiectorul de săgeată luminoasă. Este necesar ca acesta să fie manevrat încet, cu viteză constantă și folosit la momentul și locul potrivit. Nu trebuie să abuzăm de acest proiector, deoarece perturbă atenția copiilor.

Alt efect pozitiv asupra atenției este dialogul.

Singurul risc al programului este pasivitatea copiilor.

Muzeograful răspunzător de activitățile desfășurate în cadrul Planetariului, regizează din tehnica pe care o utilizează ziariștii și comentatorii de radio și TV (de exemplu emisiunea „Copii spun lucruri trăsnite”). De mare importanță este modul în care formulăm întrebările.

Prin întrebări ca: „Ce daruri primim de la Soare?”, „Ce culoare are Cerul?”, „Care este planeta cea mai apropiată de Soare?” sau „Cum se numește planeta vieții?”; orientăm copilul asupra celui aspect care se include în logica spectacolului. Este necesar ca după ce spectacolul s-a terminat, să invităm copiii să ne pună întrebări.

În educația pentru știință a preșcolarilor la Planetariu, o influență aparte o are folosirea literaturii pentru copii. Putem folosi diferite specii literare: legende, basme, poezii, proverbe și ghicitori.

De exemplu, un procedeu bun de a stimula interesul copiilor pentru astrul zilei, este poezia „Soarele și mama” de Vasile Alecsandri. La fel de sugestive sunt și versurile lui George Coșbuc, în poezia „Revedere” în care o copilă își ia rămas bun de la Soarele care apune.

Prin conținutul și modul de desfășurare, programele de planetariu pentru preșcolari, se deosebesc de spectacolele destinate altor categorii de public. Timpul ideal pentru un asemenea program este de cel mult 20 de minute.

Regia programelor pentru preșcolari, este în special în cazul planetariilor mari – supusă într-o măsură crescândă necesității de a combina în mod organic elementele educaționale și instructive, cu cele afective și distractive.

Un spectacol pentru preșcolari, poate fi în esență:

- a) „**pe viu**”²
- b) „**conservat**”³

Spectacolele „pe viu”, sunt utilizate la planetariile mici, și se caracterizează prin prezența unui educator special, prezentator la planetariu, care conduce activitatea. Este un mod ideal de a antrena publicul preșcolar.

Lucrarea de față încearcă să răspundă la o problemă majoră cu care se confruntă planetariile publice și anume a serviciilor destinate copiilor între 4 și 7 ani.

Pedagogia preșcolară arată că: cunoașterea mediului, a diverselor obiecte și fenomene se realizează prin contactul direct al copiilor cu realitatea. Investigațiile în natură, nu le poate face copilul singur, întrucât nu are pregătirea și nici experiența necesară.

Mijloacele audio-vizuale folosite în procesul instructiv-educativ de la grădiniță sunt limitate. O altă dificultate provine din cauza timpului scurt prevăzut la disciplinele: „Domeniul de cunoaștere”, „Educația pentru știință”.

În vederea depășirii problemelor menționate, grădinița poate opta la serviciile Planetariului.

Sunt cunoscute de acum, în general, avantajele pedagogice ale planetariului în educația copiilor. O noapte artificială este pentru preșcolari un miracol.

² în direct, bazat mai mult pe proiecția cerului artificial

³ înregistrat pe bandă, mai complex, unde proiecțiile de planetariu sunt combinate cu proiecțiile adiționale

Desigur, problemele prezentate în lucrare sunt departe de a epuiza rolul și locul planetariului în educația intelectuală a copiilor de vârstă preșcolară.

De la înființare în 1969 și până în 2014, Planetariu din Constanța se bucură de vizitele celor mici, veniți în grupuri organizate sau împreună cu părinții ori bunicii.

MANIFESTĂRI EXPOZIȚIONALE

În cazul organizării unor expoziții tematice, folosind desene realizate de preșcolari, avem posibilitatea de a vedea reacții emoționale copleșitoare atunci când copiii își descoperă propriile desene.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

– Deoarece tehnologia planetariilor pe plan mondial se află în plină evoluție, o problemă de actualitate și necesitate, pentru planetariile publice din țara noastră, este dotarea tehnică corespunzătoare, prin achiziționarea pieselor de schimb, a proiectoarelor adiționale și materialelor educaționale astronomice.

– O condiție a asigurării calității programelor pentru preșcolari este o bună pregătire psihopedagogică a muzeografilor. Este necesar un sistem de pregătire și formare continuă, în realizarea programelor pentru copiii mici, cu seminarii interactive.

– Formele de colaborare, pe baza interesului reciproc, dintre planetariu și grădiniță sunt numeroase și variate. Se cuvine să dăm dovadă în egală măsură de interes, inițiativă și pricepere.

– Există trei modalități prin care se poate desfășura un program educațional:

– să faci totul singur;

– să faci echipă;

– să te adresezi unei firme specializate

– Planetariu constănțean a fost și este un loc ideal care va deveni în scurt timp, nu numai o secție muzeală de bază a Complexului Muzeal de Științe ale Naturii dar și un adevărat laborator creativ-imaginar pentru învățământul preșcolar în educație astronomică.

Curiozitatea pe care copiii o manifestă pentru spațiul cosmic (planete, stele, roboți, O.Z.N-uri etc.), este menționată de pedagogul american Richard Reea, de la Western School Indiana, astfel: „unii dintre copiii care azi merg la grădiniță, vor fi implicați direct în viitor în activități legate de spațiul extraterestru dar absolut sunt asaltați de informații legate de cosmos”.

Bibliografie

- Florica Andreescu, *Pedagogia preșcolară*. Editura didactică și pedagogică, București, 1972.
- J. E. Brishop *The Educational Value of the Planetarium. A Challenge, for Educators*. New York, 1992.
- Elena Ceașu *Îndrumătorul pentru educație*. Editura Artemis, 1999.
- Constanța Diamandi *Cerul o carte deschisă pentru toți*, pag. 27–28, 2012.
- Constanța Diamandi *Colaborarea Planetariului și Observatorului Astronomic Constanța în învățământul Superior de Marină* (sub tipar), 2014.
- William Gustch *Creating Planetarium Programs*, in *Conjunction with Major Television Inovation2*, 1999.
- Maria Olenici *Revista Muzeelor și Monumentelor*, 1987.

CRONICA EVENIMENTELOR DESFĂȘURATE LA MUZEUL HIDROCENTRALEI PORȚILE DE FIER I

Florica Mariana Drăghia*

CHRONICLE OF EVENTS HELD AT THE MUSEUM OF IRON GATE I HYDROELECTRIC POWER

Iron Gate I Hydroelectric Museum enjoys a constant interest from visitors, due to its location and diversity for thematic content. Residents of Drobeta Turnu Severin and groups of tourists from home and abroad visiting the area reveals a world sometimes forgotten that preserves cultural and historical values of the area of the Iron Gates.

Keywords: *museum, heritage, promotion, education, museum pedagogy*

Cuvinte cheie: *muzeu, patrimoniu, promovare, educare, pedagogie muzeală*

Introducere

Muzeul este o realitate vie, o prelungire în timp a unui fapt cultural, perimetrul muzeal asigurând transmiterea unor experiențe culturale și un ghidaj profesionalizat.

Muzeul, ca și școala, sunt instituții culturale vechi dar iată că de-abia în zilele noastre s-a pus problema conlucrării sub aspect educațional.

Una dintre funcțiile majore ale muzeului este cea educativă, de prezentare, promovare și receptare a valorilor concrete dintr-un anumit domeniu de manifestare.

Activitățile de învățare în muzeu se pot raporta la scenarii asemănătoare ca și cele promovate în școală, particularizate în funcție de nevoile și interesele publicului și vor fi centrate mai mult pe axa formativă decât pe cea informativă. Muzeografi pot activa atât în muzeu, dar pot veni și în școală pentru o serie de activități nonformale. Considerat ca loc de educație informală până nu demult, muzeul tinde să devină în parteneriat cu școala, un loc de educație formală și

* Muzeograf, Secția Istorie-Arheologie, Muzeul Regiunii Porților de Fier, Drobeta Turnu Severin, e-mail: marianadraghia40@yahoo.com

să contribuie la reînnoirea educației prin dezvoltarea unor demersuri pedagogice proprii.

Evenimente desfășurate în anul 2014 la Muzeul Hidrocentralei Porțile de Fier I

Muzeul Regiunii Porților de Fier, în parteneriat cu autorități locale și reprezentanți ai societății civile, dă noi valențe turismului de pe ambele maluri ale Dunării, atât calitativ cât și cantitativ, prin stimularea interesului față de patrimoniul transfrontalier și creșterea numărului de turiști în această regiune, unică în Europa.

Îmbinarea activităților școlare cu cele extrașcolare presupun și permit dezvoltarea numeroaselor valențe formative și în acest fel reușim să îmbunătățim cunoștințele acestora.

Amplul proces de reabilitare al Muzeului Regiunii Porților de Fier început în anul 2010 a dus la „dispariția” spațiilor expoziționale, fapt pentru care Muzeul Hidrocentralei Porțile de Fier I a găzduit în anul 2014 mai multe activități dedicate publicului larg, dar și partenerilor noștri:

I. Expoziții temporare

▪ **6.03.2014** Expoziția „Ciupagul din Clisura Dunării” realizată de Varvara Magdalena Măneanu, muzeograf în cadrul Secției de Etnografie și Artă populară, a pus în valoare mai multe piese de port popular românesc (cămăși) intrate în colecțiile Muzeului Regiunii Porților de Fier în perioada 1965–1978 și care prezintă influențe din zonele îndepărtate ale Clisurii Dunării.

Aceste piese pe lângă valoarea artistică deosebită, provin din așezări dispărute (Ogradena) sau strămutate (Dubova, Ieșelnița, Orșova), lucru ce le sporește valoarea documentară fiind propuse a face parte din categoria tezaur. Expoziția a fost dedicată Zilei Femeii, deoarece femeia este cea care a purtat și încă mai poartă aceste superbe piese de vestimentație.

▪ **25.04.2014** Expoziția „*Casa Romulei. De la Dyonis până la Hristos*”, organizată de Muzeul Național Zajecar, Serbia a cuprins panouri și bannere cu imagini și aspecte din Palatul Imperial *Felix Romuliana*, cât și replicile unor zei-tăți romane, dar și a împăratului Galerius.

Muzeul Național Zajecar este unul din partenerii noștri externi alături de care am vernisat anul acesta, mai multe expoziții temporare, atât în Serbia cât și în România.

▪ **5.09.2014.** Expoziția „Arc peste timp la Porțile de Fier- Porțile luminii (7septembrie 1964 – 7septembrie 2014)” organizată de Mariana Drăghia și Valeria Păunescu, muzeografi ai Secției de Istorie-Arheologie cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la începerea construcției hidrocentralei Porțile de Fier I. Expoziția etalată pe 15 panouri tip roll-up, a reușit cu ajutorul imaginilor de arhivă să prezinte cele mai importante momente din timpul lucrărilor de execuție (organizare de șantier, închiderea albiei Dunării, faze de execuție a ecluzelor, faze din timpul montajului) dar și importanța și impactul pe care l-a avut construirea acestui obiectiv asupra Sistemului hidroenergetic național.

II. Expuneri tematice, activități culturale educative

▪ **22.03.2014** Expunere tematică „*Apa, element vital pentru viață*” susținută de Mariana Drăghia elevilor Școlii *Dimitrie Grecescu* – Gura Văii cu ocazia Zilei

Mondiale a Apei. Ca parte practică a acestei activități copiii au completat rebusuri cu tematica „Curiozități despre apă”.

•10.04.2014 Expunere tematică **„Apariția și evoluția banilor”** realizată de Mariana Drăghia în săptămâna de Școală Altfel „*Să știi mai mult să fii mai bun*” le-a adus elevilor de la Școala Generală Dudașul Cerneți, Șimian, informații referitoare la apariția banilor, dar și despre primele monezi care au circulat pe teritoriul României. Expunerea a continuat cu discuții interactive cu ajutorul cărora am reușit să fixăm toate noțiunile învățate în cadrul acestei activități.

• 31.07.2014 Elevii Școlii Balta, Mehedinți, după ce au participat la șezătoarea organizată de Secția de Etnografie și Artă populară în cadrul Școlii de vară ediția a V-a „La pas prin Mehedinți”, au fost invitații de onoare ai Muzeului Hidrocentralei Porțile de Fier I de la Gura Văii.

După vizitarea expoziției permanente, copiii îmbrăcați în straie populare, veniți pentru prima dată în

cadrul acestui muzeu, au susținut un program artistic ce a cuprins cântece populare și jocuri specifice din zona de nord a județului Mehedinți. Spectatorii acestui recital au fost părinții și cadrele didactice care i-au însoțit pe copii, dar și vizitatorii aflați în acel moment în spațiul expozițional.

III. Vizite documentare

• 21.07.2014 Studenții Facultății de Geografie a Universității din București, Filiala Drobeta Turnu Severin în cadrul practicii de specialitate desfășurată în parteneriat cu Muzeul Regiunii Porților de Fier au participat la activități de ghidaj al grupurilor de vizitatori și de documentare asupra traseelor turistice ale zonei Clisura Dunării.

• **13.09.2014** Studenții olimpici din cadrul Facultăților de Științe Economice din toată țara reuniți la Orșova într-o Școală de Vară, organizată în județul nostru de către Asociația Facultăților de Economie din România, în colaborare

cu Universitatea din Craiova și Muzeul Regiunii Porților de Fier au vizitat expoziția de bază a Muzeului Hidrocentralei. În cadrul vizitei documentare studenții au primit informații despre importanța și impactul Sistemului Hidroenergetic și de Navigație Porțile de Fier I și au propus o serie de strategii de dezvoltare a acestei zone din punct de vedere turistic.

• **13.11.2014** Studenții Universității Transilvania din Brașov, Facultatea de Electrotehnică, au organizat o vizită documentară cu scopul consilierii și orientării profesionale la Muzeul Hidrocentralei Porților de Fier I.

Concluzii

– Pe parcursul anului 2014 Muzeul Hidrocentralei Porțile de Fier I a fost vizitat de circa 12.500 turiști veniți individuali sau în grupuri organizate.

– Prin oferta unei vizite altfel decât cea tradițională ghidată, elevii vizitatori sunt supuși unei participări active care antrenează nivelul lor cognitiv și afectiv la cote mai ridicate. Vizita la muzeu trebuie să fie interesantă, plăcută și să le stârnească dorința de a reveni.

– Activitățile noastre se adresează participanților din toate categoriile de vârstă, fiind împărțite și organizate în funcție de tematică și complexitate, vizând valorificarea patrimoniului muzeal, asigurarea unei oferte educative alternative sau complementare celei realizate în instituțiile de învățământ primar, gimnazial, liceal și universitar precum și crearea unui cadru de activitate în care copiii să-și manifeste și să-și dezvolte creativitatea prin munca în echipă.

Pe viitor ne propunem potențarea competențelor și a capacităților teoretice și practice ale copiilor, elevilor și studenților, oferirea unei alternative de petrecere a timpului liber și modalitățile de atragere a unor noi categorii de public, persoane în vârstă, persoane cu dizabilități și persoane din medii sociale defavorizate.

ERA DINOZAURILOR

Dan Grigore*

Abstract: This paper presents a museal entertaining and educational activity “Age of Dinosaurs” held in 2006–2007 at the National Museum of Geology from Bucharest. We presented the program structure, manner of performance and some of the practical activities with children, such as: “Discover the fossil!”, “Dinosaur Detective”, “Build the dinosaur!”, and so on. In the few photos was proved the good reaction of children in the applications. The program has an unexpected success, reaching its purpose of attracting the public at the museum of geology.

Keywords: *education, entertainment, museum activity, dinosaurs*

Cuvinte cheie: *educație, divertisment, activități muzeale, dinozauri*

Este primul program educațional conceput de un colectiv al Muzeului Național de Geologie, în anul 2006 și care a rulat din toamna anului 2006 până în vara anului 2007.

A avut ca scop atragerea publicului spre muzeu, fiind în perioada de căutări de început, a deschiderii porților către publicul larg; strategia abordării unui subiect atractiv și incitant pentru un public țintă de vârstă fragedă, asigura inclusiv participarea „colaterală” și a celor mari (părinți, tutori) care ar fi găsit și aceștia motivație în oferta paralelă, demarată prin deschiderea magazinului.

Programul a fost adresat copiilor iubitori ai lumii dinozaurilor, cu vârste între 3 și 15 ani și a cuprins un număr de 9+1 teme desfășurate lunar, sub forma întâlnirilor la muzeu în cursul week-endurilor (sâmbăta sau duminica).

Cea de-a zecea întâlnire a constat în organizarea unui carnaval al copiilor, care să își etaleze pasiunea prin talentul de a prezenta un dinozaur mai îndrăgit, atât prin costumație cât și prin compoziție artistică, literară (cântec, poezie, poveste) (fig. 8).

Temele au fost alese astfel încât să acopere mare parte din întrebările importante despre această lume ce fascinează copilăria, iar titlurile ședințelor să fie pe înțelesul copiilor:

* Institutul Geologic al României – muzeograf, Muzeul Național de Geologie, București, e-mail: dan1_grigore@yahoo.com

1. Să cunoaștem dinozaurii! – noiembrie 2006
2. La ospăț cu dinozaurii carnivori! – decembrie 2006
3. Dinozaurii vegetarieni! – ianuarie 2007
4. Reptilele zburătoare! – februarie 2007
5. Dinozaurii scafandri! – martie 2007
6. Sânge de dinozaur! – aprilie 2007
7. Dinozaurii și dușmanii lor! – mai 2007
8. Urme de dinozaur! – iunie 2007
9. Cum și de ce au dispărut dinozaurii! – iulie 2007
10. Carnavalul dinozaurilor – august 2007

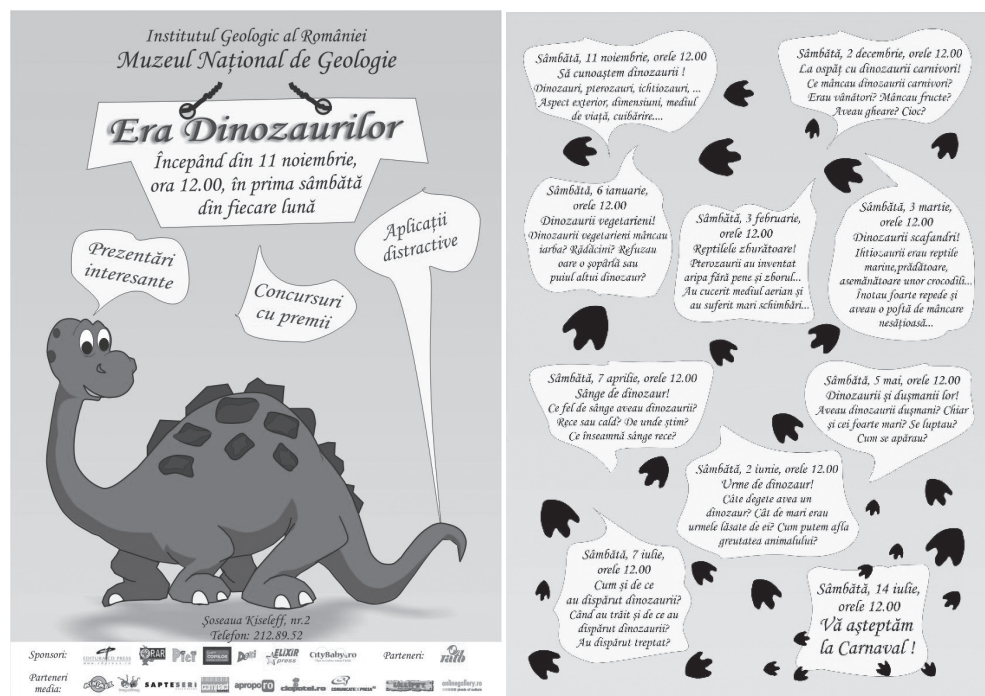

Fig. 1-2

Pentru acest program s-a conceput special un personaj, Magyo („maghio”= de la *Magyarosaurus dacus* – dinozaurul diplodoc pitic descoperit în secolul trecut în „Insula Hațeg” de Baronul Nopcsa – 1915), personaj desenat de autorul acestei lucrări. Personajul a devenit foarte repede o emblemă a programului, prezent pe toate materialele de promovare și pe ecran la începutul fiecărei sesiuni, ca prezentator al acesteia. (Fig. 1 și 2)

Colectivul care a participat la elaborarea acestui program pe parcursul a aproximativ un an a fost alcătuit în special din cercetători, astfel încât informațiile prelucrate și prezentate copiilor să fie corecte, prezentările făcându-se direct de

aceștia spre a putea răspunde direct valului de întrebări. Munca de realizare și documentare pentru fiecare din subiecte a fost împărțită astfel: dr. Iamandei Eugenia și dr. Iamandei Stănilă – temele 1, 3, 4, 6 și 9; dr. Dan Grigore – temele 2 și 8; dr. Valentin Paraschiv – temele 5 și 7. Promovarea și materialele grafice au fost pregătite de P.R. Mădălina Ivan și dr. Dan Grigore.

Fiecare din teme a fost atent pregătită astfel încât prezentările power-point alături de ideile principale dezbătute cu copiii să fie pe înțelesul lor și să le aducă informații din culisele studiului acestei lumi. S-a încercat pe această cale într-un mod distractiv, să fie stimulate intuiția și inteligența copiilor, „jocul întrebărilor și răspunsurilor” din timpul prezentărilor făcând apel atât la cunoștințele cât și logica interlocutorilor. Fiecare sesiune a avut o parte de prezentare-dezbateri cât și o parte de activitate practică, cât mai atractivă și inventivă, nouă în modul de abordare al practicilor educaționale în muzeu.

Astfel, „Descoperă fosila”, „Detectiv de dinozauri” (fig. 3, 4), „Construiește dinozaurul”, „Urma mea de dinozaur”, „Reconstituie marea pleziosaurilor”, „Origami-zaurul zburător”, sunt cele câteva din inovațiile ca „atelier” realizate de echipa acestui proiect/program. Fiecare din aceste aplicații a constituit o noutate, de la „bulgării de piatră cu fosile” (1) care trebuiau spărți pentru căutarea oaselor „fosile”, la descoperirea fosilelor într-un sit amenajat special în sală, copiii fiind învățați cum trebuie procedat, asemeni unui paleontolog veritabil, plecând de la învățarea unor etape și secrete în căutarea indiciilor geologici astfel încât căutarea să nu fie în van (2).

Fig. 3 și 4: Copiii la activitatea „Detectiv de dinozauri” din ședința 2, căutând conform indiciilor aflate din dezbateri, resturi – colți de dinozauri (modele confecționate special).

În ședința despre urme, copiii au aflat că „pistele cu urme” sunt chiar mai valoroase decât scheletele, fiindcă acestea ne oferă informații despre mișcarea și viața dinozaurilor, sau a animalelor în general; aplicația a fost concepută ca un joc în care copiii trebuiau să verifice o formulă științifică despre viteza animalelor care depindea de mărimea urmei și distanța dintre acestea. În grădina muzeului

am amenajat o groapă cu nisip fin (fig. 5, 6) pe care copiii, încălțați cu „labe de dinozaur” (tălpi cu elastic atașabile pe picior, realizate special), imitau scene-mișcări presupuse din viața animalelor mezozoice; apoi, măsuram și calculam împreună vitezele diverselor animale, după care, tot cu ajutorul nostru învățau să ia mulaje de ipsos ale urmelor din nisip (cu care copiii plecau fericiți acasă).

Pentru a spori diversitatea ofertei educativ-distractive, copiii au încercat realizarea unor forme origami de dinozauri, sau au modelat din lut modele ale acestor animale sau li s-au pregătit tablouri speciale cu imagini ale animalelor acvatice, sub forma unor puzzle-uri (fig. 7), încercându-li-se îndemnarea și cunoștințele despre lumea dispărută.

Pentru fiecare din aceste aplicații au fost ore/zile de căutare, de idei, dezbatere asupra utilității, atractivității ori a modului și posibilităților de realizare; de cele mai multe ori, lipsa unor materiale sau instrumente din piața românească ne-a determinat să modificăm aplicația. S-a dorit, ca în special pentru aplicațiile cu specific geologic, să se respecte momentele cheie, decorul/ansamblul și instrumentarul utilizat (ciocane, șpacluri, pensule, dălți).

Fig. 5 și 6: Activitatea „Urme de dinozaur” din ședința 8 – „dinozaurii” în diverse acțiuni.

Fig. 7 și 8: Activitatea „Reconstituie marea pleziosaurilor” (ședința 5) și „Carnavalul dinozaurilor” (ședința 10).

Participarea la program a crescut semnificativ din prima lună! (Fig. 9)

Promovarea programului s-a făcut în mod profesionist, pe toate canalele clasice (internet, ziare, tv, radio), dezvoltată de P.R.-ul muzeului Mădălina Ivan, dar și pe o cale mai directă, de contacte întreținute cu părinții (internet, telefon), propagate în cascadă prin intermediul unui forum al acestora.

Rezultatul acestui program a fost în primul rând atragerea unui public țintă, fidelizat, care ulterior a atras și alți noi clienți către programele desfășurate în continuare de muzeu și pentru vizitarea acestuia. De asemenea, o parte din copii și-au exprimat dorința să devină geologi sau paleontologi.

Promovare:

<http://www.mayra.ro/timp-liber/cronici/in-rama/era-dinozaurilor-la-muzeul-de-geologie/>

<http://www.amosnews.ro/arhiva/era-dinozaurilor-reptilele-zburatoare-muzeul-national-geologie-31-01-2007>

<http://www.amosnews.ro/arhiva/cunoastem-dinozaurii-muzeul-national-geologie-09-11-2006>

http://pdf.informatia.ro/repository/CD_info/localhost/INFORMATIA_CD/modulesefcc.html

<http://www.stirievenimente.ro/calendar-evenimente/Era-dinozaurilor-la-Muzeul-National-de-Geologie/304>

<http://www.okey.ro/2007/05/30/urme-de-dinozaur-sambata-2-iunie-la-muzeul-national-de-geologie.html>

<http://stiri.apropotv.ro/life-style/going-out/quot-sa-cunoastem-dinozaurii-quot-la-muzeul-national-de-geologie-2116196>

<http://www.zooland.ro/carnavalul-dinozaurilor-la-muzeul-national-de-geologie-sambata-14-iulie-1722>

https://www.google.ro/search?q=Era+dinozaurilor+muzeul+geologic&ie=utf-8&oe=utf-8&gws_rd=cr&ei=xIKOVOKrN6ifygPAL4GADQ#q=Era+dinozaurilor+muzeul+geologic&start=30

http://www.superbebe.ro/info/evenimente/cum_sa_construiesti_un_dinozaur_la_muzeul_geologic

http://www.clopotel.ro/utile/news/Era_Dinozaurilor_Sange_de_dinozaur-4800.html

http://www.didactic.ro/stiri/12094_muzeul-national-de-geologie-reia-din-luna-octombrie-programele-educationale

<http://www.comunicatedepresa.ro/muzeul-national-de-geologie/sa-cunoastem-dinozaurii-la-muzeul-national-de-geologie/>

„MIC ȘI MARE LA MUZEU” ATELIER DE EDUCAȚIE MUZEALĂ LA CASA „ȘTEFAN BACIU” BRAȘOV

Bianca Micu*

“LITTLE AND BIG AT THE MUSEUM” EDUCATIONAL PROGRAM AT “ȘTEFAN BACIU” HOUSE IN BRAȘOV

The educational program “Little and Big at the Museum” is designed for children aged 2 to 7 years old, but also to their parents and grandparents. Structured on thematic visits and completed by workshops, this program wants to be an alternative to the school education and also a way to familiarize the children and their attendants with the museum.

Keywords: *museum education, workshops, Baci family, Brașov, preschool children*

Cuvinte cheie: *educație muzeală, ateliere de creație, familia Baci, Brașov, preșcolari*

Pe unul din pereții biroului meu stă așezat un citat: „Spune-mi și o să uit. Arată-mi și s-ar putea să-mi amintesc. Implică-mă și am să înțeleg”. Posibil să fie un proverb chinezesc, dar este sigur principiul de la care am pornit în realizarea programului de educație muzeală „Mic și Mare la Muzeu”.

Proiectul s-a desfășurat la Casa „Ștefan Baci”, secția de literatură a Muzeului „Casa Mureșenilor” din Brașov, în perioada iulie-septembrie 2013. S-a adresat copiilor cu vârsta cuprinsă între 2 și 7 ani, dar și părinților și bunicilor, care, cu această ocazie și-au adus aminte de anii copilăriei, de jocuri, cântecele și poezii oare din vremea lor. Așa îmi vine în minte un alt citat, de data aceasta al lui Lucian Blaga: „Copilăria este inima tuturor vârstelor”. Și câtă dreptate avea...

Revenind la programul educațional, scopul lui a fost crearea și consolidarea unei relații muzeu-public, în condițiile în care Casa „Ștefan Baci” este un muzeu relativ tânăr, înființat în vara anului 2006. Mai mult decât atât, muzeul, ca instituție

* Muzeograf, Muzeul Casa Mureșenilor Brașov, e-mail: pur_bia@yahoo.com

de cultură, a evoluat în timp de la simplu depozit de obiecte valoroase la muzeul de astăzi – „muzeul viu”, în care funcția de colecționare, conservare, restaurare și cercetare a bunurilor culturale este completată de cea educativă. Educația muzeală încurajează folosirea muzeelor ca medii în care procesul de învățare este stimulat eficient, facilitând asimilarea de cunoștințe noi și completarea cunoștințelor primite de către copii în cadrul școlar. Un prim avantaj pe care-l oferă muzeul, în comparație cu alte instituții de educație, este interdisciplinaritatea; el este capabil să evidențieze legăturile dintre domenii și astfel să le comunice copiilor, într-o manieră interactivă și agreabilă, faptul că lumea este rezultatul unor fenomene care pot fi studiate din mai multe perspective, cu ajutorul mai multor discipline.

Pornind de la ideea că deprinderile și gusturile se formează încă din copilărie am considerat că și obișnuința și plăcerea de a veni la muzeu se pot forma tot atunci, motiv pentru care ne-am îndreptat atenția spre un program al cărui beneficiari să fie copiii. Am ales ca ei să fie însoțiți de un membru al familiei tocmai pentru a întări ideea de siguranță, de un loc calm, liniștit, în care ei pot descoperi, împreună, o lume nouă, o nouă alternativă educațională.

Programul „Mic și Mare la Muzeu” a cuprins un ciclu de 8 activități care s-au desfășurat la casa memorială „Ștefan Baciuc” propunând copiilor și însoțitorilor lor să descopere o poveste de viață a unei familii de intelectuali din secolul al XX-lea.

Programul a urmărit, pe lângă promovarea personalității poetului Ștefan Baciuc și a familiei sale, dezvoltarea creativității la copii, a simțului estetic precum și o îndemânare deosebită, în confecționarea diferitelor obiecte. În realizarea activităților am ținut cont de temele incluse în programa școlară (pentru grădinițe) precum și de obiectivele generale și cele specifice înscrise în curriculum-ul școlar.

Temele anuale de studiu sunt:

- Cine sunt/suntem?
- Când, cum și de ce se întâmplă?
- Cum este, a fost și va fi aici pe pământ?
- Cu ce și cum exprimăm ceea ce suntem?
- Ce și cum vreau să fiu?
- Cum planificăm/organizăm o activitate?

Competențe generale:

- dezvoltarea expresivității și creativității limbajului oral
- formarea deprinderilor și priceperilor de a valorifica materiale din natură și diferite deșeuri în confecționarea unor obiecte și jucării
- formarea capacității de coordonare psiho-motrică a musculaturii fine în vederea pregătirii mâinii pentru scris

- stimularea creativității copiilor prin educarea sensibilității și gustului estetic
- cunoașterea și respectarea normelor de comportament în societate, educarea abilității de a intra în relație cu ceilalți

Competențe sinteză:

- participarea la activitățile de grup în calitate de vorbitor și auditor
- înțelegerea și transmiterea mesajelor simple, reale sau imaginare, cu respectarea structurii narative a unui text literar
- identificarea și redarea culorilor și varietatea acestora în mediul natural
- utilizarea materialelor și instrumentelor de lucru specifice activităților artistico-plastice
- capacitatea de adaptare a propriului comportament în raport de norme prestabilite cunoscute, în situații concrete.

Structurate în vizite tematice și ateliere de creație, activitățile au venit în completarea curriculei, constituind o alternativă la educația școlară.

Scurtă prezentare a activităților:

– **Vizita la muzeu:** copiilor le-a fost prezentat interiorul muzeului precum și povestea familiei Baciuc.

– **Tipuri de locuințe:** pornind de la prezentarea Casei „Ștefan Baciuc”, cunoscută și sub numele de Casa Galbenă, am făcut o scurtă incursiune în istoria locuințelor, din preistorie până în zilele noastre. În realizarea acestei activități ne-am folosit de o prezentare în power point (evoluția locuințelor), albume, fișe cu tipuri de locuințe pentru oameni dar și pentru animale. La sfârșitul activității copiii au realizat un castel din carton și hârtie galbenă, o casă galbenă prin tehnica origami sau au lipit elementele unui castel.

– **Meserii:** a treia întâlnire din cadrul programului a fost rezervată prezentării fiecărui membru al familiei Baciuc, din punct de vedere profesional. Ioan Baciuc (1888–1956) a fost profesor și ziarist, Elisabeta Baciuc (1896–1985) a fost casnică, s-a ocupat de educația copiilor săi, citea în limba germană, cânta la pian, Ștefan Baciuc (1918–1993), poet, ziarist, publicist, profesor la Universitatea din Seattle (1962–1964) și Universitatea din Hawaii (1965–1993), Ioana Baciuc (1931–2000), profesor la Institutul Cinematografic de Artă “I.L.Caragiale”. Fiecare copil a primit un set de cartoline cu anumite meserii și pe baza lor am realizat un dialog despre meserii și rolul lor în viața oamenilor. La sfârșitul activității copiii au realizat un clown din farfurii de plastic, carton și alte materiale și au pictat sau colorat un clown. Atunci am observat cât de mult le place să coloreze.

– **Peisaj de vară:** pornind de la existența tablourilor în muzeu, le-am povestit ce implică realizarea lor. Am vorbit despre tehnici de pictură, culori, pensule, diverse materiale după care am realizat un peisaj de vară, folosindu-ne și de paspartu.

– **Coș cu legume din materiale reciclabile și lipire:** printre obiectele donate muzeului de către familia Baciuc se numără și câteva obiecte din porțelan de tip

fructieră, bombonieră și alte vase. Ornamentele frumos colorate și forma lor deosebită au atras privirea copiilor fapt pentru care le-am dedicat o activitate întreagă. La sfârșit, copiii au realizat coșuri cu legume și fructe, din jumătăți de farfurii de plastic și carton. Bomboanele le-au fost oferite ca și recompensă pentru obiectele deosebite pe care le-au realizat.

– **Povestea peștelui curcubeu**, completată de confecționarea unui peștișor în culorile curcubeului, din hârtie creponată.

– **Catrene și confecționarea de fluturași**. În ultima parte a vieții poetul Ștefan Baciuc s-a dedicat scrierii de catrene în care personajele principale sunt prietenii din tinerețe, străzile și clădirile Brașovului natal. Folosind aceste informații am pornit prin Brașov pentru a identifica străzile și clădirile din vremea poetului Ștefan Baciuc.

– **Confecționarea unui personaj de poveste din linguri de lemn**.

– **„Treasure hunt”**: ultima activitate în care copiii au identificat în interiorul muzeului elemente specifice familiei Baciuc.

Zâmbetele copiilor și dorința lor de a afla cât mai multe lucruri au fost motive suficiente pentru a repeta acest program și în anul 2014: „Dacă păstrezi copilăria mereu cu tine, nu vei îmbătrâni niciodată!” (Tom Stoppard)

Bibliografie

Stoian, Corina	<i>Vârsta copilăriei – perioada de maximă receptivitate pentru constituirea unei relații muzeu-public</i> , în Revista Muzeelor, nr. 1-2/2003.
Mătășaru, M., Nedelcu, C., Pricopoaia, V., Chirilă M., Mătășaru, L	<i>Proiectarea didactică în învățământul preșcolar</i> , Rovimed Publishers.

Foto 1: Confectionăm un castel din carton

Foto 2: Clovn

Foto 3: Peisaj de vară cu paspartu

Foto 4: Coș cu legume

Foto 5: Peștele curcubeu

Foto 6. Confeționăm fluturași

Foto 7: Păpuși din linguri de lemn

Foto 8: Jocuri din vremea bunicilor

ACȚIUNI ETNOGRAFICE ÎN EDUCAȚIA NON FORMALĂ

Florentina Pleniceanu*

ETHNOGRAPHICAL ACTIONS IN NON FORMAL EDUCATION

This paper tries to focus on some examples of good practice regarding educational programs in Iron Gates Region Museum. By the activities described here we emphasize the importance of the material and immaterial heritage in defining our identity.

Keywords: *heritage, education, identity, Iron Gates Region Museum*

Cuvinte cheie: *patrimoniu, educație, identitate, Muzeul Regiunii Porților de Fier*

Muzeul, indiferent de structură, are un rol important în dezvoltarea culturii generale a oricărei persoane care îi vizitează spațiile și manifestă interes pentru colecțiile muzeale valorificate în expoziții temporare, în înțelegerea și aprofundarea unor fenomene de natură diversă, în formarea gustului pentru frumos și respect față de creația durabilă a trecutului.

Se cunoaște faptul că în ultimii ani elementele de artă populară românească sunt tot mai prezente în acțiuni culturale din țară și din străinătate, îmbucurător întrucât astfel avem dovada că românii înțeleg că tradiția dă vigoare și perspectivă națiunii, însă nu întotdeauna aceste elemente sunt utilizate corect. Este un motiv din care Muzeul Regiunii Porților de Fier, prin componenta etnografică, prezintă și valorifică patrimoniul etnografic mehedintean deținut în colecțiile sale și pe cel descoperit în colecțiile particulare, tocmai pentru o raportare cât mai aproape de adevăr la valorile identitare corecte.

Demersurile noastre în acest sens au avut de fiecare dată public țintă extrem de variat, dar o atenție sporită s-a oferit școlarilor de vârstă mică, elevilor de gimnaziu, de liceu și în câteva rânduri studenților. Facem precizarea că inițiative au existat atât din partea muzeului, cât și din partea școlii, ambele instituții

* Muzeograf-Șef secție, Etnografie și Artă Populară, Muzeul Regiunii Porților de Fier, Drobeta Turnu Severin, e-mail: florentinapleniceanu@yahoo.com

conjugându-și efortul întru dezvoltare umană, culturală și civică. Considerăm că relația muzeu – școală trebuie permanentizată, feed – back – ul acțiunilor desfășurate cu suport științific și material din partea muzeului este de fiecare dată pozitiv.

Ținând seama că la baza oricărei acțiuni este obiectul de patrimoniu, în relația muzeu – școală primul pas a fost vizita în expoziția permanentă sau în expoziții pavilionare, temporare, vizită pentru care ne-am îngrijit de preexistența unor informații pentru o participare eficientă a copiilor la actul cultural, lucru ce presupune o foarte bună comunicare între muzeograf și dascăl care se informează reciproc asupra aspectelor mai puțin cunoscute de ambii (patrimoniu; metode de lucru cu copiii). Aceștia folosesc împreună spațiul magic al muzeului în care educația permanentă își găsește firesc aplicabilitate.

În expoziția de bază a secției de Etnografie și Artă Populară, spațiu alternativ școlii, vizitatorul – partener în acțiunile culturale a pătruns în viața satului tradițional mehedințean, obiectele de patrimoniu reușind să creeze atmosfera satului de odinioară și să lămurească și celor mai mici colaboratori legătura dintre elementele vieții din zilele noastre și cele de artă populară, mai cu seamă că totul se desfășoară într-un mediu prietenesc, renunțându-se la regulile stricte de învățare¹ (obiectivele pe care sunt centrate acțiunile sunt de nivel afectiv).

Considerăm că prin expunerile tematice, chestionare, fișe de lucru întocmite pentru fiecare activitate, tur ghidat (de foarte multe ori interactiv), dezbateri organizate în cadrul școlilor mehedințene, excursii tematice, realizarea unor portofolii pentru acțiunile subsumate unei teme, arhivă foto, am utilizat câteva dintre instrumentele de pedagogie muzeală ceea ce ne permite să spunem că muzeul, liant social, este și un foarte bun applier de educație formală.

Casa mehedințeană a fost una dintre expunerile tematice solicitate de Colegiul Tehnic Decebal din Drobeta Turnu Severin în anul 2010. Ideile programului au fost structurate în funcție de patrimoniul deținut (interioare tradiționale din sate mehedințene de la munte și de la câmpie, Izverna și Gârla Mare), fațada casei din Cireșu, numeroase obiecte de mici și mari dimensiuni din gospodăria mehedințeană, în funcție de nevoile profesorului și considerăm că succesul a fost determinat de negocierea unei tematici comune profesor/muzeograf, tematică ce pornește atât dinspre colecția de muzeu cât și dinspre curriculum-ul școlar².

Școala de vară 2010, program educativ cu largă adresabilitate, 5 ani – 18 ani, în care secția de Etnografie a valorificat patrimoniul material deținut de muzeu și patrimoniul imaterial cu ajutorul meșterilor populari și rapsozilor mehedințeni,

¹ Florentina Pleniceanu, *Aspecte ale educației pentru patrimoniul etnografic în cadrul relației muzeu – școală primară*, BURIDAVA studii și materiale X, Ed.OFFSETCOLOR, Râmnicu Vâlcea, 2012, p. 256–264

² Raluca Neamu Bem, Petruța Mișu, Alexandra Zbughea, Angelica Iacob, Laura Căpiță, *Activitatea educativă în muzeu*, p. 172–183, Bazele Muzeologiei, CPPC–2007

s-a desfășurat pe tot parcursul lunii iulie 2010. Cei 150 de copii, adolescenți înscriși au fost împărțiți în patru grupe spre a eficientiza fiecare prezentare sau atelier de lucru. Punctul de pornire în activitățile programului a fost expoziția de bază pentru fiecare grupă, etapă care a determinat recunoașterea unor valori materiale și identificarea de către copii a celor imateriale. S-au desfășurat interesante ateliere de lucru în care sprijin au fost meșterii populari.

Săptămâna 1 – Împletitul nuielor și a fibrelor vegetale a fost primul atelier care s-a desfășurat în sala I a expoziției de bază din secția de Etnografie și pentru exemplificarea frumuseții și utilității obiectelor din nuielă și fibre împletite s-a folosit colecția de Împletituri Chinezești față de care copiii au manifestat deosebit interes.

Atelier de lucru
Școala de vară – 2010

Săptămâna 2 – Olăritul s-a desfășurat cu sprijinul nemijlocit al Primăriei comunei Șişești și al meșterilor olari Gheorghe Gârbovan, Vasile Iosă și Maria Cățea.

Din tainele unui meșteșug străvechi, Școala de vară – 2010

Săptămâna 3 – *Șezătoare la muzeu* – întâlnire cu meșterul popular Oana Nicoleta Pîrvan din Ponoarele, Mehedinți, care a prezentat câteva din secretele lucrului manual al femeilor de la munte. Filmul *Nedeia de la Balta și Hora mare* din curtea muzeului au recreat atmosfera de sărbătoare din satul mehedințean despre care o bună parte dintre copiii înscriși la acțiunile programului educațional oferit de muzeu au foarte puține cunoștințe.

Șezătoare la muzeu, Școala de vară – 2010

Săptămâna 4 – Excursia organizată la Cerneți pentru o vizită la Culele lui Tudor Vladimirescu și Nistor a încheiat cele patru săptămâni în care Secția de Artă, Secția de Științe ale Naturii și Secția de Etnografie au transmis și credem fixat informații într-o atmosferă de vacanță.

În aceeași perioadă secția de Etnografie a fost gazda unui grup de studenți sociologi care și-au exprimat interesul față de aspectele necunoscute ale ocupației de muzeograf. Considerăm că discuțiile despre studiul colecțiilor, motivarea permanentei colaborări cu Laboratorul de Restaurare/Conservare, prezentarea materialului bibliografic din biblioteca Muzeului Regiunii Porților de Fier și informațiile oferite despre temele de cercetare și despre programul de activități din

anul 2010 au creat profilul complex al muzeografului care este perceput întotdeauna drept *persoana care însoțește și vorbește grupurilor de vizitatori*.

Satul tradițional mehedintețean văzut prin ochii copilului este primul proiect educațional desfășurat în anul 2010 în parteneriat cu Școala Gimnazială Theodor Costescu din Drobeta Turnu Severin. Interpretarea chestionarelor de la sfârșitul celor șase activități ne reconfirmă interdependența dintre educație și cultură.

Imagini surprinse în timpul acțiunilor subsumate proiectului
Satul tradițional mehedintețean văzut prin ochii copilului

Credințe, tradiții și obiceiuri, proiect educațional 2011–2012; 2012–2013; 2013–2014 în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Mehedinți, Școala Gimnazială *Constantin Negreanu*, Biblioteca Județeană *I.G.Bibicescu*, Palatul Copiilor din Drobeta Turnu Severin subsumează o serie de activități în care secția de Etnografie a pus accent pe cultura spirituală, marcându-se la solicitarea dascălilor numeroase sărbători din calendarul popular.

Port popular de sărbătoare – 2010, expoziție vivanță

În rândul colaboratorilor muzeului se numără colecționarii particulari care deseori ne-au pus la dispoziție patrimoniul pe care-l dețin pentru a-l valorifica expozițional sau publicistic. Port popular de sărbătoare este o expoziție vivanță de costume populare din Colecția Ion Dumitrașcu din Ponoarele, Mehedinți, expoziție organizată printr-un protocol de colaborare cu Colegiul Național Traian din Drobeta Turnu Severin la sărbătoarea orașului în anul 2011, o manifestare pe cât de frumoasă, spectaculoasă, pe atât de greu de realizat din cauza necunoașterii frumuseții și importanței artei populare românești. Odată pregătită și desfășurată această paradă de port popular, am obținut efectul scontat – admirație pentru priceperea și ingeniozitatea cu care a fost lucrat costumul la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea și exprimarea dorinței de reluare a acestui tip de acțiuni în manifestările organizate de școală.

LEGACY este proiectul implementat de Asociația de Tineret *Juventus Mundy* din Drobeta Turnu Severin în parteneriat cu Asociația *Les Francas de L' Allier* (Vichy, Franța) în perioada iulie 2011 – aprilie 2012. Cum scopul proiectului a fost valorizarea unei moșteniri comune la nivel regional, național și european, acțiunile etnografice au susținut cu succes educația non-formală care s-a urmărit a fi promovată prin acest proiect (în intervalul 22–28 august 2012). Curtea Muzeului de Artă a fost cadrul manifestărilor desfășurate, prezentarea a două colecții particulare de costume populare – costum vechi/costum nou, cu permisiunea de a fi purtate de tinerii francezi și români, cântec vechi din Mehedinți cu rapsodul Ion Dumitrașcu, iar excursia organizată în satul mehedindean Ponoarele pentru vizitarea unei gospodării, pregătirea unor gustări tradiționale și dovezile de iscusință și pricepere în realizarea costumului popular și a țesăturilor de interior în atelierul

meșterului popular Oana Nicoleta Pîrvan au fost suficiente ca grupul de tineri francezi și profesorii acestora să-și exprime dorința de a descoperi și experimenta cât mai multe lucruri despre Mehedinți.

Atelierul de olărit, din nou cu sprijinul Primăriei Șişești, altă acțiune de succes în care, după modelaj și lucrul la roata meșterului Gheorghe Gârbovan, cei 28 de tineri au încercat decorarea vaselor obținute în stil daco – galo-roman.

Imagini din timpul întâlnirilor cu tinerii participanți la activitățile proiectului LEGACY

Pe urmele timpului în nordul Olteniei, 01 noiembrie 2013 – 01 noiembrie 2014, este proiectul cultural în care Secția de Etnografie a muzeului severinean, alături de Muzeul Județean Gorj Alexandru Ștefulescu, Casa Băniei – Muzeul Olteniei din Craiova, Muzeul Județean Vâlcea Aurelian Sacerdoțeanu contribuie cu informații în dezbateri și expuneri despre zona etnografică Mehedinți la solicitarea Colegiului Tehnic nr. 2 din Târgu Jiu.

Seminarul *Protejarea și promovarea patrimoniului imaterial din regiunea Oltenia* susținut de secția de Etnografie a Muzeului Regiunii Porților de Fier în cadrul Colegiului Tehnic Decebal (discuții și film documentar) a fost o metodă de diseminare a proiectului cultural *Proiect integrat pentru îmbunătățirea semnificativă a gradului de protejare și promovare a patrimoniului cultural imaterial reprezentativ din regiunea Sud – Vest Oltenia* organizat de Casa de Cultură Traian Demetrescu din Craiova, finanțat de Administrația Fondului Cultural Național în anul 2012 la invitația căreia muzeul severinean și-a susținut punctul de vedere în relația dintre patrimoniul imaterial și creația de autor.

Port popular de sărbătoare, a doua expoziție vivanță în care muzeul a valorificat Colecția Ion Dumitrașcu în anul 2013, s-a realizat printr-un protocol de colaborare cu Colegiul Național Pedagogic Ștefan Odobleja din Drobeta Turnu Severin.

Spunem despre tradiție că reprezintă un sistem de valori care conferă siguranță omului față de mediu și în relațiile sociale, și pentru că societatea în care

trăim valorizează în mare măsură evoluția și progresul iar marketingul este atât de puternic, considerăm că sunt suficiente motive ca muzeul să atragă atenția publicului său, mai ales a copiilor asupra reperelor tradiționale care dispar din cauza ritmului accelerat al vieții pe care o trăim.

Port popular de sărbătoare – 2013, expoziție vivanță

*Colindătorii – 2010; Școala Gimnazială Constantin Negreanu, Drobeta Turnu Severin;
Grup de interpreți de folclor mehedintean*

Colindătorii – 2011; Școala Gimnazială Theodor Costescu, Drobeta Turnu Severin; Kinonia – Corul Episcopiei Strehaiei și Severinului

Joimărița la muzeu – 2010, Expoziție cu lucrările copiilor de la Școala Gimnazială Th. Costescu, Școala Gimnazială Petre Sergescu, Școala Gimnazială Nr. 14 din Dobeta Turnu Severin

Considerăm că în cele câteva acțiuni cu specific etnografic amintite mai sus muzeul a reușit să atingă valențele formative ale pedagogiei muzeale, facilitând diferite tipuri de *consumuri* prin descoperirea unei lumi îndepărtate. Trăirile emoționale din timpul activităților și revenirea ulterioară a acestora, a copiilor, tinerilor în muzeu ne conving că s-a maximizat eficient potențialul educativ al muzeului prin responsabilizarea participanților față de tradiție.

ACTIVITĂȚI EDUCAȚIONALE DESFĂȘURATE DE MUZEUL REGIUNII PORȚILOR DE FIER ÎN CADRUL PROGRAMULUI „ȘCOALA ALTFEL: SĂ ȘTII MAI MULTE SĂ FII MAI BUN” – 2014

Aneta Pristoleanu*

EDUCATIONAL ACTIVITIES DEVELOPED BY THE “IRON GATES” REGIONAL MUSEUM WITHIN THE PROGRAM –“ANOTHER TYPE OF SCHOOL – KNOW MORE, BE BETTER”– 2014

The Program –“The school in another way-Know more, be better” – 2014 was carried out between April 7th–11th 2014, being mainly addressed to the school public, always faithful to the museum.

The Program concretized in the realizing of some educational activities, which were meant to promote museums’ tangible and intangible patrimony. The activities consisted in: thematic exhibitions, workshops, presentations of documentaries, completions of crosswords and quizzes. The actions within the Program – “Another type of school” have the point of familiarizing youngsters with the role and purpose of the museum, to stimulate the interest for the local history, to educate in the spirit of the respecting, protecting the cultural values and nonetheless, to strengthen the relationship between museum and school.

Keywords: *museum, educational program, patrimony, school*

Cuvinte cheie: *muzeu, program educațional, patrimoniu, școală*

Muzeul nu mai este perceput de mult doar ca un simplu spațiu de etalare și depozitare a bunurilor culturale, el este considerat ca o instituție interactivă, generatoare de cunoaștere pentru tot mai diverse și numeroase categorii de vizitatori.

Funcția educativă îi conferă muzeului o serie de beneficii, printre care aceea a activităților cu publicul din mediul școlar, cel mai fidel partener, ea venind ca o

* Muzeograf, Muzeul Regiunii Porților de Fier, Drobeta Turnu Severin, e-mail: aneta.pristoleanu@yahoo.com

completare la programa școlară și nu numai. Instrumentele pedagogice, folosite de specialiștii din muzeu, sunt tot mai diverse și moderne, iar colaborările dintre muzeografi și publicul școlar sunt din ce în ce mai strânse.

Și în acest an, programul “Școala Altfel: Să știi mai multe, să fii mai bun!”, inițiat de Ministerul Educației, începând cu anul 2012, care are ca scop “implicarea elevilor și a cadrelor didactice în activități care să răspundă intereselor și preocupărilor diverse ale copiilor, și să pună în valoare aptitudinile, abilitățile și talentele acestora în diferite domenii” s-a regăsit în programul nostru de activități.

Chiar dacă Muzeul Regiunii Porților de Fier se află într-un amplu proces de reabilitare, de o bună bucată de vreme, fiind vitregiți de spațiul propriu, acest lucru nu ne-a împiedicat să ne desfășurăm programele educaționale propuse, în secții ce aparțin muzeului nostru: Muzeul de Artă, Muzeul Hidrocentralei Porțile de Fier I, Gura-Văii, dar și în spații neconvenționale.

În acest context au fost încheiate protocoale de colaborare cu diverse Centre Comerciale din localitate, printre care, *SC Severin Schopping Center SRL*, acesta punând la dispoziția muzeului o galerie, pe care am amenajat-o, temporar, cu mobilier adecvat susținerii activităților ce urmau a fi desfășurate în săptămâna de *Școală Altfel*.

Promovarea

Încă din luna martie, programul de activități stabilit de specialiștii muzeului pentru săptămâna de *Școală Altfel*, a fost transmis prin fax tuturor unităților școlare, cu adresabilitate specială către ciclul primar și gimnazial din localitate. Am transmis comunicate de presă mass-mediei locale și am postat pe site-ul muzeului programul de activități și condițiile de înscriere. Un sprijin major am avut și din partea Inspectoratului Școlar, partener consecvent, în cadrul tuturor programelor ce vizează activitățile educative, propuse de muzeu elevilor.

Înscrierea la diferite ateliere din programul de activități propus de noi, s-a realizat pe bază de programare, la sediul instituției, prin intermediul secției Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală.

Am fost surprinși să constatăm că numărul celor înscriși nu a fost cel așteptat, cadrele didactice punând numărul mic de participanți pe seama dinstanței dintre unitățile școlare și Centrul Comercial și a lipsei unui mijloc de transport. Cei care nu au ținut cont de aceste impedimente, și au răspuns invitației muzeului, au fost elevii Colegiului Național Traian, Colegiului Național *Gheorghe Țițeica*, Școlilor gimnaziale “Alice Voinescu” și „Dimitrie Grecescu”, Liceului de Artă „I.Șt. Paulian” și Centrului de Educație Specială. Programele desfășurate pe parcursul celor cinci zile au cuprins expuneri tematice, vizionări de filme documentare, ateliere de lucru și au fost susținute de muzeografi secțiilor Etnografie și Artă Populară, Științele Naturii, Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală și reprezentanți ai Laboratorului de Conservare-Restaurare.

Scopul activităților propuse pentru *Școala Altfel* au vizat:

- Cunoașterea istoriei locale
- Stimularea interesului elevilor pentru cunoașterea patrimoniului cultural și promovarea acestuia
- Sensibilizarea tinerilor în ceea ce privește arta și tradiția populară
- Conștientizarea protejării și conservării patrimoniului local și al tradițiilor
- Educarea elevilor pentru cunoașterea și protejarea mediului înconjurător

Desfășurarea activităților în intervalul 7–11 aprilie 2014

Luni – 7 aprilie 2014 / Din lada de zestre a bunicii. Costumul popular.

Coordonator – Florentina Pleniceanu, muzeograf, Secția Etnografie și Artă Populară

Loc de desfășurare – SC Severin Schopping Center SRL

Pornind de la ideea că portul popular este cartea de identitate a românilor, muzeograful coordonator, le-a prezentat elevilor Colegiului Național Traian și Centrului de Educație Specială, un costum popular, femeiesc, din zona de nord a județului Mehedinți, datat, început de secol XX, ansamblu ce face parte din colecția Muzeului Regiunii Porților de Fier. Informațiile primite cu privire la forma, repartizarea și varietatea cromatică a decorului, la materia primă folosită pentru confecționare și la semnificația din punct de vedere social, toate acestea, au reușit să trezească elevilor, admirație pentru costumul popular, exprimând-și dorința de a-l îmbrăca la diverse ocazii.

Partea practică a acestui atelier a constat în decorarea unor șabloane din carton, primite de fiecare copil în parte de la organizatori, ce reprezentau piesele unui costum popular. După decorare, elevii au decupat și au asamblat șabloanele pe o foaie de hârtie, astfel încât să formeze un costum popular întreg. Informațiile primite în partea teoretică a atelierului și imaginația copiilor au dus la realizarea unor modele decorative inedite.

Pe lângă programele propuse a se desfășura în cadrul societății comerciale Severin Schopping Center SRL, muzeografii au propus și o serie de activități educaționale care să se desfășoare în incinta școlilor solicitante. Una dintre aceste activități a fost:

Educația ecologică prin recreere. Ecoturism în Parcul natural Porțile de Fier

Coordonator – Magdalena Trăistaru muzeograf, Secția Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală și Manuela Pătruțescu, conservator general al muzeului.

Loc de desfășurare – Școala Gimnazială „Alice Voinescu” din Drobeta Turnu Severin

Activitatea a constat în vizionarea filmului documentar, „Peisaje danubiene”, în care sunt prezentate monumente istorice și naturale, începând de la Golubački grad, până la Porțile de Fier II. Acest documentar a creat impresia unei croaziere pe Dunăre, elevii având posibilitatea să admire frumusețile de pe ambele maluri ale bătrânului fluviu, (Cetatea Tricule, Cazanele Mari, Cazanele Mici, Tabula

Traiana, Bustul lui Decebal- săpat în stâncă), sugerându-le în același timp ideea că ori de câte ori au prilejul, merită să parcurgă acest traseu plin de încărcătură istorică dar și de peisaje mirifice create de natură.

Marti – 8 aprilie 2014 / Tablouri celebre din colecția MRPF

Coordonator – Chirilă Enescu, muzeograf, Secția de Relații Publice Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală

Loc de desfășurare – SC Severin Schopping Center SRL

Participanți – Elevii Colegiului Național Gheorghe Țițeica

Pentru această activitate, au fost selectate cinci tablouri din patrimoniul Muzeului de Artă severinean, realizate de renumiții pictori români: Gheorghe Petrașcu, Ion Țuculescu, Victor Brauner, Dumitru Gheață și Iosif Iser.

Partea teoretică a acestei activități a constat în prezentarea

detaliată a fiecărei lucrări, de către muzograful coordonator, subliniind în special culoarea, compoziția și tehnicile folosite de artist.

În cadrul atelierului de lucru, copiii au primit, câte un plic care conținea puzzle-uri, cu imagini selectate din tablourile prezentate, urmând să identifice, cărei opere îi aparține imaginea și cine este artistul care a realizat lucrarea.

Miercuri – 9 aprilie 2014 / Din lumea celor care nu cuvântă

Coordonator – Sorina Matacă și Florina Diaconu, muzeografi Secția Științele Naturii

Participanți – elevii Colegiului Național Traian și Școlii Gimnaziale „Dimitrie Grecescu”

Loc de desfășurare – SC Severin Schopping Center SRL

Activitatea a constat în prezentarea a trei mamifere naturalizate din colecția Secției Științele Naturii, iar informațiile oferite de muzeografi, au urmărit să stimuleze curiozitatea elevilor, despre viața acestor animale, modul de hrănire și caracteristicile habitatului în care trăiesc. În partea a doua a activității, copiii au răspuns la ghicitori și dând frâu liber imaginației au creat povești, care au avut ca personaj, cel puțin unul dintre animalele prezentate de coordonatori.

Joi – 10 aprilie 2014 / Ceramica din colecția Muzeului Regiunii Porților de Fier

Coordonator – Manuela Pătruțescu, conservator general în cadrul Laboratorului Conservare – Restaurare

Participanți – Elevii Liceului de Artă I.Șt. Paulian și ai Școlii Gimnaziale “Alice Voinescu”, din Drobeta Turnu Severin

Loc de desfășurare – SC Severin Schopping Center SRL

Partea teoretică a constat într-o expunere tematică, prin care muzeograful coordonator a încercat să le prezinte elevilor, tehnica de realizare a vaselor din lut, motivele ornamentale folosite la decorarea ceramicii din cele mai vechi timpuri și până în prezent, și nu în ultimul rand, însemnătatea și importanța acestor vase.

Pentru o mai bună înțelegere copiilor le-au fost prezentate cinci obiecte ceramice din perioade diferite, cu funcționalitate diferită, care prezentau diverse decoruri și finisaje mai mult sau mai puțin pronunțate, toate din colecția Muzeului Regiunii Porților de Fier.

Atelierul de lucru din această zi, a fost cel mai îndrăgit de participanți, acest lucru datorându-se probabil faptului că toți elevii au avut prilejul să experimenteze modelarea manuală în lut a unui obiect, (vas) ținând cont de informațiile primite de la coordonatorul atelierului. După modelarea vaselor ceramice, elevii au aplicat pe acestea, decoruri (incizii) specifice vaselor din preistorie.

La finalul acestei activități, fiecare elev participant a completat un rebus, ce conținea cuvinte învățate în cadrul atelierului și cine a dorit, a completat puzzle-uri cu imagini ce reprezentau vase ceramice din patrimoniul muzeului.

Salvați păsările din Europa!

Coordonator – Sorina Matacă, muzeograf, Secția Științele Naturii

Participanți – elevii Școlii Gimnaziale “Alice Voinescu”, din Drobeta Turnu Severin

Loc de desfășurare – Incinta școlii partenere.

În cadrul acestei activități elevii au vizionat filmul documentar, “Aria Naturală protejată Gruia-Gârla Mare. Conservarea biodiversității în perspectiva dezvoltării durabile”, primind informații, referitoare la păsările de importanță comunitară, din acest areal, despre modul lor de viață, de hrănire, despre comportamentul acestora și despre habitat.

Partea a doua a activității a stârnit interesul copiilor: Astfel, fiecare copil a primit câte o foaie de hârtie pe care era desenat un contur ce înfățișa una din păsările prezentate în film. Dând dovadă de ingeniozitate și creativitate, copiii au colorat desenele folosindu-se de materialele pe care le aveau la dispoziție. Fiecare elev, a îmbogățit în funcție de imaginația sa, aceste foi în culori vii.

Vineri – 11 aprilie 2014/Muzeul Regiunii Porților de Fier. Trecut și Viitor

Coordonator: Magdalena Trăistaru și Aneta Pristoleanu, muzeografi, Secția Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală

Loc de desfășurare – SC Severin Shopping Center SRL

Participanți: Elevii Școlii Gimnaziale “Alice Voinescu” din Drobeta Turnu Severin

Această activitate a adus în fața protagoniștilor “povestea” Muzeului Regiunii Porților de Fier, prin prezentarea unui documentar, cu imagini din vechea etalare a patrimoniului muzeal, așa cum a fost el până în anul 2010 și prezentarea

noului ansamblu arhitectural al muzeului așa cum v-a arăta după perioada de reabilitare.

În partea a doua a activității, elevii au întregit puzzle-uri, care aveau ca temă monumentele istorice importante din parcul arheologic, iar la final au dezlegat rebusuri care au condus la informații despre patrimoniul muzeal.

Copiii au venit cu idei și sugestii referitoare la cum ar dori să arate expoziția de bază a muzeului după reabilitare și deasemeni au făcut propuneri în ceea ce privește diversificarea ofertei educative a muzeului.

Observații și concluzii:

– Pentru realizarea unui studiu de marketing, s-au folosit chestionare, care au conținut un număr de 7 întrebări, cu variante de răspuns prestabilit sau cu răspuns deschis la care au bifat toți elevii participanți la activitățile desfășurate în săptămâna de Școală Altfel.

– Considerăm că prin organizarea atelierelor de lucru și a prezentărilor tematice, din săptămâna de Școală Altfel li s-a oferit elevilor oportunitatea de a cunoaște mai multe din tainele unui muzeu, trezindu-le interesul și respectul față de patrimoniu muzeal, în același timp formându-le apetitul și reflexul pentru activitățile de pedagogie muzeală.

GEOEDUCAȚIE APLICATĂ – METODA C&H (INTERACȚIUNE PRIN GHIDARE VIDEO)

Horațiu Roman^{*}
Cristiana Andreea Vasiliu^{**}

APPLIED GEOEDUCATION–C&H METHOD (VIDEO > INTERACTION GUIDANCE)

Geoeducation was developed in the context of geonconservation and is a way of promoting the values of geodiversity: intrinsic value, the link between geodiversity and local communities and the link between geodiversity and biodiversity. This paper proposes a method of geoeducation, which was inspired by another method used in social sciences (video interaction guidance). The geoe educator (guide and/or professor) aims to develop skills and the knowledge about geodiversity among participants (students, geotourists). The applicability of C&H method was described and structured over three days.

Keywords: *geoeducation, C&H method, geodiversity, geoconservation, Geopark, geotourist*

Cuvinte cheie: *geoeducație, metoda C&H, geodiversitate, geoconservare, Geoparc, geoturist*

Geoeducația oferă tinerilor și nu doar acestora cunoștințe despre modul cum funcționează lumea antropică și lumea naturală la nivel local, regional și global (National Geographic, 2014). Tinerii sunt învățați să folosească perspective diferite pentru a înțelege lumea.

Geoeducația oferă elevilor sau geoturistilor o combinație de metode de înțelegere, atitudini și abilități, de care vor avea nevoie de-a lungul vieții lor.

Conceptul de geoeducație (Fig. 1) este unul din conceptele majore, ce stau la baza geoconservării, alături de evaluarea geodiversității (auditul geodiversității), geoturism și Geoparc. Interacțiunea dintre aceste concepte este evidentă și

^{*} Facultatea de Geologie și Geofizică, Universitatea București, e-mail: horace_the_horace@yahoo.com

^{**} Asistent social, e-mail: cristianavasiliu@yahoo.com

urmărește, în mare, să promoveze conservarea și importanța geodiversității în cadrul unor arii naturale protejate cum este Geoparcul. Similar conceptului de Parc Natural, Geoparcul conține pe lângă geosituri (Rezervații Naturale, Monumente ale Naturii, Rezervații Științifice) și arii protejate de biodiversitate (situri Natura 2000). Pe lângă zonele naturale aflate sub o protecție specifică, Geoparcul conține și zone antropice, avute în vedere pentru dezvoltare durabilă. Astfel, pe lângă valorile geodiversității, sunt promovate și valorile culturale ale comunității locale.

Metoda propusă a rezultat în urma unor discuții, avute cu asistentul social Cristiana Andreea Vasiliu în contextul geoeducației, și a fost inspirată după metoda Video Interaction Guidance (VIG). Experiența de lucru în domeniul asistenței sociale a copilului și familiei, alături de perspectivele geoconservaționiste, au constituit premise pentru creionarea acestei metode, pe care am dorit să o numim metoda C&H.

Metoda C&H are la bază tehnica „Interacțiune prin ghidare video” (VIG).

„Interacțiunea prin ghidare video” (VIG – Video Interaction Guidance) este o intervenție folosită în domeniul socio-uman (AVIGuk, 2014), unde practicianul urmărește să dezvolte comunicarea în cadrul diferitelor tipuri de relaționare (relaționare copil-părinte, copil-profesor, relaționare între profesioniști). Principalul scop al acestei intervenții este de a ajuta persoana să reflecteze la felul în care relaționează, evidențiind părțile pozitive ale relaționării/interacțiunii și stimulând persoana să facă schimbările dorite.

Metoda C&H urmărește să ajute studentul, geoturistul să dobândească cunoștințe despre geodiversitate într-un mod interactiv, să înțeleagă mai bine legătura dintre om și natură și valorile geoconservării.

Participanții pot fi elevi sau studenți, care studiază în diverse domenii, și geoturști. Geoturștii sunt turiștii, care aleg să viziteze o arie protejată, unde le sunt oferite servicii de geoturism legate de geodiversitate, biodiversitate și identitatea culturală locală.

Cu ajutorul metodei C&H, participantul este ghidat să reflecteze asupra unor clipuri video despre geodiversitate sub următoarele trei aspecte:

- Valoarea intrinsecă a geodiversității;
- Legătura dintre geodiversitate și biodiversitate;
- Legătura dintre geodiversitate și comunitatea locală.

Metoda C&H se aplică pe durata a trei zile. În prima zi și în ultima participanții se vor afla la Centrul de vizitare al Geoparcului, iar în cea de a doua zi aceștia vor fi invitați pe trasee itinerante din Geoparc.

Mai întâi participanții vor viziona un clip, unde primesc explicațiile ghidului și profesorului (Fig. 1. I).

În cea de a doua etapă, participantul este ajutat să schimbe rolul de spectator cu cel de ghid. Participantul devine ghid și poartă discuții cu profesorul în timpul derulării imaginilor, iar ghidul real preia rolul de spectator, putând participa cu întrebări ajutătoare.

Cea de-a treia etapă presupune pentru participant să preia rolul de profesor, acesta din urmă fiind în postura temporară de spectator.

Prin parcurgerea celor trei etape (Fig. 2. I), se urmărește verificarea bunei asimilări a cunoștințelor participantului în domeniul geodiversității. Pe de altă parte, aceste etape ajută participantul să depășească niște bariere de comunicare cu instructorul (ghid sau profesor) și îi va stimula inițiativa de explorare.

Această abordare poate facilita asimilarea eficientă a unor concepte noi, deoarece contextul de învățare creat nu va fi unul didacticist și prescriptiv, ci colaborativ, stimulând și abilitând participantul.

Pe de altă parte, în momentul în care participantul va crea propriul clip despre geodiversitate (Fig. 2. II), va avea ocazia să se folosească de informația nouă asimilată, iar în momentul în care va viziona propriul clip, va deveni mult mai conștient de ceea ce a învățat. Clipul, realizat chiar de participant (Fig. 2. III), este un instrument important în oferirea unui feed back, ajutând astfel participantul să-și îmbunătățească capacitatea de recunoaștere și identificarea semnificației și importanței elementelor de geodiversitate.

De-a lungul celor trei zile (Fig. 2) geoeducatorul (instructorul), fie că este vorba de ghid sau profesor, urmărește nu doar împărtășirea unor cunoștințe despre geodiversitate și geoconservare, ci și dezvoltarea unor aptitudini legate de comunicare și dobândirea unor atribute de către participant (Tab. 1).

Tabelul 1. Principii ale interacțiunii urmărite de geoeducator

A fi interesat	– Motivarea interesului printr-o atitudine prietenoasă – Acordarea de timp și spațiu pentru ceilalți – Arătând o deschidere pentru ceilalți – Având preocuparea față de ceea ce fac, gândesc sau simt – Ascultarea celorlalți
Încurajarea inițiativelor	– Explicând ceea ce faci – Ascultarea activă – Așteptând cu răbdare – Validarea a ceea ce vezi, crezi sau simți – Utilizarea unei intonații amicale și/sau ludice – Căutarea de inițiative
Primirea inițiativelor	– Arătarea faptului că ai ascultat și observat inițiativa celuilalt – Confirmarea unui feedback prin limbajul corpului – Fiind amical și/sau ludic – Având contact vizual, zâmbind, dând din cap sub formă de răspuns – Fiind receptiv față de ceea ce celălalt spune – Repetând/folosind cuvinte sau fraze folosite de celălalt

Dezvoltarea interacțiunilor	– Așteptând și apoi răspunzând – Verificând dacă celălalt te înțelege – Așteptarea atentă în venirea rândului tău – Râzând sau participând cu glume când se permite – Oferind o a doua sau mai multe perspective pentru același subiect – Acordarea unor discuții scurte – Contribuție la interacțiune și activitate în mod egal – Co-operarea văzută ca ajutor reciproc
Oferirea ghidării	– Schițarea structurii – Extinzându-te, bazându-te pe răspunsul celui alt – Furnizarea de informații atunci când este necesar – Oferirea de suport atunci când este necesar – Oferirea de alternative pe care celălalt le poate înțelege – Oferirea de sugestii pe care celălalt le poate urmări
Discuția de aprofundare	– Sprijinirea stabilirii obiectivelor – Schimbul de opinii – Colaborarea în rezolvarea problemelor – Observarea diferențelor de opinie – Investigarea intențiilor din spatele cuvintelor – Numirea contradicțiilor sau conflictelor (reale sau potențiale) – Atingerea unor noi cunoștințe sau înțelegeri – Gestionarea conflictelor (reluarea punctelor de „a fi atent” și „primirea de inițiative” cu scopul de restabilire a interacțiunilor de sensibilizare)

După Kennedy, H et al. (2011)

Bibliografie

- Alexandru Andrașanu *Geoeducation – a key part of Geoconservation*, Studia Universitatis Babeș Bolyai, Geologia, Special Issue, MAEGS – 16, 2009.
- Kennedy, H., Landor, M. & Todd, L., *Video Interaction Guidance: a relationship-based intervention to promote attunement, empathy and well-being*, London: JKP, 2011.
- National Geographic, 2014, education.nationalgeographic.com
- AVIGuk, 2014, videointeractionguidance.net

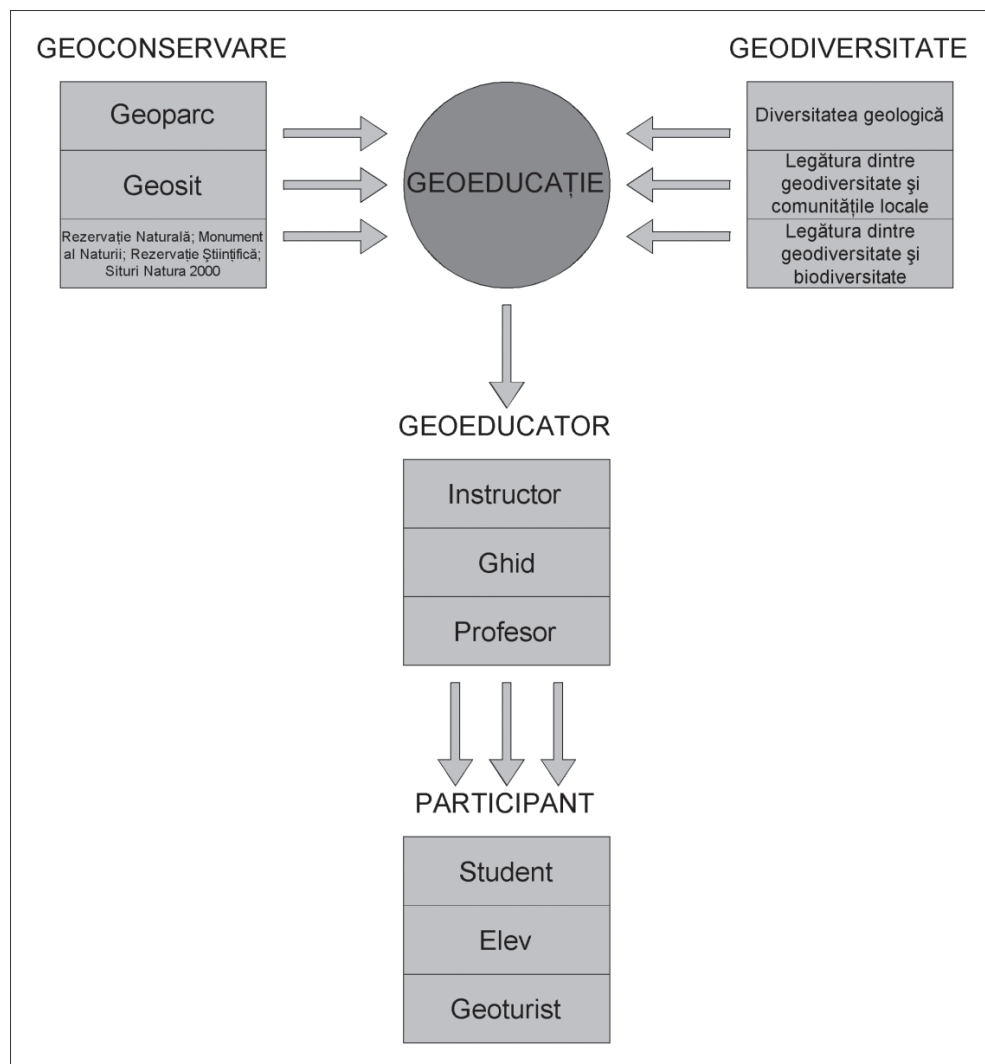

Figura 1. Schema geoeducației.

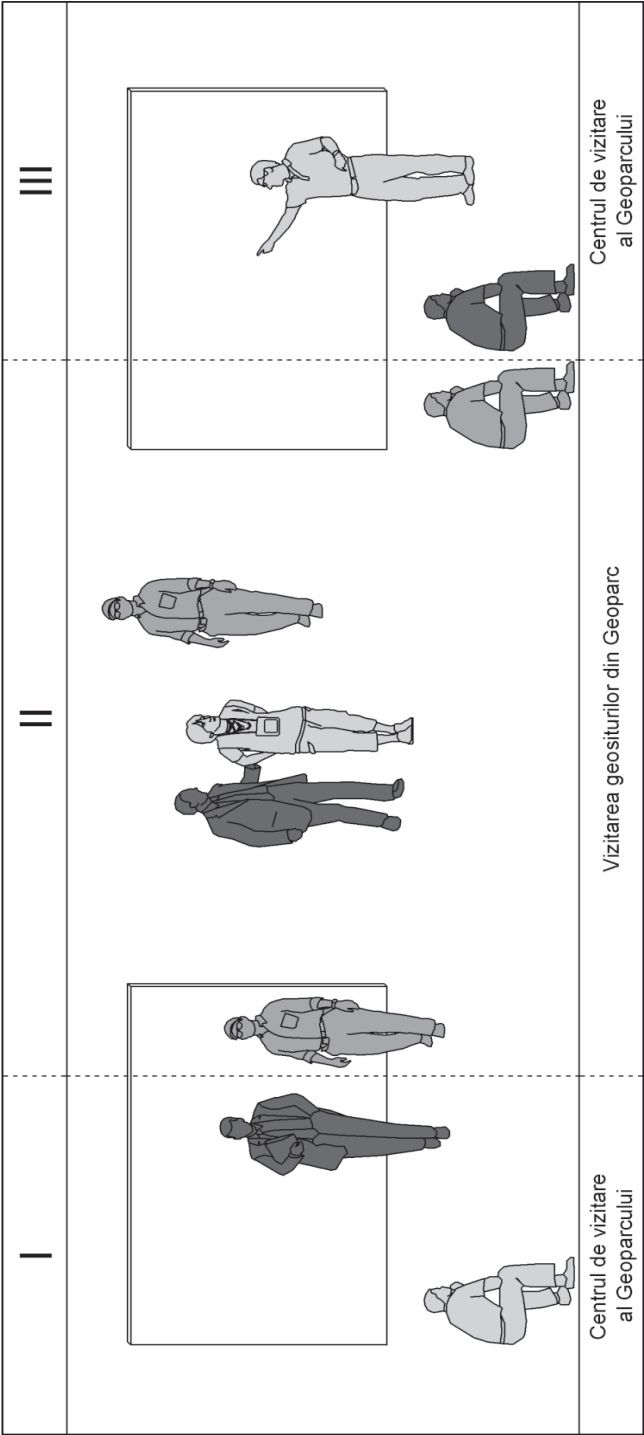

Figura 2. Aplicarea metodei C&H

PROGRAMUL EDUCAȚIONAL „CUM SE FACE?”

Lucica Savu*
Cătălina Dumitrescu**

EDUCATIONAL PROGRAM „AS IS?”

The project envisaged the accessibility of the heritage owned by the History Museum Brasov in order to grow its visibility among young audiences. The audience, with ages between 4 and 17 years, has been summoned to participate to activities through which they can understand the manner in which different categories of artifacts exhibited in the museum have been made. Activities adapted to the participant's ages have been organised, within three thematical modules: ceramics and iron objects realization and the heating systems evolution.

Keywords: *Heritage accessibility, workshops, marketing, qualitative research.*

Cuvinte cheie: *patrimoniu, ateliere, marketing, cercetare calitativă*

Denumirea proiectului a fost aleasă cu intenția de a stârni curiozitatea diverselor categorii de public cu privire la modul cum au fost obținute anumite artefacte aflate în expozițiile Muzeului de Istorie Brașov.

Rezumatul proiectului

Activitățile derulate în cadrul programului au fost adaptate pentru mai multe categorii de beneficiari, atât din mediul urban cât și din cel rural: copii de grădiniță și de vârstă școlară mică (4–7 ani), elevi de 10–11 ani (clasele a IV-a și a V-a), cei de 13–14 ani (clasele a VII-a și a VIII-a) precum și o clasă de liceeni.

Au fost alese trei categorii de artefacte al căror mod de realizare să fie detaliat, de aici rezultând tematicile diferite ale modulelor: vase ceramice, obiecte din fier și sisteme de încălzire a locuințelor.

Punctul de pornire a fost, de fiecare dată, vizita în expoziția permanentă a muzeului, cu punctarea artefactelor care ilustrează cel mai bine fiecare modul în parte.

* Muzeograf Muzeul de Istorie Brașov, e-mail: savu_lucica@yahoo.com

** Conservator Muzeul de Istorie Brașov e-mail: cd_catalina@yahoo.com

Categoria de beneficiari de vârstă mică au fost implicați în căutarea secretelelor de fabricație a obiectelor din ceramică. Activitatea a fost adaptată în funcție de dezvoltarea dexterității și interesul celor două grupe de vârstă ale beneficiarilor: copiii de 4–7 ani au modelat jucării (vase în miniatură) din lut, iar cei de 10–11 ani au încercat să imite diversele obiecte (vase ceramice) aflate în sala de expoziții dedicată arheologiei.

Elevii din clasele a VII-a și a VIII-a au fost provocați să afle câteva dintre tainele fabricării obiectelor din fier. Cu ocazia vizitei la muzeu aceștia au primit informații suplimentare referitoare la propunerea de reconstituire a unui atelier de fierar din perioada medievală. La o dată ulterioară, au vizionat o demonstrație practică a unui meșter fierar referitoare la modul de obținerea a unei potcoave, în atelierul acestuia aflat într-un sat din Țara Făgărașului.

Liceeni au fost provocați să cerceteze tainele sistemelor de încălzire a locuințelor. Pentru început au asistat la o prezentare a celor existente în expozițiile muzeului, urmând ca ulterior aceștia să se documenteze individual cu privire la mai noile mecanisme folosite în domeniu. Informațiile obținute de fiecare au fost grupate în prezentări Power Point care au făcut obiectul unui concurs între participanții acestui din urmă modul.

La finalul proiectului beneficiarii de vârstă școlară au completat chestionare referitoare la activitățile în care au fost implicați.

Beneficiarii au fost împărțiți în funcție de categoria de artefacte în ale căror taine urmau să fie inițiați.

În punerea în practică a *Modulului I – Realizarea artefactelor din lut*, a fost posibil lucrul cu o paletă mai largă de beneficiari: copii de grădiniță (toate cele trei grupe de vârstă, în număr de 70), două clase I și una de-a IV-a, toate din Brașov (cca. 90 beneficiari) și elevii de vârstă primară de la o școală, din același județ (cca. 20 beneficiari).

La implementarea *Modulului II – Realizarea obiectelor din fier*, au fost implicați elevii de vârstă gimnazială din două școli: una din Brașov (cca. 70 beneficiari) și una din mediul rural (cca. 20 elevi). S-a încercat astfel obținerea unei imagini comparative referitoare la posibilitatea de înțelegere a acestei tehnici.

Modulul III – Evoluția sistemelor de încălzire a locuințelor, a fost unul pilot și, ca atare, am considerat că este suficientă implicarea unei singure clase a XI-a de la un colegiu cu profil tehnic din Brașov (30 elevi).

Rezultă, astfel, un total de cca. 300 beneficiari ai proiectului, care au participat la activități de complexitate adaptată fiecărei categorii de vârstă.

Scopul proiectului a fost accesibilizarea și promovarea patrimoniului deținut de muzeu în rândul publicului tânăr pentru o mai bună înțelegere a modului de realizare a unor categorii de artefacte deținute de acesta.

Obiectivele specifice:

1. Vizitarea muzeului de către fiecare grup de beneficiari;

2. Prezentarea unor detalii suplimentare, referitoare la câte un grup de cinci obiecte reprezentative pentru fiecare modul în parte: obiecte din ceramică, obiecte din fier și sisteme de încălzire a locuinței;

3. Realizarea unor replici, din lut ars, ale unor obiecte aflate în expoziția de arheologie a muzeului;

4. Participarea la o demonstrație practică de realizare a unui obiect din fier în atelierul unui meșter de profil;

5. Organizarea unui concurs al prezentărilor Power Point referitoare la metodele moderne de încălzire a locuințelor.

Calendarul activităților

Modulul I. Realizarea obiectelor din ceramică a fost acela care a beneficiat de o perioadă de desfășurare mai îndelungată, începând cu luna februarie până în aprilie 2014. Activitățile din cadrul acestui modul au fost și ele adaptate grupelor de vârstă.

Atelierele practice cu copii de grădiniță s-au desfășurat la clasă, pentru confortul acestora. O scurtă intervenție a coordonatorului de atelier a avut rolul de a induce atmosfera specifică pornind de la explicația că și copii din vremurile trecute aveau nevoie de jucării, diferența dintre cele actuale și celelalte fiind gradul de elaborare a acestora. După prezentarea a trei replici ale unor vase în miniatură, aflate în expoziția muzeului, și despre care se presupune că erau folosite drept jucării, copiii au fost provocați să modeleze și ei unele din pastă de modelaj.

Elevii de vârstă școlară au derulat activitatea practică în sala dedicată arheologiei din expoziția permanentă a Muzeului de Istorie Brașov. Acestora li s-a permis să se miște liber prin sala amintită în căutarea artefactelor care să le folosească drept model, evident, în funcție de dexteritatea fiecăruia.

Toate obiectele rezultate au rămas beneficiarilor, după ce au fost realizate fotografiile cu diversele etape de realizare a acestora.

Chestioarele au fost aplicate la o dată ulterioară, în cadrul unor întâlniri organizate în școli.

Modulul II. Obținerea artefactelor din fier. Au fost organizate câte două întâlniri cu fiecare clasă. La început (luna martie 2014) elevii au vizitat expoziția permanentă a muzeului, ocazie cu care le-au fost prezentate și unele detalii referitoare la obiectele aflate în spațiul destinat reconstituirii atelierului unui meșter fierar brașovean datat în perioada medievală. Cea de-a doua activitate a constat în vizualizarea unei demonstrații practice, în atelierul unui fierar din satul Draguș, aflat la cca 100 km de Brașov (început de aprilie 2014). A fost ales acest atelier urmare a dispariției treptate a acestei meserii din satele aflate la mică distanță de marile orașe.

Modulul III. Sistemele de încălzire a locuințelor. Vizita la muzeu a elevilor a fost organizată la începutul lunii mai 2014. Aceștia au fost conduși prin expoziția

muzeului, cu punctarea acelor imagini cu vetre identificate cu ocazia cercetărilor arheologice, a încălzitoarelor de pat specific medievale precum și cu prezentarea singurei sobe de teracotă-obiect de artă aflată într-una din sălile din circuitul de vizitare.

Timp de o lună beneficiarii au avut timp de documentare individuală, referitoare la noile metode de a menține cald spațiul de locuit, iar în luna iunie a fost organizat concursul de prezentări electronice.

Modalități de realizare a proiectului

Activitatea teoretică a constat într-o vizită ghidată prin expoziția permanentă a muzeului cu punctarea acelor artefacte specifice fiecărui modul în parte. Timpul alocat a fost de 60–90 minute.

Atelierele practice au fost cele care au avut o structură diferită.

Participanții la primul modul au vizionat pentru început o foarte scurtă prezentare a modalităților practice de lucru cu pasta de modelaj urmate de activitatea propriu-zisă. Fiecare astfel de întâlnire a durat maximum o oră, beneficiarii lucrând așezați la masă, deoarece vârsta acestora nu permitea o perioadă de concentrare mai mare.

Pentru ducerea la îndeplinire a atelierului practic al celui de-al doilea modul a fost necesară deplasarea elevilor în atelierul meșterului fierar. În acest context am conectat activitatea cu o excursie pe care beneficiarii au făcut-o, împreună cu profesorii coordonatori, la alte obiective turistice din zona amintită. Demonstrația practică a durat aproximativ 40 minute, timp în care meșterul a explicat principalele etape prin care trebuie trecută o bucată diformă de fier pentru a se obține un produs finit.

Timpul individual de documentare a fiecărui beneficiar care a pregătit o prezentare electronică în cadrul Modulului III poate fi cel mult estimat, fiind direct proporțional cu interesul pe care aceștia l-au acordat tematicii.

Promovare. Activitățile desfășurate în cadrul proiectului au fost promovate în rețeaua de socializare-facebook a muzeului și a unora dintre parteneri. Pe această platformă au fost publicate fotografiile de la toate activitățile de educație muzeală în timp real, după obținerea acordului scris al părinților, toți beneficiarii fiind minori.

Principalul beneficiu pe termen lung al proiectului îl constituie creșterea vizibilității muzeului în rândul publicului brașovean și a celui din mediul rural din județ. De asemenea un important câștig îl constituie creșterea interesului profesorilor care doresc să participe la viitoarele activități de educație muzeală, nevoia de colaborare dovedindu-se a fi reciprocă. Mai precis este vorba despre dorința de a atrage noi vizitatori la muzeu și despre dorința unora dintre reprezentanții instituțiilor de învățământ de a identifica locuri inedite de desfășurare a lecțiilor din curricula școlară.

Din dorința de a urmări evoluția în timp a vizitatorilor muzeului am programat, împreună cu unul dintre profesorii coordonatori (prof. Alina Turculeț) o serie de colaborări, începând din anul școlar 2012–2013 când elevii au început clasa pregătitoare, concluziile urmând să fie extrase abia în anul 2017 când aceștia vor finaliza clasa a IV-a. Activitatea din cadrul Modulului I a fost a doua de acest fel, gradul de acomodare al elevilor cu spațiul muzeal, putem deja să afirmăm, că a fost mai bun.

Cercetarea de marketing realizată de muzeu, este o activitate formală, sistematică și continuă, foarte importantă fiind analiza datelor și înțelegerea corectă a situației, deoarece pe baza concluziilor se vor lua anumite decizii, se vor adopta și implementa politici și programe viitoare de acțiune. Rezultatele chestionarelor au condus la concluzii utile persoanelor implicate în activitățile de educație muzeală.

Chestionarul pe care l-am oferit este destinat cunoașterii opiniilor publicului vizitator, având funcția de autoreglare a serviciilor oferite. Datele culese sunt foarte importante pentru strategia de organizare și pentru prioritățile efectuării unor programe viitoare.

La sfârșitul activităților practice, fiecare elev (evident dintre cei care cunosc scrisul) participant a fost invitat să completeze câte un chestionar conceput în funcție de categoriile de vârstă, respectiv unul pentru elevii claselor I–V și unul pentru cei de vârstă gimnazială (clasele a VII-a și a VIII-a) care pot fi regăsite în Anexele 1 și 2.

Interpretarea chestionarelor

Întrebările din chestionar au fost împărțite pe 3 secțiuni:

- o întrebare referitoare la obiectivele muzeale vizitate anterior.
- întrebări privind proiectul propriu-zis, concentrate pe evaluarea calitativă.
- o întrebare care identifică pe viitor, așteptările (dorințele) de la aceste programele educaționale.

Datele obținute în urma prelucrării acestora sunt relevante atât pentru proiectul derulat, cât și pentru alegerea activităților următoarelor proiecte (identificarea nevoilor publicului).

Rezultatele chestionarului au reliefat mai multe aspecte care trebuie luate în calcul atunci când vor fi organizate alte activități de educație muzeală.

Referitor la obiectivele muzeale vizitate se distinge, în proporție de 95%, muzeele vizitate în cadrul activităților școlare, în principal în cadrul programului *Școala Altfel*. Mai precis, doar 5% dintre respondenți au vizitat muzee împreună cu familia.

Prima categorie de chestionare a fost adresată participanților la Modulul I. În urma analizei s-a constatat că 44 chestionare erau valide dintre cele adresate elevilor claselor I–IV. Din acestea am extras câteva aspecte pe care le considerăm utile în programarea viitoarelor activități de educație muzeală.

– În proporție de 90% dintre beneficiari au declarat că le-a plăcut foarte mult atelierul la care au participat.

– 90% dintre aceștia au apreciat mai mult activitatea practică decât cea de vizitare a expoziției .

– În ceea ce privește tipul de activități la care ar dori să participe în viitor, 30% dintre repondenți doresc să participe la un atelier de desen pornind de la obiecte expuse în muzeu, 30% la un atelier cu tematică istorică derulat sub formă de joc de puzzle și 40% la un atelier în care să reconstituie obiecte expuse.

– La întrebarea „Ce v-a atras cel mai mult pe parcursul vizitei?” 75% dintre participanți au răspuns că le-au plăcut mai mult vasele din lut și armele expuse, restul de 25% fiind interesați de alte diverse obiecte din expunere.

Cea de-a doua categorie de chestionare a fost propusă spre completare elevilor din clasele a VII-a și a VIII-a. În urma analizei au fost declarate valide 92 dintre acestea, fiind extrase mai multe concluzii preliminare.

La întrebarea „Cum apreciați calitatea programului la care ați participat?”, 27,3% dintre beneficiari l-au considerat foarte bun, 48,5% – bun, 18,2% – satisfăcător și 6% – nesatisfăcător.

– 30% dintre subiecți au mai participat la proiecte similare.

– 81,8% dintre participanți au apreciat mai mult demonstrația practică la atelierul de fierărie fiind interesați de tipul uneltelor folosite pentru prelucrarea fierului, de ciocanul pneumatic și de priceperea fierarului la prelucrarea obiectelor din fier.

– 18,2% dintre elevi au apreciat vizita tematică în muzeu.

În ceea ce privește dorința de a participa pe viitor la alte proiecte, 30% dintre repondenți nu își mai doresc să participe la nici un fel de programe, iar 70% își exprimă dorința de a participa la proiecte:

– cu tematică de confecționarea hainelor în evul mediu; sporturi practicate în evul mediu; construcția mijloacelor de transport (mașini, avioane);

– vizionare de filme istorice;

– vizitarea monumentelor istorice din oraș și din împrejurimi.

Analiza chestionarelor aplicate conduce la concluzia că în viitor este de dorit ca programele de educație pe care muzeul le pregătește beneficiarilor din clasele primare să fie axate, în principal, pe activități practice, iar cele pe care adresează elevilor de vârstă gimnazială să fie pregătite în colaborare cu cadrele didactice, pentru a putea fi adaptate dorințelor exprimate de aceștia.

Anexa 1.

CHESTIONAR (Cls. I–IV)

1. Când ați vizitat ultima data un muzeu? Care?

.....

.....

.....

2. Cât de mult v-a plăcut atelierul la care ați participat?

- ☐ Foarte mult
- ☐ Mult
- ☐ Puțin
- ☐ Deloc

3. Care dintre activități v-au plăcut mai mult?

- ☐ Atelier de modelaj în lut
- ☐ Vizitarea expoziției

4. Ce v-a atras cel mai mult pe parcursul vizitei?

.....

.....

.....

5. La ce tip de activități v-ar plăcea să participați pe viitor?

- ☐ Desen după obiectele din expunere
- ☐ Reconstituiri de obiecte cu ajutorul cartonului și aracetului
- ☐ Obiecte și legende
- ☐ Puzzle cu tematică istorică

Anexa 2.

CHESTIONAR (Cls. VII–VIII)

1. Când ați vizitat ultima dată un muzeu? Care?

.....

.....

.....

2. Cum apreciați calitatea programului la care ați participat?

- o Foarte bun
- o Bun
- o Satisfăcător
- o Nesatisfăcător

3. Ați mai participat la proiecte similare? Care anume?

.....

.....

.....

4. Care dintre activități v-au plăcut mai mult?

- o Demonstrația practică în atelierul de fierărie
- o Vizită ghidată tematică în muzeu

5. Ce v-a atras atenția la prelucrarea obiectelor din fier?

.....

.....

.....

6. La ce proiecte v-ar plăcea să participați pe viitor?

.....

.....

.....

Modulul I
grupa de vârstă 4–7 ani

Modulul I
grupa de vârstă 10-11 ani

Modulul al II-lea

PARTENERII MUZEULUI REGIUNII PORȚILOR DE FIER ȘI ROLUL LOR ÎN SUSȚINEREA ACTIVITĂȚILOR DE EDUCARE, PROMOVARE ȘI ETALARE A PATRIMONIULUI MUZEAL

Magdalena Trăistaru*

LES PARTENAIRES DU MUSÉE DE LA RÉGION DES PORTES DE FER. LEUR SUPPORT POUR LES ACTIVITÉS D'ÉDUCATION, PROMOTION ET MISE EN VALEUR DU PATRIMOINE MUSÉAL

L'auteur met en lumière le rôle des partenaires locaux du musée dans le contexte des activités destinées au public au long de la dernière année.

Mots cle: *musée, partenaires, patrimoine muséal*

Cuvinte cheie: *muzeu, parteneri, patrimoniul muzeal*

Muzeul Regiunii Porților de Fier se află începând din anul 2010 într-un amplu proces de reabilitare și de transformare a lui în produs turistic, fapt pentru care spațiile necesare etalării expozițiilor temporare sau desfășurării activităților educaționale sunt practic inexistente.

În aceste condiții am fost practic nevoiți, să gândim o nouă strategie de desfășurare a unora dintre cele mai importante funcții ale muzeului, acelea de etalare și de educare a tinerei generații, folosind patrimoniul muzeal.

Adaptarea la noile condiții s-a făcut practic „din mers”, învățând din greșeli și evitând pe viitor situațiile neplăcute care ne-ar fi pus într-un „con de umbră”.

Expozițiile temporare organizate de specialiștii noștri, vizând oricare dintre domeniile de activitate ale Muzeului Regiunii Porților de Fier și anume, istorie-arheologie, etnografie, științele naturii, artă sau conservare-restaurare, s-au etalat și vernisat în cadrul Muzeului de Artă (deschis parțial) sau în cadrul Muzeului Hidrocentralei Porțile de Fier I.

* Muzeograf, Șef Secție Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală, Muzeul Regiunii Porților de Fier, Drobeta Turnu Severin, e-mail: magdatraistaru@yahoo.com

Fiecare dintre cele două locații prezintă anumite dezavantaje.

Muzeul de Artă un adevărat palat, cu decoruri în stucaturi baroce, lambriuri sculptate în lemn de stejar cu frize aurite, picturi murale, mozaicuri de oglinzi și vitralii, cristal venețian în glasvanduri și oglinzi, candelabre impunătoare, nu s-a „pliat” pe unele expoziții, creând o notă discordantă cu piesele etalate. O astfel de expoziție, în opinia mea, a fost „Rânduiala săsească”, prin excelență o expoziție de mare valoare, atât a obiectelor etalate cât și a mesajului transmis, realizată de colegii noștri de la Muzeul de Etnografie săsească *Emil Sigerus* din Sibiu, care nu s-a potrivit cu interiorul somptuos al Muzeului de Artă de care nu puteai să faci abstracție.

Muzeul Hidrocentralei aflat chiar în sediul Hidrocentralei Porțile de Fier I, situat la 11 km de Drobeta Turnu Severin, face ca severinenii să ajungă mai greu la acest sediu, iar elevii care sunt principalii noștri vizitatori, ar trebui să piardă câteva ore de curs pentru a vizita sau pentru a desfășura o activitate educativă în această locație.

Toate aceste probleme au dus la găsirea unor soluții alternative și totodată favorabile atât nouă cât și vizitatorilor și colaboratorilor noștri.

Cei mai mulți parteneri ai noștri au apărut din dorința de a promova patrimoniul muzeal prin expoziții și prin activități educative desfășurate cu elevii, lucru greu de realizat în absența spațiilor expoziționale și a unor săli special amenajate pentru astfel de activități

Pentru a continua activitățile de pedagogie muzeală începute cu mulți ani în urmă, muzeul nostru, am încheiat parteneriate în primul rând cu:

Inspectoratul Școlar Județean Mehedinți și majoritatea unităților școlare din municipiu și județ.

Palatul Copiilor și Centru Cultural „Nichita Stănescu” din Drobeta Turnu Severin sunt partenerii care ne furnizează talente artistice ori de câte ori muzeul organizează manifestări culturale artistice cu ocazia diferitelor evenimente, gen Zilele Europene ale Patrimoniului, Ziua Internațională a Muzeelor etc.

Toți acești parteneri și-au pus amprenta pe bunul mers al activităților educative și culturale desfășurate de muzeu.

Colaborări cu societăți comerciale

Lipsa spațiilor de desfășurare a activităților muzeale a dus la încheierea unor protocoale de colaborare cu două mari centre comerciale și anume SC Severin Shopping Center și SC România Hypermarche – Cora.

În baza protocolului de colaborare cu SC Severin Shopping Center SRL, acesta ne-a pus la dispoziție un spațiu în care să ne desfășurăm activitățile, iar noi ne-am obligat să respectăm programul de evenimente lunare stipulate în contract. Astfel pe parcursul anului 2014 în cadrul acestei societăți, Muzeul Regiunii

Porților de Fier a vernisat următoarele expoziții: „Vârstele Pământului. Pliocenul”, „Artiști necunoscuți-Flori Fridolin”, „Imperium Romanum”, etc.

În cadrul aceluiași sediu s-au desfășurat și activitățile educative din perioada de Școală altfel „Să știi mai multe să fii mai bun!”.

În intervalul orar 9,00–12,00, într-un loc special amenajat, muzeografilor au susținut prezentări tematice, filme documentare și ateliere de lucru la care au participat un număr de peste 200 de elevi proveniți din cinci școli. Pe parcursul anului în cadrul acestei locații muzeografilor au desfășurat lecții interactive la care au participat elevii din școlile severinene.

Pentru că SC Severin Shopping Center găzduiește hipermarketul Carrefour, în perioada 1–15 mai la casele de marcat au fost distribuite bilete de intrare gratuită la Muzeul Hidrocentralei cu ocazia Zilei Internaționale a Muzeelor (18 mai), încercând astfel, promovarea acestei secții a Muzeului Regiunii Porților de Fier.

Celălalt partener Hipermarketul Cora, ne-a pus și el la dispoziție, un spațiu generos în care specialiștii muzeului au desfășurat activități educative, lecții tematice interactive, ateliere de pictură cu tematică diversă, manifestări culturale-artistice și de promovare. Participanții la aceste activități au fost copiii din

școlile de învățământ normal dar și din Centrul de incluziune „Constantin Pufan” unde studiază copii cu deficiențe mentale. Ori de câte ori s-au organizat târguri naționale sau internaționale în cadrul acestui hipermarket, muzeul a susținut campanii de promovare.

Colaborări cu muzee din țară și străinătate

Lipsa spațiilor de etalare a făcut ca în ultimi ani să găzduim tot mai puține expoziții ale muzeelor partenere. Astfel

- Expoziția „Ada-Kaleh” (2012) în colaborare cu Muzeul Țăranului Român din București a fost etalată în cadrul Muzeului Hidrocentralei Porțile de Fier I.

- Expoziția „Flori de mină” (2013) organizată de Muzeul de Mineralogie din Baia Mare a fost vernisată tot la Muzeul Hidrocentralei

- Expoziția Rânduiala săsească organizată de muzeografi Muzeului de Etnografie săsească „Emil Sigerius” din cadrul Complexului Național ASTRA, Sibiu, etalată la muzeul de Artă.

- Expoziția „Casa Romulei. De la Dionis la Hristos” (2014) a colegilor din Muzeul Național Zajecar, Serbia a fost expusă la Muzeul Hidrocentralei

- Expoziția „Colecția particulară Marius Matei. Port popular bănățean” (2014) a unui colecționar timișorean a putut fi admirată la sediul Muzeului de Artă.

Pe lângă expozițiile găzduite de muzeul nostru, în cadrul parteneriatelor de colaborare cu muzee din țară sau străinătate Muzeul Regiunii Porților de Fier a itinerat următoarele expoziții:

- Expoziția „Plante fosile din S-V Olteniei” realizată de secția Științele Naturii și itinerată la Muzeul de Mineralogie din Baia Mare

- Expozițiile „Scoarțe mehedintene” și „Biserici de lemn din județul Mehedinți” itinerate la Muzeul Național Zajecar, Serbia

- Expoziția „Elemente renaștentiste de la Cetatea Severinului” itinerată la Muzeul Județean Vâlcea

O altfel de interacțiune a Muzeului Regiunii Porților de Fier cu muzee din țară sau străinătate a constat în:

- **Colaborări în cadrul proiectelor educaționale** inițiate de Secția Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală, și anume:

- „Satul românesc. Arhitectura tradițională” (2013) în parteneriat cu Complexul Muzeal ASRA, Sibiu, Muzeul Județean Gorj „Alexandru Ștefulescu”, Târgu Jiu și Colegiul Național Traian, Drobeta Turnu Severin

- „Mărturiile trecutului. Fosilele” (2014) în colaborare cu Muzeul Olteniei Craiova și Colegiul Național Traian, Drobeta Turnu Severin

Aceste proiecte au fost elaborate în scopul educării tinerei generații, în vederea cunoașterii și respectării patrimoniului național prin excursii documentare realizate în muzeele partenere.

- **Schimburi de experiență** între muzeografi participanți la simpozioanele organizate de specialiștii severineni, atât prin lucrările prezentate cât și prin excursiile documentare realizate la obiective turistice din județ, dar și din străinătate, Serbia (Muzeul Național Zajecar, situl arheologic Felix Romuliana, Lepenski Vir, etc.)

– **Sprijinirea unor muzee** din țară în realizarea unor expoziții, punându-le la dispoziție prin contracte de împrumut, piese din colecția Muzeului Regiunii Porților de Fier cu o reală valoare istorică și documentară (Muzeul Național de Istorie a României din București – Expoziția „Aurul și argintul României” (2013); Expoziția „Comorile României” ce urmează a fi vernisată în China în anul 2015, etc.)

– **Sprijinirea în amenajarea și realizarea tematicii** Muzeului „Gheorghe Ionescu Șișești” din comuna Șișești, folosindu-se materiale auxiliare rezultate din dezmembrarea expoziției de bază a Muzeului Regiunii Porților de Fier.

– **Schimbul intercultural al tipăriturilor** muzeelor prin intermediul Bibliotecii Muzeului Regiunii Porților de Fier. Prin aceste schimburi biblioteca noastră se îmbogățește an de an cu ediții noi, care cuprind cercetările și descoperirile colegilor noștri din țară.

Primăriile din județul Mehedinți au constituit în ultimi ani parteneri de seamă ai Muzeului Regiunii Porților de Fier. Astfel cu ocazia unor evenimente culturale desfășurate în diverse localități din județ, muzeul în calitate de partener a fost prezent cu diferite activități culturale, în special cu expoziții. Expoziția „Scoarțe mehedintene” a fost etalată în cadrul Festivalului „Diferiți etnic, dar uniți cultural” (Eșelnița); „Satelor dunărene”; „Ceaunul de aur” (Moldova Nouă); Sărbătoarea Dunării (Prunișor);

Comuna Șișești, un important centru ceramic al județului nostru, ne-a fost de multe ori partener, prin reprezentantul legal Primăria Șișești, în activitățile educaționale desfășurate cu elevii, astfel că, în anul 2013 Școala de vară „Joacă-te

și învăță!” s-a desfășurat în această comună având ca participanți copiii din localitate. Tot Primăria Șișești este cea care ne furnizează material ceramic (rebuturi) pe care noi îl folosim în atelierele educaționale.

Pentru că tot mai mult se vorbește de terapie prin artă, anul acesta Muzeul Regiunii Porților de Fier a desfășurat mai multe activități în cadrul **instituțiilor sanitare** din municipiul Drobeta Turnu Severin.

În cadrul Spitalului CFR a fost organizată o expoziție personală de pictură a unei colege care a dorit să aducă în fața bolnavilor internați în acest spital, un strop de culoare.

Cu ocazia Zilei Copilului muzeul a încheiat un parteneriat cu Spitalul Județean Mehedinți, unde aceeași colegă a desfășurat un atelier de pictură, în cadrul căruia copiii internați pe Secția de Pediatrie au pictat vase ceramice.

Colaborări cu Penitenciarul Drobeta Turnu Severin

În cadrul parteneriatului cu această instituție, persoanele private de libertate au beneficiat de vizite ghidate (la Muzeul de Artă și Muzeul Hidrocentralei), de activități educative (prezentări tematice, filme documentare, etc.) culturale (recital de poezie, scenete de teatru), iar specialiștii muzeului s-au implicat ori de câte ori a fost nevoie în susținerea acestor activități.

Pe lângă activitățile educativ-culturale pe care muzeul le-a desfășurat în beneficiul Penitenciarului și această instituție ne-a pus la dispoziție forța de muncă necesară în cazul igienizării parcului arheologic, dar și în cazul săpăturilor arheologice de la amfiteatrul roman, săpături care au avut loc în ultimi 3 ani.

Parteneriat cu mass-media

Fără partenerii din mass/media muzeul nu ar avea vizibilitate în rândul comunității locale, dar și naționale.

Secția Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală are o strânsă legătură cu mass-media locală, astfel că la sfârșitul fiecărei luni transmite un comunicat de presă cu evenimentele lunii viitoare către toți partenerii media. La toate evenimentele muzeului presa scrisă cât și televiziunile locale sunt prezente, bazându-ne pe

faier-play-ul lor și pe corectitudinea cu care transmit știrile legate de activitățile muzeului.

Pe lângă rolul de promovare a instituției noastre, mass-media locală a jucat un rol important alături de alte instituții de cultură, de învățământ sau ONG-uri în proiecte pe care le-am desfășurat de-a lungul anilor.

Muzeul a reușit să aibă o arhivă de filme documentare, filme realizate de TVR-Cultural care prin cercetare de teren și cu ajutorul specialiștilor din muzeu au reușit să realizeze sub genericul „Zestrea românilor” câteva filme documentare etnografice, în care sunt prezentate obiceiuri și tradiții populare din județul Mehedinți. Toate aceste filme ne sunt de un real folos în activitățile cu elevii, folosindu-le ca suport pentru o mai bună înțelegere, știind că impactul vizual este mai puternic decât cel verbal.

Prezența mass-mediei alături de Muzeul Regiunii Porților de Fier, face ca notorietatea acestei instituții de cultură să crească atât pe plan local cât și național.

În articolul de față am încercat să surprindem o parte din partenerii noștri care au fost și sperăm că vor fi alături de noi și în anii viitori.

CRONICA EVENIMENTELOR DESFĂȘURATE ÎN CADRUL MUZEULUI REGIUNII PORȚILOR DE FIER ÎN ANUL 2013

Magdalena Trăistaru*

CHRONIQUE DES ÉVÉNEMENTS AU MUSÉE DE LA RÉGION DES PORTES DE FER (2013)

L'Article présente les activités déroulées au cadre du Musée suivant le type de manifestation: *symposia*, expositions, conférences, présentation de livres, spectacles d'art, projets culturels.

Mots clé: *Symposia, programme, manifestation*

Cuvinte cheie: *Simpozion, programe, manifestări*

I. SIMPOZIOANE ȘTIINȚIFICE

17-18.10.2013 Simpozionul Național DROBETA organizat de Muzeul Regiunii Porților de Fier a reunit specialiști în diverse domenii din cadrul muzeelor, universităților și a altor instituții de cultură din țară. Simpozionul s-a desfășurat pe următoarele secțiuni:

- Științele Naturii: „*Mediul – Cercetare, Conservare, Valorificare*”
- Etnografie: „*Etnografia Olteniei, Cercetare, Conservare, Valorificare*”
- Artă Plastică: „*Arta românească în context european*”
- Pedagogie muzeală: „*Muzeul-Poartă spre cunoaștere*”

Deschiderea oficială a avut loc în cadrul Colegiului Tehnic Decebal și au participat atât oficialități din partea Consiliului Județean Mehedinți, a Primăriei municipiului Drobeta Turnu Severin cât și de la Inspectoratul Școlar Mehedinți. Simpozionul s-a încheiat cu o excursie documentară în Clisura Dunării.

08-09.11.2013 Simpozionul Național Alexandru Bărcăcilă organizat de Secția de Istorie-Arheologie în Salonul albastru al Hotelului Continental a reunit

* Muzeograf, Șef Secție Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală, Muzeul Regiunii Porților de Fier, Drobeta Turnu Severin, e-mail: magdatraistaru@yahoo.com

arheologi, istorici și cercetători de seamă din muzeele și universitățile românești. Excursia documentară a avut loc la Muzeul Național Zaječar, Serbia și la situl arheologic Romuliana.

II. EXPOZIȚII

17.01. 2013 Expoziția ***Luminile iernii***, expoziție personală de pictură *Doina Iovănel Spineanu* vernisată la Muzeul de Artă și coordonată de Maria Bălăceanu.

31.01.2013 Expoziția personală de pictură ***Ion Scăueru*** vernisată în cadrul Muzeului de Artă și coordonată de Maria Bălăceanu.

19.02.2013 Expoziția ***Peisajul în plastica românească*** organizată de Maria Bălăceanu în cadrul Muzeului de Artă a etalat lucrări de pictură și grafică din colecțiile Muzeului Regiunii Porților de Fier.

12.03.2013 Expoziția ***Natură moartă în plastica românească*** organizată de Maria Bălăceanu în cadrul Muzeului de Artă a cuprins lucrări de pictură și grafică din colecțiile Muzeului Regiunii Porților de Fier.

19.04.2013 Expoziția ***Drobeta romană*** organizată de Gabriel Crăciunescu cu ocazia Zilelor Severinului în cadrul Galeriei hipermarketului CORA, a cuprins 25 de postere cu imagini ce reprezintă piese descoperite de-a lungul cercetărilor arheologice în săpăturile de la Drobeta.

19.04.2013 Expoziția ***Drobeta Turnu Severin-190 de ani*** organizată de Secția de Istorie – Arheologie a Muzeului Regiunii Porților de Fier în colaborare cu Arhivele Naționale, Filiala Mehedinți și etalată pe Esplanada Casei Tineretului a cuprins o serie de documente referitoare la orașul nostru.

22.04.2013 Expoziția ***Bijuteriile pământului*** organizată la Muzeul de Artă de Florina Diaconu, muzeograf Secția Științele Naturii, a reunit eșantioane de flori de mină din colecția Muzeului Regiunii Porților de Fier.

28.05.2013 Expoziția ***Flori de mină*** realizată de Muzeul de Mineralogie din Baia Mare și itinerată la Muzeul Hidrocentralei Porțile de Fier I din Gura Văii a cuprins eșantioane minerale, deosebit de estetice, provenite din minele din regiunea Baia Mare (Baia Sprie, Herja, Cavnic, Valea Roșie, Băiuț, etc.). Muzeul de Mineralogie din Baia Mare, deținătorul uneia din cele mai mari și mai spectaculoase colecții regionale din Europa este unul dintre partenerii Muzeului Regiunii Porților de Fier.

13.06.2013 Expozițiile **Natura în artă și Tezaur de artă populară** organizate de Eleonora Dondesi, desenator în cadrul Secției Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală, în Căminul Cultural din Bala de Jos. Lucrările de pictură ale elevei Alexandra Enescu au fost etalate alături de obiecte etnografice din zona de munte a județului Mehedinți.

19.06.2013 Expoziție de pictură **Pași peste anotimp-expoziție personală Lidia Dondesi** vernisată în cadrul Muzeului Hidrocentralei Porțile de Fier I a cuprins 60 de lucrări de pictură, realizate în cuțit de paletă și pensulă, pe carton și pânză, cu culori acrilice. Pasiunea pentru pictură a colegei noastre Lidia Dondesi, desenator în cadrul Secției Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală a Muzeului Regiunii Porților de Fier a făcut-o să însuflețească natura statică și să transpună în expresii plastice percepția realității din jur, reușind îmbinarea perfectă a culorilor.

20.06.2013 Expoziție de pictură **Dumitru Ghiață Colibaș** organizată de Maria Bălăceanu la sediul Muzeului de Artă a cuprins lucrări ale autorului ce fac parte din patrimoniul Muzeului Regiunii Porților de Fier.

14.08.2013 Expoziția – **Portret în arta plastică românească** organizată de Maria Bălăceanu la sediul Muzeului de Artă a cuprins lucrări de pictură ce reprezentau portrete feminine, fiind o expoziție dedicată Zilei de Sf. Maria.

20-22.09.2013 Muzeul Regiunii Porților de Fier a organizat cu ocazia **Zilelor Europene ale Patrimoniului** desfășurate sub deviza „Patrimoniul Cultural oglindă a pomiculturii și viticulturii” o serie de manifestări culturale care s-au dorit o pledoarie în vederea adoptării unor soluții pentru salvarea, protejarea și promovarea valorilor culturii tradiționale, astfel încât să poată fi transmise generațiilor prezente și viitoare.

Expoziția **„Vița-de-vie și vinul. Tradiție și patrimoniu.”** expusă pe 21 de șevalete a fost etalată pe esplanada Palatului Administrativ (Zona steag) din municipiul Drobeta Turnu Severin.

Expoziția **„Drumuri prin Oltenia. Scoarțe mehedințene.”** care prezintă selectiv piese din „Colecția scoarțe” de pe întreg arealul zonei etnografice mehedințene, a fost expusă la Muzeul de Artă.

04.10.2013 Expoziția **Toamna în pictura lui Dumitru Gheață** organizată de Maria Bălăceanu la Muzeul de Artă prezintă lucrări ale autorului, existente în patrimoniu Muzeului Regiunii Porților de Fier

04.10.2013 Expoziția **Toamna – Poezia în culoare** a colegei noastre Eleonora Dondesi, organizată la Muzeul Hidrocentralei cuprinde lucrări realizate pe carton,

cu o cromatică specific acestui anotimp care reprezintă peisaje, natură statică și compoziții.

05.10.2013 Expoziția *Crâmpoie din viața medievală a Țării Severinului* organizată de Secția Istorie-Arheologie și etalată în fața Casei Tineretului, a cuprins piese descoperite în urma campaniilor arheologice la Cetatea Severinului și restaurate în Laboratorul de Conservare-Restaurare al muzeului.

07.11.2013 Expoziția *Treptele vieții* organizată de Eleonora Dondesi în incinta Hipermarketul CORA a cuprins 37 de lucrări de sculptură în lemn, cu subiecte diverse, inspirate din viața satului, Univers, etc., din colecția Petre Scurtu, sculptor amator din satul Bala de Sus, jud. Mehedinți.

III. EXPUNERI TEMATICE, LANSĂRI DE CARTE, MANIFESTĂRI ARTISTICE

09.01.2013 Lansarea anuarului DROBETA XXII cu următoarele serii: Arheologie-Istorie, Etnografie, Artă Plastică, Științele Naturii și Pedagogie Muzeală. Evenimentul organizat de Secția Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală a avut loc în cadrul Muzeului de Artă. Toate cele cinci volume cuprind articolele participanților, la Centenarul muzeului desfășurat în vara anului 2012 dar și la Simpozionul de Arheologie din luna noiembrie a aceluiași an. La lansare au fost prezenți invitați din cadrul mai multor ramuri de activitate, învățământ, arhive, bibliotecă, episcopie, etc. Cei prezenți la această manifestare și-au exprimat aprecierile sau criticile cu privire la articolele editate.

15.01.2013 Cu prilejul *Zilei Culturii Naționale* Muzeul Regiunii Porților de Fier prin Sorina Matacă și Maria Bălăceanu a organizat un dialog cultural cu tema *Mihai Eminescu*. Grupul folcloric *Izvorașul* al Episcopiei Severinului și Strehaiei a interpretat melodii pe versuri semnate de marele poet român. 12 persoane private de libertate de la Penitenciarul Drobeta Turnu Severin au susținut un recital de poezie eminesciană. La acest eveniment au participat și 30 de elevi de la Colegiul Economic *Teodor Costescu*, împreună cu cadrele didactice, profesori de specialitate, limba și literatura română, care au prezentat succint importanța operei lui Mihai Eminescu în literatura românească.

24.01.2013 Ziua Unirii La Muzeul de Artă a avut loc o acțiune dedicată Marii Uniri de la 1859, unde deținuții Penitenciarului Drobeta Turnu Severin au interpretat sceneta *Moș Ion Roată și Unirea*. Elevii Colegiului Economic *Teodor Costescu* prezenți la această manifestare au participat alături de persoanele private de libertate la o expunere tematică susținută de Mariana Drăghia, muzeograf în cadrul Secției Istorie-Arheologie. Prin această expunere participanții au primit informații cu privire la importanța Marii Uniri.

Expunere tematică la Muzeul Hidrocentralei susținută de Mariana Drăghia elevilor claselor a III-a și a IV-a din cadrul Școlii cu clasele I–VIII nr. 3, cu ocazia Marii Uniri. După prezentarea importanței zilei de 24 ianuarie 1859, elevii împreună cu cadrele didactice au jucat hora Unirii.

Expunere tematică susținută de Valeria Păunescu, muzeograf în Secția Istorie-Arheologie, elevilor clasei a III-a din Școala nr. 6, învățător Amza Simona. La finalul activității elevii împreună cu învățătoarea au jucat Hora Unirii.

02.02.2013 Ziua Zonelor Umede a fost marcată la Muzeul Hidrocentralei Porțile de Fier de Mariana Drăghia prin desfășurarea unor activități specifice acestei zile împreună cu preșcolarii de la Grădinița nr. 19.

28.02.2013 Atelier de confecționat măștișoare Eleonora Dondesi, desenator în cadrul Secției Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală, alături de Magdalena Trăistaru, muzeograf în cadrul aceleiași secții au organizat un atelier de confecționat măștișoare la care au participat elevii clasei a III-a, coordonați de învățătoarea Alina Simcea, chiar în sala de clasă. Măștișoarele copiilor, au fost etalate pe holul școlii, pe peretele din fața clasei, unde au putut fi admirate și de alți elevi ai școlii.

11.03.2013 Lansare de carte *Aventuri subiective Metamorfozele jurnalului feminin* de Viorica Gligor la Muzeul de Artă din Drobeta Turnu Severin.

15.03.2013 Expunere tematică *Calendarul ecologic* prezentată de Mariana Drăghia în cadrul Muzeului Hidrocentralei Porților de Fier. Participanți la această activitate au fost elevii Școlii cu clasele I–VIII nr. 3 coordonați de profesorii Geanina Achim și Elena Ghilerdea.

15.03.2013 Lecție interactivă *Pictând pe o frunză de stejar* Cu prilejul debutului Lunii Pădurii, muzeografii Secției Științele Naturii Sorina Matacă și Florina Diaconu, au organizat o lecție interactivă în colaborare cu elevii clasei a VII-a B de la Liceul de Artă I. Șt. Paulian. Pornind de la versurile poeziei „Pictând pe frunza de stejar” de Iris Cruceru, copiii au realizat, în săptămâna premergătoare acestei lecții, desene și picturi pe suport papetar, în formă de frunză de stejar. Activitatea a fost una interactivă, cu multe întrebări și răspunsuri, încheindu-se cu câteva promisiuni ale copiilor față de Pădure.

20.03.2013 Lecție interactivă *Echinopțiul de primăvară* organizată de Sorina Matacă și Florina Diaconu, muzeografii ai Secției de Științele Naturii, în colaborare cu profesorii și psihologii Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă „Constantin Pufan” din Drobeta Turnu Severin, ca un exercițiu educațional, la care au participat 15 copii cu cerințe educative speciale. Tema experimentului educațional a

fost „Echinocliul de primăvară” și a debutat exact în momentul în care se producea acest fenomen astronomic (20 martie 2013, orele 13,02).

21.03.2013 Lecție interactivă cu ocazia Zilei Mondiale a Apei susținută de Sorina Matacă în fața persoane private de libertate din Penitenciarul Drobeta Turnu Severin.

01–05.04.2013 Școala altfel „Să știi mai mult să fii mai bun!”

01.04.2013 Lecție interactivă **Populații străvechi** organizată de Magdalena Trăistaru și Aneta Pristoleanu, muzeografi ai Secției Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală cu participarea elevilor clasei a III-a, din Școala cu clasele I–VIII nr. 14 învățător Alina Simcea. Tema a constat în prezentarea unor filmulețe documentare, cu viața și obiceiurile unor populații străvechi ca: saami, boșimanii, bhutanezii, arabii din mlaștini, pigmeii, nubienii, mongolii, waoranii, etc. Ca parte practică, echipe de elevii au completat fișe cu informații și imagini despre fiecare populație în parte.

01.04.2013 Expunere tematică **Istoria apariției metalelor** realizată de Mariana Drăghia și prezentată elevilor de la Școala Generală cu clasele I–VIII nr. 3 în cadrul Muzeul Hidrocentralei Porților de Fier de la Gura Văii.

03.04.2013 Lecție interactivă **Reclama de ieri și de azi** desfășurată de Magdalena Trăistaru și Aneta Pristoleanu, muzeografi în Secția Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală. Expunerea tematică a cuprins reclame vechi de acum 100 de ani, extrase din ziarele acelor timpuri, ziare aflate în colecția Muzeului Regiunii Porților de Fier. Elevii cls. a IV-a, coordonați de învățător Milica Boboșa, din Școala cu clasele I–VIII nr. 3 au lipit pe o planșă împărțită în două, reclame vechi versus reclame noi.

03.04.2013 Lecție interactivă **Pădurea, prietena mea** realizată de Mariana Drăghia și desfășurată în cadrul Muzeul Hidrocentralei Porților de Fier a marcat evenimentul ecologic „Luna Pădurii. La această lecție au participat preșcolarii de la Grădinița nr. 19 care au susținut un concurs de arte vizuale, lucrările lor fiind selectate în cadrul unei micro-expoziții etalată la sediul Muzeului Hidrocentralei. La final copiii au primit diplome și felicitări.

04.05.2013 Florentina Pleniceanu, Florina Diaconu și Sorina Matacă împreună cu elevii Școlii Constantin Negreanu au fost într-o **excursie documentară** în comuna Șișești, important centru ceramic al județului Mehedinți. Copiii au vizitat Muzeul *Gheorghe Ionescu Șișești*, iar în atelierul ceramic, cu ajutorul roții olarului, și-au modelat propriile obiecte din lut.

05.04.2013 Film documentar „**Ultima primăvară pe Ada-Kaleh**” vizionat de elevii Liceului de Artă I.Șt. Paulian însoțiți de prof. Sorin Pătruțescu. Informațiile primite de elevi în urma documentarului cu privire la insula dispărută odată cu realizarea sistemului hidroenergetic de la Porțile de Fier I, au fost completate de muzeografi Secției Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală, Magdalena Trăistaru și Aneta Pristoleanu. Copiii au aflat despre legende care fac referire la această insulă, despre obiceiurile și tradițiile localnicilor, cât și despre tragediile pe care le-a provocat inundarea insulei.

Școala altfel a fost marcată la Muzeul de Artă prin 36 de activități cu elevii școlilor din municipiul Drobeta Turnu Severin cât și din județ.

23.04.2013 Parada portului popular –Colecția Ion Dumitrașcu Cu ocazia Zilelor Severinului la Muzeul de Artă, Florentina Pleniceanu, muzeograf în cadrul Secției de Etnografie a coordonat parada portului popular. Pentru că Muzeul Regiunii Porților de Fier promovează colecțiile particulare mehedintene, colecționarul Ion Dumitrașcu din Ponoarele și-a prezentat colecția de costume populare cu ajutorul elevelor Colegiului Național Pedagogic Ștefan Odobleja.

22.04.2013 Teatru antic PHAEDRA, o adaptare după Euripide și Seneca în colaborare cu Teatru Teodor Costescu, în regia și scenografia Lucreției Iepuran a susținut o reprezentație la Muzeul de Artă.

09.05.2013 Expunere tematică **Marea familie a Europei** Cu ocazia Zilei Europei Magdalena Trăistaru și Aneta Pristoleanu muzeografi în Secția Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală au susținut o lecție interactivă în cadrul Școlii cu clasele I–VIII nr. 14. Pe o hartă a Europei, unde erau conturate cele 27 de țări membre UE, elevii cls.a III-a, învățător Alina Simcea au lipit stegulețe și câteva simboluri ale țărilor respective.

18.05.2013 Ziua Internațională a Muzeelor coordonată de Secția Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală în cadrul Muzeului de Artă. Cu această ocazie s-a organizat Expoziția „Grupul celor patru și contemporanii săi”, coordonată de Maria Bălăceanu, s-au vizionat filme documentare din arhiva muzeului și s-a desfășurat concursul „Cine știe câștigă” având ca premiu albumul Muzeului de Artă.

24.05.2013 La Muzeul de Artă cu ocazia Zilei Europene a Parcurilor muzeografi Secției Științele Naturii Sorina Matacă și Florina Diaconu au pus în scenă cu ajutorul elevilor Școlii cu clasele I–VIII nr. 6 coordonați de prof. Leontina Popescu, „PovesteaPorților deschise”, poveste ce conține elemente figurative pornind de la flora, fauna și rocile existente în Parcul Natural Porțile de Fier.

01.06.2013 S-a redeschis Parcul arheologic al Muzeului Regiunii Porților de Fier, parc ce cuprinde castrul și termele romane, podul lui Apollodor și biserica medievală de sec. XIV, dar și mai recent descoperitul amfiteatru roman.

05.06.2013 Expunerile tematice **Mediile de viață și adaptarea organismelor** și **Flori de mină** ale Sorinei Matacă și Florinei Diaconu muzeografii ai Secției Științele Naturii au marcat *Ziua Mondială a Mediului*. Eveniment desfășurat rând pe rând la Liceul de Artă I. Șt. Paulian unde au participat elevii clasei a VII-a B, dar și la Muzeul de Artă unde au participat elevii clasei a II-a din Școala cu clasele I-VIII Nr. 3

18.06.2013 Festivalul de poezie **Nicolae Labiș**, coordonat de Maria Bălăceanu și organizat la sediul Muzeului de Artă în colaborare cu Colegiul Național Ștefan Odobleja.

29.06.2013 Expunere tematică **Dunărea-Fluviu de legendă** susținută de Mariana Drăghia persoanelor private de libertate din Penitenciarul Drobeta Turnu Severin, expunere ce a marcat Ziua Dunării și totodată Ziua personalului penitenciarelor din România.

1-31.07.2013 Perioadă de cercetări arheologice pe Șantierul Gârla Mare

16-18.08.2013 Cu prilejul **Târgului de Turism CORATOUR** desfășurat în cadrul hipermarketului CORA a fost organizat un stand de promovare a Muzeului Regiunii Porților de Fier care a cuprins 8 panouri informative. Pe parcursul a 3 zile, au fost prezentat filme documentare despre patrimoniul natural și cultural al județului Mehedinți și al regiunii transfrontaliere româno-sârbă. Eveniment coordonat de Sorina Matacă și Enescu Chirilă.

18.09.2013 Expunere tematică **Florile de mină – Bijuteriile Pământului** susținută de Florina Diaconu, muzeograf în Secția de Științele Naturii, cu ocazia Zilei Mondiale a Geologilor. Participanți la aceasta activitate au fost elevii cls. a XII-a din Colegiul Tehnic Domnul Tudor, Drobeta Turnu Severin. Aceeași activitate s-a desfășurat și în data de:

25.09.2013 În cadrul Muzeului Hidrocentralei Porțile de Fier I, cu participarea elevilor clasei a X-a, prof. Marcel Mateescu de la Colegiul Național Ștefan Odobleja Drobeta Turnu Severin.

27.09.2013, Cu ocazia Zilei Turismului în cadrul Muzeului Hidrocentralei Porțile de Fier I, cu participarea elevilor clasei a X-a, prof. Moraru Gabriela, Colegiul Național Traian din Drobeta Turnu Severin.

15.09.2013 Expunere tematică ***Unități de măsură din cele mai vechi timpuri și până astăzi*** realizată de Mariana Drăghia în cadrul Muzeului Hidrocentralei Porțile de Fier I și prezentată elevilor din cls. a II-a, învățător Mihaela Popescu, de la Școala Alice Voinescu.

19.11.2013 În urma parteneriatului încheiat între Muzeul Regiunii Porților de Fier și Muzeu Național Zăjekar, a avut loc o întâlnire a specialiștilor din cadrul celor două muzee, în urma căreia s-a stabilit un program comun de activități pentru anul 2014 (expoziții, simpozioane, manifestări culturale).

Anul 2013 a fost declarat de către Adunarea Generală a Națiunilor Unite, *Anul internațional al cooperării în domeniul apei*. Institutul Francez din București în colaborare cu hipermarketul Cora au realizat expoziția „Apa în centrul științei”. Specialiștii Secției Științele Naturii (Sorina Matacă și Diaconu Florina) au organizat 6 workshop-uri în colaborare cu 6 școli din Drobeta Turnu Severin, după cum urmează:

26.11.2013 – Școala Gimnazială Alice Voinescu, cls. a IV-a, prof. Medana Veselu

28.11.2013 – Colegiul Economic Theodor Costescu, cls. a IX-a, prof. Ion Tufiș

04.12.2013 – Centrul Școlar de Educație Incluzivă Constantin Pufan (20 copii), prof. Dana Buzatu

04.12.2013 – Palatul Copiilor (25 copii), prof. Mariana Nef

20.12.2013 – Colegiul Național „Ștefan Odobleja”

20.12.2013 – Liceul Teoretic Șerban Cioculescu

13.12.2013 Secțiile Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală și Istorie-Arheologie ale Muzeului Regiunii Porților de Fier au împodobit un brad de Crăciun în incinta bisericii medievale de sec.XIV din parcul arheologic al muzeului. Elevii Școlii Gimnaziale nr. 14 din Drobeta Turnu Severin ne-au încântat cu un ***Spectacol de Colinde***, iar noi i-am răsplătit cu cadouri și cu o vizită ghidată la monumentele arhitecturale din parcul arheologic al muzeului.

20.12.2013 Colinde de Crăciun la Muzeul de Artă, interpretate de elevii Școlii Alice Voinescu din Drobeta Turnu Severin, coordonați de prof. M Pantele.

IV. PROIECTE EDUCAȚIONALE

Proiectul – „Satul românesc. Arhitectura tradițională românească”

Proiect inițiat de Secția de Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală, a Muzeului Regiunii Porților de Fier în parteneriat cu Complexul Național

Muzeal ASTRA Sibiu, Muzeul Județean Gorj *Alexandru Ștefulescu*, din Târgu Jiu și Colegiul Național Traian din Drobeta Turnu Severin.

02.04.2013 Excursie documentară în cadrul Școlii Altfel la Muzeul Arhitecturii Populare Curtișoara, muzeu în aer liber ce se întinde pe o suprafață de peste 10 hectare și care reprezintă un impresionant tezaur de civilizație și cultură populară tradițională din zona Gorjului. Domnul Albinel Firescu, șeful secției de Etnografie și reprezentantul muzeului gorjean în acest proiect le-a prezentat elevilor cls. a VI-a arhitectura tradițională din Oltenia și elementele componente ale unui sat oltenesc.

15–16.06.2013 Excursie documentară în *Dumbrava Sibiului*

Proiect continuat cu o vizită la Complexul Național Muzeal ASTRA unde le-au fost prezentate copiilor tipuri de case, de la cele mai simple așezate pe un soclu mic de piatră, până la casa cu parter și etaj. Copiii au învățat despre arhitectura tradițională din aproape toate zonele țării, din Transilvania, Crișana, Dobrogea, Oltenia și Moldova.

Aspecte din timpul celor două excursii documentare stau mărturie și acum pe pereții clasei de curs în care învață elevii Colegiului Național Traian.

Proiectul Școala de vară „Joacă-te și învață!” ediția a IV-a 2013

29 iulie–2 august 2013 Școala de vară „Joacă-te și învață!” ediția a IV-a 2013 s-a desfășurat în comuna Șişești, situată la 25 km față de municipiul Drobeta Turnu Severin. Proiectul a fost inițiat și coordonat de Secția Relații Publice, Marketing Cultural și Pedagogie Muzeală a Muzeului Regiunii Porților de Fier, având ca parteneri Primăria comunei Șişești și Liceul Teoretic *Gheorghe Ionescu-Șişești* din aceeași localitate. Proiectul s-a desfășurat pe 4 module de activități purtând următoarele titluri: *Micul restaurator*; *Ne jucăm și modelăm!*; *Ne jucăm și decorăm!*; *De la podoabele romane la bijuteriile moderne* și a avut ca participanți 22 de elevi din comuna Șişești dar și din satele limitrofe.

Coordonatorii acestor proiecte au fost Magdalena Trăistaru, Aneta Pristoleanu și Enescu Chirilă.

EDUCAȚIE PLASTICĂ PENTRU NEVĂZĂTORI

Maria-Adriana Voinea*

FINE ARTS EDUCATION FOR PEOPLE WITH EYE DEFICIENCY

The educational program for children with visual disabilities, organized by the Art Museum "Ion Ionescu-Quintus" of Ploiesti since 2012, has facilitated their contact with various genres of arts and specific work techniques.

Keywords: *art, tactile, exposition*

Cuvintele cheie: *artă, tactil, expoziție*

Muzeul Județean de Artă Prahova „Ion Ionescu-Quintus” Ploiești, organizează începând din anul 2012 un program educativ ce are ca public țintă copii cu deficiențe de vedere. Scopul programului este de a apropia această categorie de public de limbajul plastic, specific unui muzeu de artă și de a-i integra cu șanse egale alături de ceilalți copii de aceeași vârstă.

Patrimoniul muzeului a fost punctul de pornire al atelierelor organizate pentru acești copii. Au fost selectate lucrări ușor de explorat și înțeles, dar care să înlenească, atât recompunerea lor mentală cât și crearea ansamblului tematic al artelor plastice de la începutul secolului al X-lea. În timpul scurs din iunie 2012 și până în prezent, participanții la acest program au explorat mai multe genuri ale artelor plastice, adaptate puterii lor de implicare și înțelegere.

S-a pornit de la modelajul în lut, după sculptura în ronde-basse, volumul fiind ușor de explorat și de realizat. Trecerea de la tridimensional la bidimensional a fost realizată cu ajutorul basoreliefului, ce face posibilă înțelegerea desfășurării în plan a unei compoziții plastice. Pictura a fost transcrisă tactil cu ajutorul colajului textil ce a avut rolul de a reproduce culorile. Colajele au avut la bază lucrări de pictură modernă românească caracterizate de zone clare de culoare ușor de urmărit, care au fost transformate în șabloane ce recompuneau lucrările. Nume ca: Șt. Luchian, N. Tonitza, Șt. Dimitrescu, Șt. Popescu, E. Popea, O. Băncilă au conturat aspecte ale picturii de la începutul secolului XX. Astfel s-au putut reprezenta tactil

* Muzeograf la Muzeul Județean de Artă Prahova „Ion Ionescu-Quintus”, Ploiești, e-mail: adriana_voinea@yahoo.com

picturile și înțelege preocupările artistice manifestate la acea vreme, cu diversitatea temelor abordate de către artiști.

Rezultatele acestui program se regăsesc într-o expoziție tactilă ce s-a adresat în special publicului cu deficiențe de vedere, pe simezele muzeelor din Ploiești (2012), Bacău (2013) și Brașov (2014). Pentru a înlesni accesul la termeni specifici, date biografice sau explorarea lucrărilor, au fost puse la dispoziția publicului, texte de sală și etichete extinse atașate panourilor cu lucrări, scrise în alfabet Braille.

Imagini din expoziții Ploiești și Brașov

Fără a avea un caracter patrimonial, această expoziție face accesibilă arta plastică, unei categorii de public marginalizată, pentru care muzeul este greu accesibil. Sunt pași mărunți în ai integra cu adevărat pe acești copii cu deficiențe de vedere, însă disponibilitatea de care dau dovadă face posibilă depășirea oricărei bariere.

Pentru a diversifica lucrul în cadrul atelierelor, organizate la Muzeul de Artă din Ploiești, s-a trecut la alt gen al artelor plastice regăsit în colecțiile muzeului ploieștean, tapiseria. Aceasta reprezintă o țesătură manuală executată pe războaie verticale (*haute lisse*), rezultând o reproducere exactă a panoului realizat de pictor sau pe războaie orizontale (*basse lisse*) având ca rezultat o imagine inversă a cartonului. De-a lungul timpului cunoaște momente de înflorire sau de declin, de adaptare la tendințele generale ale picturii sau ale noilor concepte despre structurile interioarelor ale edificiului. Secolul al XX-lea, repune în drepturi tapiseria monumentală, folosind fire groase de lână într-o gamă restânsă de culori, de inspirație folclorică sau cu un caracter abstract. Aceste caracteristici se regăsesc și în lucrările de tapiserie din colecția Muzeului de Artă din Ploiești.

Sunt necesare informații despre istoria acestui gen de artă ce cunoaște o largă răspândire la majoritatea popoarelor din antichitate și va fi prezentă până în zilele noastre în preocupările artistice. Trebuie reținut rolul decorativ dar și cel funcțional pe care îl are tapiseria, ea împodobește o încăpere, dar putea servi și la compartimentarea spațiului sau proteja împotriva frigului.

Mijloacele materiale modeste, de care dispunem, ne-au îngăduit să exemplificăm modalitatea de lucru prin care se obține o țesătură. S-au experimentat pe rame mici țesături simple, cu fire diferite ca textură, ce au lămurit aspectul general al unei tapiserii și asemănarea sa cu pictura.

Etape de lucru în experimentul de țesut

O altă manieră de lucru ce a stârnit curiozitatea, și a cerut multă implicare din partea participanților. Au apărut noțiuni noi: război de țesut, urzeală cu rol de susținere, iar băteala ce acoperă în întregime prin încrucișarea lor firele de urzeală și vor contura decorul lucrării. Deși părea greu de pus în practică, țesutul, a fost repede asimilat de către copiii cu deficiențe de vedere. Desenul lucrării poate fi trasat cu ajutorul plăcuței folosită pentru scrierea Braille și punctatorului sau a șabloanelor folosite pentru recompunerea picturii în lucrările de colaj.

Se pot aborda lucrări mai complexe de tapiserie, deși efortul depus de către participanți este mult mai mare pentru acest gen al artelor plastice. Seriozitatea cu care s-au implicat și în acest experiment, încurajează continuarea programului

si dezvoltarea abilitatilor specifice persoanelor cu deficiente de vedere. Posibil să facem și alte descoperiri pe care le vom împărtăși publicului de toate categoriile în curând.

Bibliografie

Dicționar de artă, Editura Meridiane, București, vol. II, 1998.

ORA DE MUZEU. PROGRAME EDUCAȚIONALE LA MUZEUL NAȚIONAL PELEȘ

Daniela Voitescu*

L'HEURE MUSÉALE. PROGRAMMES ÉDUCATIFS AU MUSÉE NATIONAL PELEȘ

Le programme éducatif *L'heure muséale* se rend utile pour l'enseignement des notions de culture générale, grâce à la méthode *step by step*, employée dans les écoles de l'Union Européenne. Le public visé au cadre du projet est représenté par les élèves des écoles de Sinaia, Comarnic, Bușteni. Les activités du projet se sont développées dans les châteaux de Peleș et Pelișor, ainsi que sur les terrasses et dans le parc du musée.

Mots clé: *programme éducatif, Musée Peleș, héritage*

Cuvinte cheie: *programe educaționale, Muzeul Peleș, expoziție*

Cultura reprezintă un factor important al dezvoltării sociale și comunitare, contribuind la structurarea societății și a personalității umane. Educația pentru cultură trebuie să se afle în centrul preocupărilor societății românești actuale. Cunoștințele culturale sunt esențiale pentru dezvoltarea personală a copiilor, adolescenților și adulților tineri și, din acest motiv, ea trebuie percepută ca fiind o parte importantă a dezvoltării generale a fiecărui tânăr și trebuie privită ca unul dintre aspectele esențiale ale educației acestora.

Localizat în orașul Sinaia, la poalele munților Bucegi, la o altitudine de 970m, Muzeul Național Peleș este depozitarul a peste 60 000 de obiecte de artă și are peste 300 000 de vizitatori anual, dintre care 50% sunt copii.

Scopul proiectului constă în valorificarea patrimoniului cultural mobil și imobil al Muzeului Național Peleș în vederea aprofundării cunoștințelor de istorie și îmbogățire a vocabularului elevilor cu noțiuni de istoria artei, istorie, de dezvoltare a spiritului de observație și de competiție.

* Șef secție Relații publice, Marketing, Proiecte culturale, Muzeul Național Peleș, Sinaia, e-mail: danavoitescu@yahoo.com

Obiectivul general al acestor programe este de a pune la dispoziția cadrelor didactice un material documentar necesar transformării unei excursii într-o lecție de istorie, artă și ecologie.

Obiectivele specifice:

1. Antrenarea muzeografilor și cadrelor didactice la activități extracuriculare, menite să dezvolte în rândul elevilor dorința de cunoaștere a patrimoniului cultural național, în vederea dezvoltării spiritului de protejare și restaurare a acestuia;

2. familiarizarea cadrelor didactice cu metode noi de stimulare a elevilor, pentru desfășurarea unor activități cu caracter cultural și ecologic, în vederea însușirii unor cunoștințe noi din domeniile respective;

3. popularizarea experiențelor pozitive privind educația pentru patrimoniul cultural național, precum și cultivarea dragostei pentru natură a școlarilor și diseminarea informațiilor specifice proiectului;

4. stimularea elevilor pentru a desfășura activități cu caracter experimental și demonstrativ, prin care contribuie la păstrarea integrității patrimoniului cultural național, precum și a sănătății mediului în care trăiesc;

5. lărgirea sferei cunoștințelor de istorie, artă și ecologie.

6. încurajarea colaborării dintre instituțiile de învățământ și muzeu în scopul perfecționării practicii de formare și creșterii calității predării și învățării la nivelul școlar.

7. transformarea vizitelor la muzeu, din acele excursii programate la sfârșit de semestru, în niște resurse de învățare cu suport didactic, care să devină în timp o modalitate de dezvoltare a unei prietenii de durată între muzeu și școală;

8. folosirea vizitei la muzeu, de către cadrele didactice, ca instrument de cercetare interdisciplinară (istorie, artă, muzică, literatură), făcând apel la ceea ce s-a învățat prin intermediul programei școlare, ori poate prin studiul individual (de exemplu perioada de domnie a regelui Carol I și a reginei Elisabeta);

9. să fie un punct de legătură între muzeu și școală, fără însă a renunța la vreun aspect al caracterului lor distinctiv ci doar creând o bază comună;

10. perfecționarea predării/învățării în vederea îmbogățirii culturii în mod individual sau pentru descoperirea unor noi aptitudini, pasiuni sau modele.

Metoda propusă pentru învățarea câtorva noțiuni de cultură generală este una practică demult în școlile din Uniunea Europeană, și constă în învățarea din aproape în aproape, prin descoperirea mai întâi a istoriei locale, apoi a celei naționale, pentru a putea înțelege în final cadrul general al istoriei europene și apoi universale.

Primul pas este deci vizitarea muzeelor și monumentelor istorice importante din zona de reședință a tinerilor, îndrumați de profesori sau părinți. Astfel, oricine poate să folosească modelul propus de acest proiect pentru a-l adapta la oferta culturală locală.

Conceptul promovat în acest proiect, de a propune integrarea muzeelor și monumentelor istorice în zona de interes a tinerilor, este unul novator. Noutatea acestui concept, denumit *pedagogie de patrimoniu*, vine în mod firesc ca o etapă superioară a pedagogiei muzeale, în contextul integrării europene, ca strategie de implementare a Recomandării R (98)5 a Consiliului Europei privind pedagogia de patrimoniu.

Necesitatea actuală stringentă este de a lega mai strâns obiectivele culturale ale muzeului cu obiectivele educative tradiționale ale școlii, cu scopul de a asigura nu numai sensibilizarea tineretului pentru valorile de patrimoniu, dar și de a modela un profil moral, cultural și civic al acestuia, ca potențial public al instituției muzeale.

Rezultatele anticipate sunt: creșterea numărului de vizitatori și formarea unei oferte culturale pentru publicul larg.

Grupurile țintă și beneficiarii proiectului sunt reprezentați de elevii din școlile din orașul Sinaia, Comarnic și Bușteni, localități limitrofe orașului nostru.

Activitățile specifice se desfășoară în expoziția de bază de la castelele Peleş și Pelișor (*indoor*) precum și pe terasele și în parcul muzeului (*outdoor*).

Activități INDOOR

Activitățile constau în ghidaje generale în regim de gratuitate, atât în expozițiile de bază, cât și în cele temporare, urmate de discuții libere pe marginea temei propuse în luna respectivă. Muzeografi și referenții din muzeu însoțesc aceste grupuri și își adaptează prezentarea la nivelul de înțelegere al participanților.

Temele alese sunt stabilite de specialiștii muzeului, în funcție de evenimentele curente, sau propuse de cadrele didactice cu care se colaborează, încercând astfel adaptarea programelor la curricula școlară. Ele urmăresc să dezvolte spiritul de observație și să îmbunătățească bagajul de cunoștințe al copiilor. Aceste vizite sunt interactive, ele fiind un dialog copii-prezentator.

DELTA BUSINESS DIV MUZEUL NAȚIONAL Peleş

ATELIERE DE BRICOLAJ LA CASTELUL PELEȘ

Vă invităm să deveniți meșteri pentru câteva ore și să pătrundeți în fascinantă lume a bricolajului.

ATELIER 5.09.2014, ORA 10-12
 "Hai să facem un castel"
 Vârsta minimă a participanților: 10 ani

ATELIER 6.09.2014, ORA 10-12
 "Reciclare, artă, dăruire"
 Vârsta minimă a participanților: 14 ani

Înscrierile la adresa de e-mail: inscrieri@peles.ro
 sau la telefon: 0244 310 918

5 & 6 SEPTEMBRIE 2014

PARTENERI

WWW.PELES.RO 0244 310 918

Tema: REGII ȘI REGINELE ROMÂNIEI:

– *Regina Elisabeta și Poveștile Peleşului* – grup țintă: copiii de grădiniță și elevii din ciclul primar însoțiți de cadre didactice și părinți, în grupuri de maxim 30 persoane, cu durata de 1 oră. Prin acest program se fac cunoscute povestirile scrise și publicate sub acest titlu de Regina Elisabeta și care sunt narate de muzeografi.

– *Regina Maria și curentul artistic Art Nouveau* – grup țintă: elevii din ciclul gimnazial, în grupuri de maxim 30 persoane, durata de 1 oră. Programul valorifică patrimoniul artistic de la Castelul Peleşor, reprezentativ pentru stilul Art Nouveau.

– *Vizite tematice ghidate și gratuite: “Carol I Intemeietorul” și “Ferdinand Loialul”* – grup țintă: elevii din ciclul gimnazial, în grupuri de maxim 25 persoane, cu durata de 1 oră. Se organizează vizite interactive, cu diferite ocazii (zilele de naștere ale celor doi regi, alte evenimente istorice), menite să contureze personalitățile primilor doi regi ai României.

Tema: VREAU SĂ ȘTIU:

– Ce instrumente muzicale (re)cunoaștem în Sala veche de muzică a Castelului Peleş? – grup țintă: copiii de grădiniță și elevii din ciclul primar, în grupuri de maxim 25 persoane, cu durata de 1 oră. Activitatea se desfășoară în Castelul Peleş, în contextul expoziției permanente de la parter. Tema a fost sugerată de reamenajarea Sălii vechi de muzică a Castelului Peleş, unde pot fi identificate mai multe instrumente muzicale (pian, clavecin, harpă, vioară și orchestrion) și pune în evidență preocupările muzicale ale reginei Elisabeta a României.

– *Cum se organizează o expoziție?* grup țintă: elevii de gimnaziu și liceu aflați în vizită la Muzeul Național Peleş și are în vedere orientarea profesională ulterioară a acestora; maxim 25 elevi însoțiți de un cadru didactic, cu durata 2 ore. Programul constă în: vizitarea în regim de gratuitate a expoziției temporare împreună cu un specialist al muzeului care prezintă exponatele, urmată de o aplicație scrisă

(workshop). Proiectul propune instituirea unui alt tip de abordare a colecțiilor muzeale de către tineri, a unui transfer al punctului de focalizare de la obiectul privit la experiența trăită. Astfel, se dorește ca ei să nu mai fie doar privitori ai obiectelor expuse ci și participanți direcți la experiența muzeală.

Activități OUTDOOR

Obiectivul general al proiectului este de a sprijini elevii în însușirea unui set de valori ale patrimoniului național și a le dezvolta grija pentru mediu, motivația și dorința de a participa la acțiuni menite să îmbunătățească condițiile de mediu și să respecte adevăratele valori transmisibile.

Obiectivul specific este de valorificare a patrimoniului expus pe terase. Copiii iau cunoștință de coordonatele geografice ale castelului și parcului Peleş, forma de relief, vegetația specifică, animalele reprezentative zonei și află despre valorificarea materialelor naturale prin realizarea de decorațiuni ale teraselor, sub formă de statui.

Tema: REGII ȘI REGINELE ROMÂNIEI:

– *Regina Elisabeta și Poveștile Peleşului* – grup țintă: copiii de grădiniță și elevii din ciclul primar însoțiți de cadre didactice și părinți, în grupuri de maxim 30 persoane, cu durată de 1 oră; ei vizitează terasele decorate cu statui ale castelului Peleş. Prin acest program se fac cunoscute poveștile scrise și publicate sub acest titlu de Regina Elisabeta și care sunt narate de muzeografi, fiind grupați lângă statuia reginei Elisabeta, situată pe terasa din fața castelului.

– *Micii botaniști, pe urmele regelui Ferdinand* – grup țintă: elevii de gimnaziu, însoțiți de cadre didactice, în grupuri de maxim 30 persoane, cu durată 1 oră; ei colectează plante din grădina castelului Peleş. Programul urmărește conturarea personalității Regelui Ferdinand și a pasiunii sale pentru botanică și constă în recoltarea de plante din parcul Castelului Pelișor, în vederea constituirii unui ierbar, în colaborare cu profesorii de specialitate. Cele mai frumoase ierbare vor fi apoi expuse într-un spațiu vizitabil de la castelul Peleş.

Tema: VREAU SĂ STIU:

– *Muzeul, natura și viața –Eco-tur* – grup-țintă: copiii de grădiniță și elevii din ciclul primar însoțiți de un cadru didactic, în grupuri de maxim 30 persoane, cu durată 1 oră, care vizitează terasele și grădina castelului Peleş. Programul își propune ca elevii să ia cunoștință de coordonatele geografice ale orașului Sinaia, castelului și parcului Peleş, forma de relief, vegetația specifică, animalele reprezentative zonei și să afle despre valorificarea materialelor naturale prin realizarea de decorațiuni ale teraselor, sub formă de statui.

– *Hai să descoperim împreună-trasee-concurs!* – grup-țintă: elevii de gimnaziu însoțiți de un cadru didactic, în grupuri de maxim 30 persoane, cu durată 1 oră, care vizitează terasele castelului Peleş. Proiectul are în vedere dezvoltarea spiritului de observație și de competiție ale copiilor, prin organizarea unui traseu-concurs pe teme de istorie, artă și mitologie, pe baza unui chestionar care se distribuie la începerea concursului și care urmează a fi completat, după vizită. Concursul se desfășoară în echipe de câte patru elevi, iar câștigătorii sunt premiați. Temele pot fi variate și sunt inspirate de statuile prezentate, cum ar fi:

– *Fântâna lui Neptun* – care constă în prezentarea personajelor mitologice și zoomorfe care decorează fântâna (Neptun, putți, pești, broasca țestoasă) pentru testarea cunoștințelor de cultură generală (mitologie), și prezentarea materialelor din care sunt executate (piatra, marmura)

– *Cele patru anotimpuri* – care presupune identificarea pe terase a statuiilor ce reprezintă cele patru anotimpuri, modul de reprezentare (alegoria) și materialele din care sunt executate (piatră, marmură).

Tema: HAI SĂ FACEM UN CASTEL! – atelier de bricolaj – grup-țintă: copiii de grădiniță și elevii din ciclul primar însoțiți de părinți, într-un grup de maxim 20 copii, cu durată 3 ore. Scopul acestor activități este acela de a dezvolta abilitățile practice ale copiilor, care, fiind supravegheați de muzeograf și părinți, realizează o machetă a unui castel, decupată din polistiren expandat și apoi pictată. La final, machetele sunt luate acasă de fiecare copil participant.

Toate programele educaționale derulate de Muzeul Național Peleş sunt cu participare gratuită, iar la final se acordă mici recompense participanților (cărți poștale, broșuri ale muzeului), iar cadrele didactice primesc o adeverință de participare, care contează pentru portofoliul didactic.

Lansarea publică a proiectului *Ora de muzeu* s-a realizat prin postarea pe site-ul muzeului, în presa locală și prin încheierea unor acorduri de parteneriat cu școlile din Sinaia, Comarnic și Azuga.

Evaluarea proiectului *Ora de muzeu* constă într-o *evaluare prealabilă*, care are loc prin redactarea rapoartelor pe activități și a discuțiilor la nivel local.

Evaluarea ulterioară are loc în muzee prin analizarea creșterii numărului de vizitatori și realizarea unui portofoliu.

Impactul educativ și social

Ideea acestui proiect a decurs și din prelucrarea chestionarelor adresate cadrelor didactice de la școlile din Sinaia, Comarnic și Bușteni, cu privire la “Ce activități extracurriculare ați dori să desfășurați cu copiii la muzeu?” și s-a considerat că *Ora de muzeu* se dorește a fi o prelungire a activității de la orele de curs din aria curriculară *Arte*, căreia trebuie să i se acorde atenție în construirea structurii timpului școlar în generarea planurilor-cadru de învățământ.

Mențiuni în Caietul de impresii :

– «Aceste programe educative la care s-au înscris și elevi ai școlii noastre, sunt menite să transforme vizitele la muzeu, din acele excursii, în niște resurse de învățare cu suport didactic și să devină în timp o modalitate de dezvoltare a unei prietenii de durată între muzeu și școala ». (Teodor Calciu, director, Școala Principesa Maria, Sinaia)

– «Mă bucur că avem șansa de a locui în Sinaia unde se află și Castelele Peleş și Pelișor și avem unde să venim atunci când vrem să petrecem timpul în mod plăcut împreună cu copiii și de unde plecăm îmbogățți sufletește».

(Marina Duport, mămică)

– «Suntem înfrățiți cu orașul Sinaia de peste 20 ani și suntem încântați să constatăm progresele care s-au făcut, mai ales în ceea ce privește relațiile interumane și grija pentru dezvoltarea procesului de educație a copiilor (traducere din limba franceză)» (Karelle Humeau-Association d’Amitié Sinaia – Athis-Mons, Franța)

Capacitatea de a continua proiectul

Proiectul *Ora de muzeu* se bazează pe posibilitățile interne ale Muzeului Național Peleş și disponibilitatea directorilor și cadrelor didactice ale școlilor din Sinaia, Comarnic și Azuga.

Caracterul de replicabilitate al proiectului: gradul de accesibilitate al proiectului este ridicat, alături de elementele deja prezentate, adăugându-se flexibilitatea abordării acestor teme, nefiind obligatoriu parcurgerea lui în întregime pentru a obține rezultatele scontate. Un astfel de proiect dinamizează viața culturală în plan local și prin diversitatea activităților pe care le desfășoară în relație directă cu publicul vizitator de muzeu.

Consiliul Județean
Mehedinți

Muzeul Regiunii Porților de Fier

PROGRAM

Simpozionul Internațional

DROBETA

25 - 26 septembrie 2014
Drobeta Turnu Severin

Simpozionul Internațional DROBETA

25 - 26 septembrie 2014

11⁰⁰ Deschiderea simpozionului la Hotel Traian

Cuvânt de salut

Prof. Drd. Doinița Mariana Chircu, manager Muzeul Regiunii Porților de Fier, Drobeta Turnu Severin

Oficialități locale:

Av. Aladin Georgescu, vicepreședinte Consiliu Județean Mehedinți

Av. Adriana Bădănoiu, vicepreședinte Consiliu Județean Mehedinți

Prof. Nicolae Drăghiea, prefect, Prefectura Mehedinți

Av. Constantin Gherghe, primar, Primăria Municipiului Drobeta Turnu Severin

Jr. Romulus Vilcu, viceprimar, Primăria Municipiului Dr. Tr. Severin

Prof. Marius Screciu, viceprimar, Primăria Municipiului Drobeta Turnu Severin

Prof. Mirela Pinteș Enea, inspector General, Inspectoratul Școlar Județean Mehedinți

Jr. Emilia Mihăilescu, manager Centrul Cultural "Nichita Stănescu"

Lucrări în plen

Dr. **Cornelia Chimișliu**, Muzeul Olteniei Craiova: *Expoziția temporară „Misterioasa lume a insectelor”*

Gheorghe Robescu, Muzeul de Etnografie și Artă Populară, Baia Mare *Arhitectura tradițională din Fântâna Domnească (Mehedinți) în imagini*

Suzana Antić, Muzeul Național Zajekar, Serbia – cuvânt de salut

13⁰⁰-15⁰⁰ Cazarea invitaților – Hotel Traian și Hotel Condor
Masa de prânz

15⁰⁰ –20⁰⁰ Lucrările pe secțiuni

21⁰⁰ Cina festivă la Hotel Traian

Secțiunea de Pedagogie Muzeală

Moderator: Dana Ramona Botoș

15⁰⁰-15¹⁵ **Doinița Mariana Chircu, Dana Buzatu** (Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă "Constantin Pufan") "Terapie prin cultură"

15¹⁵-15³⁰ **Medana Veselu** (Școala Gimnazială Alice Voinescu) – "Educația prin cultură"

15³⁰-15⁴⁵ **Marinela Loredana Barna** (Casa Mureșenilor Brașov) – „Atelierul de iconografie”

15⁴⁵-16⁰⁰ **Raluca Andrei, Liliana Oprescu** (Complexul Național Muzeal ASTRA Sibiu) – *Ateliere practice la Muzeul ASTRA derulate în cadrul programului „Să știi mai multe, să fii mai bun”*

16⁰⁰-16¹⁵ **Adriana Voinea** (Muzeul Județean de Artă Prahova "Ion Ionescu Quintus") – "Educația artistică pentru nevăzători"

16¹⁵-16³⁰ **Bianca Micu** (Muzeul Casa Mureșenilor Brașov) - "Mic și mare la muzeu" atelier de educație muzeală la Casa „Ștefan Baciuc” Brașov

16³⁰-16⁴⁵ **Constanța Diamandi** (Planetariul Constanței), "Planetariul în serviciul copiilor de vârstă preșcolară"

16⁴⁵-17⁰⁰ **Alexandra Sârbu** (Muzeul de Artă Cluj) "Potențialul formator al muzeului în profesionalizarea carierei didactice. Studiu de caz"

17⁰⁰-17¹⁵ **Liana Horga** (Prof. învă. preșc. Grădinița "Căsuța cu povești" Bistrița Năsăud) – "Muzeul o carte deschisă pentru fiecare copil"

17¹⁵-17³⁰ **Dana Voitescu** (Muzeul Național Peleş) – "Ora de muzeu. Programe educaționale ale Muzeului Național Peleş"

17³⁰-17⁴⁵ Pauza de cafea
Moderator: Dana Voitescu

17⁴⁵-18⁰⁰ **Monica Cârstea** (Muzeul Județean Prahova)

18⁰⁰-18¹⁵ **Catană Ion** (Muzeul Județean Alexandru Ștefulescu, Tg. Jiu) – *“Cartea, Păpușa, Povestea. Expoziție de scenografie a Teatrului Colibri din Craiova la Muzeul Gorjului*

18¹⁵-18³⁰ **Cătălina Dumitrescu, Lucica Savu** (Muzeul Județean Brașov) – *“Cum se face?”*

18³⁰-18⁴⁵ **Laura Leluțiu** (Universitatea Tehnică Brașov) – *“Pedagogie muzeală cu studenții brașoveni la Muzeul Energetic Prahovean Sinaia*

18⁴⁵-19⁰⁰ **Dana Ramona Botoș** (Muzeul Județean Mureș, Târgu Mureș) – *“Școala de vară la muzeu. Studiu de caz”*

19⁰⁰-19¹⁵ **Nicolae Adrian Alexe** (Complexul Național Muzeal ASTRA Sibiu) – *“Jandarmul din mediul rural în Muzeul în aer liber din Sibiu”*

19¹⁵-19³⁰ **Luminița Anghelescu, Dana Ilie** (Complexul Național Muzeal “Curtea Domnească” Târgoviște) – *“Cu și despre Caragiale expoziție temporară și activitate educațională”*

19³⁰-19⁴⁵ **Elena Berghia** (Muzeul Turnu Roșu Sibiu)– *“Discriminarea, reper al educației interculturale”*

19⁴⁵-20⁰⁰ **Mariana Florica Drăghia** (Muzeul Regiunii Porților de Fier) – *“Cronica evenimentelor desfășurate la Muzeul Hidrocentralei Porțile de Fier I”*

20⁰⁰-20¹⁵ **Aneta Pristoleanu** (Muzeul Regiunii Porților de Fier) – *“Școala altfel 2014. Programe educative desfășurate de Muzeul Regiunii Porților de Fier”*

20¹⁵-20³⁰ **Magdalena Trăistaru** (Muzeul Regiunii Porților de Fier) *Activități educaționale desfășurate în spații neconvenționale*